

AAN HET EINDE HANGT DE KROON

5 HONINGZOETE LEERREDENEN

DEEL 4

Door

THOMAS WATSON

Predikant te Londen

Deze preken zijn in het Nederlands voor het eerst verschenen in
Alle de Wercken,
Amsterdam 1665.

Vertaald door ds. Joh. Fabricius

De preken werden dikwijls herdrukt.

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2006

INHOUD

1. De Geestelijke vereniging tussen Christus en de gelovigen.¹
"Mijn Liefste is de mijne en ik ben de Zijne." Hooglied 2:16.
2. Troost voor Godvrezenden.²
"Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken, en het rokende lemmet zal Hij niet uitblussen, totdat Hij het oordeel zal uitbrengen tot overwinning." Matthéüs 12:20.
3. Christus' overvloedige volheid
"Maar Christus is alles, en in allen." Kolossenzen 3: 11.
4. Het noodzakelijkste werk.
Werk uws zelfs zaligheid, met vreze en beven. Filippenzen 2: 12.
5. De kroon der rechtvaardigheid.
Vertoont in een preek bij de begrafenis van Thomas Hodges. Edelman.
Voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de Heere, de rechtvaardige Rechter, in dien dag geven zal. 2 Timothéüs 4: 8.

De titel: **honingzoete leerredenen** is ontleend aan een opmerking van een lezer, geschreven in een uitgave met oude druk.

¹ Deze preek komt ook voor in de uitgave: *Schilderij van de rechtvaardig*, hoofdstuk 12.

² Deze preek komt ook voor in de uitgave: *Schilderij van de rechtvaardig*, hoofdstuk 11.

1ste preek

De Geestelijke vereniging tussen Christus en de gelovigen

"Mijn Liefste is de mijne en ik ben de Zijne", Hooglied 2:16.

In dit Hooglied van Salomo zien wij de liefde van Christus en van Zijn Kerk naar elkaar toevloeien als een volle stroom.

De tekst bevat drie algemene delen:

Een belijdenis van de liefde: "Mijn Liefste".

Een uitdrukking van toe-eigening: "is de mijne".

Een heilige overgave: "ik ben Zijne".

De leer hierin is: *dat er een huwelijksvereniging is tussen Christus en de gelovigen.*

De apostel die breedvoerig over het huwelijk heeft gehandeld, vat het hele hoofdstuk als volgt samen: "Deze verborgenheid is groot; doch ik zeg dit, ziende op Christus en op de Gemeente", Efése 5:32. Wat is nauwer dan zo'n vereniging? Wat is liefelijker? Er is een tweërlei vereniging met Christus.

Een natuurlijke vereniging. Dit gaat alle mensen aan, daar Christus hun natuur heeft aangenomen en niet die van de engelen, Hebr. 2:16. Maar als er niet meer is dan deze natuurlijke vereniging, geeft het weinig troost. Duizenden gaan verloren, al heeft Christus Zich verenigd met de menselijke natuur.

Een heilige vereniging. Hierdoor worden wij op geestelijke wijze met Christus verenigd. Deze vereniging met Christus is niet met Zijn Persoon. Als het wezen van Christus in de persoon van een gelovige overgebracht zou zijn, zou daaruit volgen, dat alles wat een gelovige verrichtte, verdienstelijk zou zijn. Maar de vereniging tussen Christus en een gelovige is:

- verbondsmatig. "Mijn Liefste is mijn". God, de Vader, geeft de bruid; God, de Zoon, ontvangt de bruid; God, de Heilige Geest, legt de huwelijksknoop - Hij legt de verbinding van onze begeerten met Christus en van Christus' liefde met ons.
- krachtdadig. Christus verenigt Zichzelf met Zijn bruid door Zijn genade en verdere invloeiingen: "En uit Zijn volheid hebben wij ontvangen, ook genade voor genade", Joh. 1:16. Christus wordt één met de bruid door Zijn beeld mee te delen en de afdruk van Zijn eigen heiligheid in haar te stempelen.

Deze vereniging met Christus mag terecht *mystiek, of geestelijk* genoemd worden. Het is moeilijk om de wijze waarop dit geschiedt te beschrijven. Het is moeilijk om aan te tonen hoe de ziel met het lichaam is verenigd en ook hoe Christus verenigd is met de ziel. Maar hoewel deze vereniging geestelijk is, is zij toch werkelijk. In de natuur gebeuren er vaak dingen zonder dat wij het merken, maar zij gebeuren wel werkelijk, Pred. 11:5. Wij zien niet dat de wijzer op de wijzerplaat beweegt, maar toch beweegt hij. De zon doet de dampen van de aarde vervluchtigen en trekt ze op, zonder dat wij het merken en toch gebeurt het. Zo is ook de vereniging van Christus en de ziel, hoewel die voor het oog van het verstand onbegrijpelijk is, toch werkelijkheid, 1 Kor. 6:17.

Vóór deze vereniging met Christus moet er een afscheiding zijn. Het hart moet afgescheiden worden van alle andere liefhebbers, zoals er bij een huwelijk een verlaten is van vader en moeder: "Vergeet uw volk en uws vaders huis", Psalm 45:11. Er moet zo ook een verlaten van onze vorige zonden zijn, een breken met het verbond met de hel, vóór wij met Christus verenigd kunnen worden. "Efraïm, wat heb Ik meer met de afgoden te doen", Hos. 14:9, of zoals het in het Hebreeuws staat: "met de smarten". De zonden die voorheen beschouwd werden als minnaars, zijn nu smarten. Er moet een scheiding zijn vóór er een vereniging komt.

Het doel van onze huwelijksvereniging met Christus is tweevoudig:

- (1) Samenwoning. Dit is één doel van het huwelijk, samenwonen: "Opdat Christus door het geloof in uw harten wone", Eféze 3:17. Het is niet genoeg om Christus enkele beleefdheidsbezoeken in Zijn instellingen te brengen - huichelaren mogen dan zo iets doen - maar er moet een wederzijdse omgang zijn met elkaar. Wij moeten steeds met onze gedachten bij Christus zijn: "hij blijft in Hem", 1 Joh. 3:24. Getrouwen moeten niet apart wonen.
- (2) Bevruchting. "Opdat gij zoudt worden eens Anderen, namelijk Desgenen Die van de doden opgewekt is, opdat wij Gode vruchten dragen zouden", Rom. 7:4. De bruid draagt de vruchten van de Geest: "liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, zachtmoedigheid", Eféze 5:22. Onvruchtbaarheid is in Christus' bruid een schande.

Deze huwelijksvereniging met Christus is de edelste en voortreffelijkste vereniging:

Christus verenigt Zich met velen. In andere huwelijken wordt slechts één persoon genomen, maar hier worden miljoenen genomen. Anders zouden arme zielen misschien uitroepen: "Ach, Christus heeft die en die getrouwd, maar wat helpt mij dat. Hij is mij voorbijgegaan". Nee, Christus trouwt er duizenden. Het is een heilige en kuise polygamie. Menigten mensen verontreinigen dit huwelijksbed niet. Elke arme zondaar, die een nederig, gelovig hart meebrengt, kan met Christus trouwen.

In dit heilig huwelijk is er een nauwere vereniging dan er in enig ander huwelijk kan zijn. In andere huwelijken worden er twee tot één vlees, maar Christus en de gelovige worden tot één geest: "Maar die den Heere aanhangt, is één geest met Hem", 1 Kor. 6:17. Welnu, daar de ziel voortreffelijker is dan het lichaam en voor groter vreugde vatbaar is, brengt deze geestelijke vereniging meer wonderbaarlijke blijdschap en vervoering met zich mee dan enige andere huwelijksverbintenis kan verschaffen. De vreugde die voortvloeit uit de mystieke vereniging is onuitsprekelijk en vol heerlijkheid, 1 Petrus 1:8.

Deze vereniging met Christus eindigt nooit. "Driewerf gelukkig zijn degenen die door een onverbreekelijke band verbonden zijn", Horatius. Andere huwelijken eindigen weldra. De dood snijdt de huwelijksband door, maar deze huwelijksvereniging is eeuwig. Gij die eenmaal een bruid van Christus zijt, zult nooit weduwe worden: "En Ik zal u Mij ondertrouwen in eeuwigheid", Hos. 2:18. Eigenlijk gezegd, begint ons huwelijk met Christus waar andere huwelijken eindigen: bij de dood.

In dit leven is er nog slechts de ondertrouw. De Joden kenden een vaste tijd tussen verloving en huwelijk, soms een jaar, of meer. In dit leven is er slechts de verloving of de ondertrouw; beloften worden aan weerszijden gegeven en de liefde gaat in het verborgen heen en weer tussen Christus en de ziel. Hij laat wat glimlachen van Zijn aangezicht zien en de ziel zendt haar zuchten op en laat haar liefdestranen vallen. Maar dit alles is slechts voorbereidend werk en iets wat opleidt tot het huwelijk. De heerlijke voltrekking en plechtige sluiting van het huwelijk worden bewaard voor de

hemel. Daar is het avondmaal van de bruiloft des Lams, Openb. 19:9) en het bed der heerlijkheid dat met de liefde welriekend gemaakt is, waar de zielen van de uitverkorenen eeuwig zullen vertroost worden: "Alzo zullen wij altoos met den Heere wezen", 1 Thess. 4:17. Dus bij de dood begint eerst echt ons huwelijk met Christus.

Eerste nuttig gebruik

Als Christus het Hoofd is van het geestelijk lichaam, Eféze 1:22, dan onthoofd deze leer de paus, die mens der zonde, die het voorrecht zich wederrechtelijk toe-eigent dat hij het hoofd van de kerk is en zo het huwelijksbed van Christus verontreinigt. Wat een godslastering is dat! Twee hoofden is monsterachtig. Christus is het Hoofd en Hij is de Bruidegom. Er is geen tweede man, een vervanger in Zijn plaats. De paus is het beest uit Openbaring 13:11. Als men hem hoofd van de kerk maakt, wat is dat dan anders dan het hoofd van een beest zetten op het lichaam van een mens?

Tweede nuttig gebruik

Als er dus zo'n huwelijksvereniging is, laten wij ons dan toetsen, of wij met Christus verenigd zijn:

1. Hebben wij Christus gekozen naar Wie onze liefde uitgaat en is die keuze gegrond op kennis?

2. Hebben wij toestemming gegeven tot dat huwelijk? Het is niet genoeg dat Christus gewillig is om ons te nemen, maar zijn wij gewillig om Hem te aanvaarden? God dringt ons de zaligheid niet zo op dat wij Christus zullen aannemen, of wij willen of niet. Wij moeten toestemmen om Hem te ontvangen. Velen vinden Christus wel goed, maar zij geven hun toestemming niet. En die toestemming moet:

Zuiver en oprecht zijn. Wij stemmen toe Hem te ontvangen vanwege Zijn eigen waardigheid en uitnemendheid: "Gij zijt veel schoner dan de mensenkinderen", Psalm 45:3.

In het heden gebeuren: "Nu is het de welaangename tijd", 2 Kor. 6:2. Als wij Christus van ons weren door uitstel en excuses, zal Hij misschien wel ophouden tot ons te komen. Hij zal dan Zijn nodigingen nalaten. Zijn Geest zal dan niet langer twisten en, arme zondaar, wat zult u dan doen? Als de nodigingen van Christus ophouden, zullen uw weeën beginnen.

3. Hebben wij Christus aangenomen? Het geloof is de band der vereniging. Christus wordt met ons verenigd door Zijn Geest en wij worden met Hem verenigd door het geloof. Het geloof hecht de huwelijksband.

4. Hebben wij onszelf aan Christus overgegeven? Zo zegt de bruid het in onze tekst: "Ik ben de Zijne", alsof zij zeggen wil: "Alles wat ik heb, is tot gebruik en dienst van Christus". Hebben wij ons zo overgegeven? Hebben wij onze naam en onze wil aan Christus gegeven? Als de duivel ons lastig valt met een verzoeking, zeggen wij dan: "Wij zijn niet van onszelf, wij zijn van Christus; onze tong is van Hem, wij mogen die niet verontreinigen met vloeken; ons lichaam is Zijn tempel, wij mogen dat niet bevuild met zonde?" Als dat zo is, is dat een teken dat de Heilige Geest deze gezegende vereniging tussen Christus en ons heeft tot stand gebracht.

Derde nuttig gebruik

Als deze geestelijke vereniging is, kunnen wij daaruit vele gevolgtrekkingen maken:

Let toch op de waardigheid van alle ware gelovigen. Zij zijn verenigd met Christus in een huwelijk. Zij zijn niet alleen gelijkvormig aan Hem geworden, maar met Hem verenigd. Zij gelijken niet slechts op Christus, maar zij zijn één met Hem. Alle gelovigen hebben deze eer. Als een koning een bedelares trouwt, is zij krachtens deze vereniging van adel en van koninklijken bloede geworden. Zoals de goddelozen met de vorst der duisternis verenigd zijn en hij de hel als hun erfenis voor hen vastzet, zo zijn degenen die God vrezen door God met Christus verenigd, Die de Koning der koningen is en de Heere der heren, Openb. 19:16. Krachtens deze heilige vereniging krijgen de gelovigen een plaats boven de engelen. Christus is de Heere der engelen, maar niet de Bruidegom.

Merk toch op, hoe gelukkig al de gelovigen getrouwd zijn. Zij zijn verenigd met Christus, Die de beste Man is, "Hij draagt de banier boven tienduizend", Engelse vertaling "Hij is de voornaamste onder tienduizend", Hooglied 5:10. Christus is een Man die Zijns gelijke niet heeft:

Wat betreft tere zorg. De bruid kan niet zo zorgzaam over haar eigen ziel en goede naam zijn als Christus over haar zorgzaam is: "Hij zorgt voor u", 1 Petrus 5:7. Christus treedt in overleg met Zichzelf om te beramen en te ontwerpen hoe Hij het werk van onze zaligheid zal voortzetten. Hij richt al onze zaken uit, Hij neemt onze zaken waar alsof die de Zijne zijn. Hij heeft er immers Zelf belang bij! Hij bezorgt Zijn bruid alles wat zij opnieuw nodig heeft. Als zij van de weg afdwaalt, leidt Hij ze weer. Als zij struikelt, vat Hij haar bij de hand. Als zij valt, richt Hij haar op. Als zij dodig is, verlevendigt Hij haar door Zijn Geest. Als zij weerspanning is, trekt Hij haar met koorden der liefde. Als zij bedroefd is, troost Hij haar met beloften.

Wat betreft vurige liefde. Er is geen man die zo liefheeft als Christus. De Heere zegt tegen het volk: "Ik heb u liefgehad" en zij zeggen: "Waarom hebt Gij ons liefgehad?", Mal. 1:2. Maar wij kunnen niet tegen Christus zeggen: "Waarom hebt gij ons liefgehad?" Christus heeft een ware betoning van Zijn liefde tot Zijn bruid gegeven. Hij heeft haar Zijn Woord gezonden, een liefdesbrief en heeft haar Zijn Geest gegeven, een liefdesteken. Christus heeft meer lief dan enig andere man:

Christus heeft een kostbare mantel om Zijn bruid gelegd: "Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils, de mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan", Jesaja 61:10. In dit kleed ziet God ons aan, alsof wij niet gezondigd hadden. Deze mantel is even zeker de onze om ons te rechtvaardigen, als zij van Christus is Die hem ons geschonken heeft. Deze mantel bedekt ons niet alleen, maar versiert ons ook. Als wij deze mantel aan hebben, worden wij rechtvaardig verklaard, niet slechts rechtvaardig als de engelen, maar als Christus: "Opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem", 2 Kor. 5:21.

Christus geeft aan Zijn bruid niet alleen Zijn gouden klederen, maar ook Zijn beeld. Hij heeft haar lief, omdat Hij in haar Zijn eigen gelijkenis aanbrengt. Een man kan liefdevolle genegenheid hebben tot zijn vrouw, maar hij kan niet zijn eigen beeld op haar afdrukken. Als zij mismaakt is, kan hij haar een sluier geven om dat te bedekken, maar hij kan niet zijn schoonheid op haar leggen. Maar Christus deelt "de schoonheid der heiligheid" aan Zijn bruid mee: "uw schoonheid was volmaakt door Mijn heerlijkheid", Ezech. 16:14. Als Christus een ziel ondertrouwt, maakt Hij die schoon: "Geheel zijt gij schoon, Mijn vriendin", Hooglied 4:7. Christus vindt dat Hij Zijn bruid nooit genoeg liefheeft vóór Hij Zijn eigen gelaat in dat van haar ziet.

Christus scheldt die schulden kwijt die een andere man niet kan kwijtschelden. Onze zonden zijn de ergste schulden die wij hebben. Als al de engelen geld zouden bijdragen, konden zij nog niet één van deze schulden betalen, maar Christus bevrijdt

ons daarvan. Hij is zowel Man als Borg. Hij zegt tegen het recht, wat Paulus zei met betrekking tot Onesimus: "En indien hij u, iets schuldig is, reken dat mij toe., Ik zal het betalen", Filémon vers 18, 19.

Christus heeft voor Zijn bruid meer geleden dan ooit een andere man voor zijn vrouw. Hij heeft armoede en smaad geleden. Hij Die de hemelen met sterren heeft gekroond, werd Zelf met doornen gekroond. Men heeft Hem een metgezel van zondaren genoemd, opdat wij metgezellen van de engelen gemaakt zouden worden. Hij achtte Zijn leven niet; Hij sprong in de zee van de toorn Zijns Vaders om Zijn bruid van de verdrinkingsdood te redden.

De liefde van Christus is niet geëindigd met Zijn leven. Hij heeft Zijn bruid voor eeuwig lief: "En Ik zal u Mij ondertrouwen in eeuwigheid", Hos. 2:18. Terecht noemt de apostel deze "een liefde die de kennis te boven gaat", Efése 3:19.

3. Merk op hoe rijk de gelovigen zijn. Zij zijn getrouwd om de kroon des hemels te verkrijgen en krachtens de huwelijksvereniging gaan alle schatten van Christus naar de gelovigen: "gemeenschap is gegrond in vereniging". Christus deelt Zijn gaven mee, Joh. 1:16. Zolang Christus die heeft, zullen gelovigen geen gebrek hebben. Hij deelt ook Zijn voorrechten mee - rechtvaardigmaking en heerlijkmaking. Hij zet voor Zijn bruid een koninkrijk vast als erfenis, Hebr. 12:28. Dat is de sleutel voor het raadsel van de apostel: "Als niets hebbende en nochtans alles bezittende", 2 Kor. 6:10. Krachtens de huwelijksvereniging hebben de gelovigen recht op al de schatten van Christus.

4. Zie toch, welk een vreselijke zonde het is de gelovigen kwalijk te behandelen. Dan doet men Christus onrecht aan, want gelovigen zijn op geestelijke wijze één met Hem: "Saul, Saul, wat vervolgt gij *Mij?*", Hand. 9:4. Toen het lichaam verwond werd, protesteerde het Hoofd in de hemel daartegen. In dat opzicht kruisigt men Christus opnieuw, Hebr. 6:6, omdat wat men doet aan Zijn leden, men dat aan Hem doet. Als Gideon zich wreekte op degenen die zijn broeders gedood hadden, zal Christus Zich dan niet veel meer wreken op degenen die Zijn bruid onrecht aandoen?, Richt. 8:21. Zal een koning toestaan dat zijn schatten geplunderd worden, zijn kroon in het stof geworpen wordt, zijn koningin onthoofd wordt? Zal Christus de beledigingen en de schending die Zijn bruid worden aangedaan, dulden? De gelovigen zijn de oogappel van Christus, Zach. 2:8, en laten degenen die Zijn oog aanraken daar rekening mee houden. "En Ik zal uw verdrukkers spijzigen met hun eigen vlees; en van hun eigen bloed zullen zij dronken worden, als van zoeten wijn", Jesaja 49:26.

5. Merk op wat de oorzaak is, waarom gelovigen zich zo verheugen in het Woord en de sacramenten, omdat zij daar hun Bruidegom Christus ontmoeten. De vrouw verlangt toch in de tegenwoordigheid van haar Man te verkeren! De genademiddelen zijn de wagen waarop Christus rijdt, de traliën waardoor Hij kijkt en waardoor Hij Zijn vriendelijk gelaat vertoont. Hier ontplooit Christus de banier der liefde, Hooglied 2:4. Het Avondmaal des Heeren is niets minder dan een onderpand en eersteling van die eeuwige gemeenschap die de gelovigen zullen genieten met Christus in de hemel. Dan zal Hij de bruid in Zijn armen nemen. Als Christus al zo liefelijk is in de genademiddelen, waar wij slechts een korte blik en vage glimpjes van Hem ontvangen door het geloof, o, wat zal dan Zijn tegenwoordigheid in de hemel heerlijk en verrukkelijk zijn, als wij Hem zien zullen van aangezicht tot aangezicht en voor eeuwig in Zijn liefdevolle omhelzingen zullen verkeren!

Vierde nuttig gebruik

Deze geestelijke vereniging verschaft voor gelovigen in verschillende omstandigheden veel troost.

Voor het geval zij minachtend en liefdeloos door de wereld bejegend worden: "In toorn haten zij mij", Psalm 55:4. Maar hoewel wij in een liefdeloze wereld leven, wij hebben een liefdevolle Man: "Gelijkerwijs de Vader Mij liefgehad heeft, heb Ik ook u liefgehad", Joh. 15:9. Welke engel kan zeggen hoe God, de Vader, Christus liefheeft? Toch wordt de liefde van de Vader tot Christus als afbeelding en voorbeeld gesteld van de liefde van Christus tot Zijn bruid. Deze liefde van Christus overtreft zover alle geschapen liefde als de zon het licht van een toorts overtreft. En is dat niet vertroostend? Hoewel de wereld mij haat, heeft Christus mij toch lief.

Voor het geval zij zwak zijn in de genade. Dan kan de gelovige Christus alleen aangrijpen met een bevende hand. Er is dan "een geestelijke krankheid" in hem. Maar, o, zwakke christen, hier is een sterke vertroosting: er is een huwelijksvereniging. U bent de bruid van Christus en Hij zal u verdragen als het zwakkere vat. Zal een man van zijn vrouw scheiden, omdat zij zwak en ziekelijk is? Neen, hij zal des te meer teer over haar zijn. Christus haat ontrouw, maar Hij heeft medelijden met zwakheid. Als de bruid zwak is en moedeloos dreigt te worden, legt Christus Zijn linkerhand onder haar hoofd, Hooglied 2:6. Dat is de troost voor een bruid als zij zwak is. Haar Man kan kracht in haar laten vloeien: "Mijn God zal Mijn Sterkte zijn", Jesaja 49:5.

Bij het sterven. Als gelovigen sterven, gaan zij naar hun Bruidegom. Wie zou niet graag de afgrond van de dood snel oversteken om hun Bruidegom, Christus te mogen ontmoeten? "Ik heb begeerte om ontbonden te zijn", (ik begeer het anker te lichten, Engelse vertaling) Fil. 1:23, en "met Christus te zijn". Wat geeft het dan, al is de weg vuil? Wij gaan immers naar onze Vriend! Als een vrouw verloofd is, verlangt zij naar de dag van haar huwelijk. De begrafenisdag van de gelovigen is hun *huwelijksdag*. Het lichaam is een gevangenis voor de ziel. Wie zou niet verlangen een gevangenis te verwisselen met een huwelijksbed? Wat was Jozef blij, toen hij uit de gevangenis ging naar het hof van de koning! God is wijs. Hij laat ons hier ontberingen en moeiten meemaken, zodat hij ons van de wereld zal spenen en ons doen verlangen naar de dood. Als de ziel van het lichaam wordt afgescheiden, huwt zij met Christus.

Als het oordeel uitgesproken wordt op de oordeelsdag. Er is een huwelijksvereniging, o christen, uw Man zal uw Rechter zijn. Een vrouw zou niet bang zijn om voor het gerecht te verschijnen, als haar man daar zou zitten als rechter. Wat geeft het, als de duivel vele aanklachten tegen u zou inbrengen? Christus zal uw zonden uitwissen met Zijn bloed. Hij zal zeggen: "Zal Ik Mijn bruid veroordelen?" O, wat is dat een troost! De Bruidegom is de Rechter! Christus kan geen vonnis tegen Zijn bruid uitspreken, zonder het tegen Zichzelf te spreken. Want Christus en de gelovigen zijn één.

Voor het geval dat de gelovigen lijden. De Kerk des Heeren is in dit leven onderhevig aan veel onrecht, maar de Kerk heeft een Man in de hemel, Die aan haar denkt en Die "water in wijn" voor haar zal veranderen. Hier is het een tijd van treuren voor de bruid, omdat de Bruidegom afwezig is, Matthéüs 9:15. Maar weldra zal zij haar treurigheid afleggen. Christus zal de tranen van bloed van de wangen van Zijn bruid afwissen: "De Heere HEERE zal de tranen van alle aangezichten afwissen",

Jesaja 25:8. Christus zal Zijn bruid minstens zolang troosten als zij verdrukt is geweest. Hij zal haar troosten met Zijn liefde. Hij zal de beker der benauwdheid wegnemen en zal haar de beker der vertroosting geven. En dan zal zij al haar verdriet vergeten, als zij geroepen zal worden tot het wijnhuis des hemels en als de banier van Christus over haar zal zijn.

Vijfde nuttig gebruik

Laat ik verschillende plichten aandringen bij degenen die deze vereniging met Christus hebben.

1. Maak gebruik van deze betrekking in twee gevallen:

Als de wet zijn aanklachten tegen u inbrengt. De wet zegt: "Er moet hier zoveel schuld betaald worden", en de wet eist voldoening. Erken' dat die schuld er is, maar breng die geheel over op uw Man, Christus. Het is een grondstelling in de wet, dat de aanklacht niet moet uitgaan naar de vrouw, zolang als de man in leven is. Zeg tegen de satan als hij u beschuldigt: "Het is waar, dat die schuld van mij is, maar ga naar mijn Man, Christus, Hij zal die betalen". Als wij deze gedragslijn zouden volgen, zouden wij van veel moeite bevrijd zijn. Door het geloof leggen wij de schuld op onze Man. Gelovigen verkeren niet in een staat van weduwschap, maar in de huwelijks staat. De satan zal nooit naar Christus gaan - hij weet dat het recht bevredigd is en dat de schuld uit het boek is weggedaan - maar hij komt naar ons toe met die schuld om ons in verlegenheid te brengen. Wij moeten hem naar Christus sturen en dan zullen alle rechtsgedingen ophouden. Dat is de overwinning van een gelovige `Als hij schuldig is in zichzelf, is hij waardig in Christus: Als hij bevlekt is in zichzelf, is hij rein in zijn Hoofd.

In geval van verlaten. Christus kan wel, om redenen die bij Hem Zelf het beste bekend zijn een tijdlang Zich verbergen: "Mijn Liefste was geweken", Hooglied 5:6. Zeg daarom niet, dat Christus voorgoed is weggegaan. Het is de vrucht van achterdocht in een vrouw, als haar man haar een poosje alleen gelaten heeft, dan te denken dat hij voorgoed van haar is weggegaan. Elke keer als Christus uit het gezicht weggaat, is het verkeerd van ons als wij zeggen, zoals Sion: "De HEERE heeft mij verlaten", Jesaja 49:14. Dat is achterdocht en wij doen de liefde van Christus en de liefelijkheid van de huwelijksverbintenis onrecht aan. Christus kan Zijn bruid wel verlaten met betrekking tot de troost, maar Hij zal haar niet verlaten met betrekking tot de vereniging. Een man kan wel op duizend mijl afstand van zijn vrouw zijn, maar hij is nog steeds haar man. Christus kan Zijn bruid wel verlaten, maar de huwelijksverbintenis blijft intact.

2. Heb uw Man, Christus, lief, Hooglied 2:5. Heb Hem lief, al wordt Hij gesmaad en vervolgd. Een vrouw houdt van haar man, ook als hij in de gevangenis zit. Om uw liefde tot Christus te doen ontvlammen, bedenk dan:

Dat het voor u niet gepast is iets anders lief te hebben. Als Christus uw Man is, past het niet andere minnaars te hebben, die Christus tot jaloesheid zouden verwekken.

Hij is het waardig uw liefde te ontvangen. Hij is onvergelijkelijk schoon: "Al wat aan Hem is, is gans begeerlijk", Hooglied 5:16.

Hoe vurig de liefde van Christus tot u is! Hij heeft u lief in uw slechtste toestand, Hij heeft u lief in de verdrukking. De goudsmid bemint zijn goud ook in de oven. Christus heeft u lief ondanks uw vrezen en uw smetten. De gebreken van de gelovigen kunnen de liefde van Christus niet geheel van hen wegnemen, Jeremia 3:1. O, wat moest dan de bruid innig zijn in haar liefde tot Christus! Dat zal ook de

voortreffelijkheid van de hemel zijn. Onze liefde zal dan zijn als de zon in haar volle kracht.

3. Verblijd u in uw Man, Christus. Heeft Christus u geëerd door u in de huwelijksvereniging op te nemen en één met Hem te maken? Dit vraagt om blijdschap. Krachtens de vereniging zijn de gelovigen deelgenoten van de rijkdommen van Christus. Bij de Romeinen was het de gewoonte, als de vrouw naar het huis gebracht werd, dat zij dan de sleutels van het huis van haar man ontving, om daarmee aan te geven dat de schatten en de zorg van het huis nu aan haar werden toevertrouwd. Als Christus Zijn bruid thuis brengt in die heerlijke woningen waarheen Hij voorgedaan is om die voor haar te bereiden, Joh. 14:2, dan zal Hij de sleutels van Zijn schatten aan haar overhandigen, en dan zal zij zo rijk zijn als de hemel iemand maar kan maken. Zal dan de bruid niet blij zijn en op haar bed luid zingen, Psalm 149:5? Christenen, laat de tijden zo slecht zijn als maar kan, u mag zich verheugen in uw geestelijke huwelijk, Hab. 3:17, 18. Laat ik u zeggen, dat het een zonde is als u zich niet verblijdt. Dan kleineert u uw Man, Christus. Als een vrouw altijd zucht en weent, wat zullen anderen dan zeggen? "Deze vrouw heeft een slechte man". Is dat de vrucht van Christus' liefde tot u, om oneer op Hem te werpen? Een zwaarmoedige bruid doet het hart van Christus verdriet aan.

Ik ontken niet dat christenen smart moeten hebben over de zonden van de dagelijkse voorvallen, maar altijd te wenen, alsof men weende zonder hoop, is een oneer voor de huwelijksverbintenis. "Verblijdt u in den Heere, te allen tijd", Fil. 4:4. Blijdschap brengt eer toe aan uw Man. Christus heeft een blijmoedige bruid lief en het doel waarom God ons treurende maakt, is juist om ons blij te maken. Wij zaaien in tranen, opdat wij maaien met gejuich. Buitensporige droefheid en berouw van iemand die God vreest, maakt anderen bevreesd om Christus aan te nemen. Die zullen zich gaan afvragen, of er wel zoveel vreugde is in de godsdienst zoals men beweert.

O, gij gelovigen van de Heere, vergeet de troost niet; laat anderen zien dat u geen berouw hebt van uw keuze. Blijdschap brengt levendigheid en werkzaamheid in een christen: "De blijdschap des HEEREN, die is uw sterkte", Nehemia 8:11. De ziel is het vaardigst in de plicht, als zij gedragen wordt op de vleugelen van blijdschap.

4. Versier deze huwelijksverbintenis, zodat u een kroon voor uw Man mag zijn.

Draag een sluier. Wij lezen van de sluier van de bruid, Hooglied 5:7. Deze sluier is ootmoed.

Draag uw juwelen. Dat zijn de genadegaven die om hun glans vergeleken worden met parelsnoeren en gouden spangen, Hooglied 1:10, 11. Deze kostbare juwelen onderscheiden de bruid van Christus van vreemdelingen.

Gedraag u zoals het de bruid van Christus betaamt:

- *Kuis.* Wees kuis in uw uitspraken; verontreinig u niet met dwalingen. Dwalingen bederven het verstand, 1 Tim. 6:5. Het is een van satans listen om eerst het verstand te verontreinigen en dan de consciëntie.
- *Heilig.* De bruid van Christus behoort zich niet te gedragen als een hoer. Een naakte borst en een lichtzinnige tong betamen een gelovige niet. De bruid van Christus behoort uit te blinken in evangelische reinheid, zodat zij maakt dat haar Man verliefd op haar wordt.

Men vroeg eens een vrouw welke bruidsschat zij voor haar man had meegebracht. Zij antwoordde, dat zij geen bruidsschat had, maar zij beloofde *dat zij zich kuis*

zou bewaren. Hoewel wij Christus geen bruidsschat kunnen toebrengen, zo verwacht Hij echter dat wij ons rein zullen bewaren en de borsten van onze maagdelijkheid niet zullen bezoedelen met besmettelijke en schandelijke zonden.

EINDE

2e preek

Troost voor Godvrezenden, aantonend dat de kleinste mate van godzaligheid zal behouden

"Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken, en het rokende lemmet zal Hij niet uitblussen, totdat Hij het oordeel zal uitbrengen tot overwinning", Matthéüs 12:20.

Deze tekst werd profetisch van Christus gesproken. Hij zal de gebreken van Zijn volk niet uitbazuinen. Hij zal de genade in haar prille begin niet verbrijzelen. Ik begin met dat eerste: "het gekrookte riet".

Vraag. *Wat moet men hier verstaan door een riet?*

Antwoord. Het moet niet letterlijk genomen worden, maar figuurlijk. Het is een redelijk riet, het geestelijke deel van een mens, de ziel, die zeker wel met een riet vergeleken kan worden, omdat die in dit leven onderhevig is aan zwakheid en schuddingen vóór zij opgroeit tot een sterke ceder in de hemel.

Vraag. *Wat wordt bedoeld met een gekrookt riet?*

Antwoord. Het is een ziel die vernederd en gekneusd is door het gevoel van de zonde. Zij weent, maar wanhoopt niet. Zij wordt heen en weer bewogen op de golven van vrees en is toch niet zonder het anker der hoop.

Vraag. *Wat wordt ermee bedoeld, dat Christus dit riet niet verbreekt?*

Antwoord. De betekenis is, dat Christus niet één treurende geest, die in de weeën van de wedergeboorte verkeert, zal afwijzen. Als de kneuzing der zonde gevoeld wordt, zal die niet dodelijk zijn: "Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken". In deze woorden, Hij zal niet verbreken, wordt ook iets verondersteld en dat is: *Hij zal het gekrookte riet opbinden. Hij zal het troosten.*

De conclusie van het geheel is, dat aangegeven wordt, dat Christus medelijden heeft met een arme, neergebogen zondaar die op zijn borst slaat en die nauwelijks zijn oog durft op te heffen om genade. Het hart van de Heere Jezus is met medelijden vervuld over hem. Dit gekrookte riet zal Hij niet verbreken.

De tekst bestaat uit twee delen:

Een veronderstelling: een ziel die vanwege boetvaardigheid geknakt is.

Een bewering: die zal niet verbroken worden.

De leer hierin is: *het gekrookte riet zal niet verbroken worden, "Hij verbindt hen in hun smarten", Psalm 147:3. Voor dit doel heeft Christus zowel Zijn zending als Zijn zalving ontvangen, opdat Hij de verwonde ziel zou opbinden. "De HEERE heeft Mij gezalfd, om te verbinden de gebrokenen van hart", Jesaja 61:1.*

Vraag. *Maar waarom zal Christus een gekrookt riet niet verbreken?*

1. Vanwege de zachtmoedigheid van Zijn natuur: "De Heere is zeer barmhartig, vol medelijden", Jac. 5:11. Hij verwekt medelijden in andere schepselen en wordt daarom genoemd: "de Vader der barmhartigheden", 2 Kor. 1:3. Hijzelf is zeker niet zonder medelijden. Als een arme ziel in zijn geest verdrukt wordt, zal God geen hardigheid jegens hem gebruiken, opdat men niet zou denken dat Hij Zijn eigen tedere geaardheid

had afgelegd. Vandaar, dat de Heere altijd het meest bezorgd is geweest over gekrookte rieten. Zoals een moeder zeer bezorgd is over haar kinderen die zwak en ziekelijk zijn, zo zal "Hij de lammeren in Zijn armen vergaderen en in Zijn schoot dragen", Jesaja 40:11. Degenen die geestelijk gebroken zijn, die als lammeren zwak en teer zijn, zal Christus dragen in de armen van vrije genade.

2. Omdat een verslagen hart Zijn offerande is, Psalm 51:19.

Een gebroken geest brengt tranen voort die als kostelijke wijn zijn, Psalm 56:9. Een gebroken ziel staat bol van heilige verlangens, ja die is krank van liefde. Dus, als nu een gekrookt riet zo deugdzaam is, zal Christus het niet verbreken. Geen specerijen zijn, als zij verbrijzeld worden, zo welriekend voor ons als een verslagen geest voor God is.

3. Omdat een gekrookt riet zozeer op Christus gelijkt. Jezus Christus is eenmaal aan het kruis verbrijzeld: "Het behaagde den HEERE Hem te verbrijzelen", Jesaja 53:10. Zijn handen en voeten werden verbrijzeld door de nagelen; Zijn zijde werd verbrijzeld door de speer. Een gekrookt riet gelijkt op een verbrijzelde Zaligmaker. Ja, een gekrookt riet is een lid van Christus en hoewel het zwak is, zal Christus het er toch niet afsnijden, maar zal het des te meer koesteren.

Zal Christus het gekrookte riet niet verbreken? Dat geeft stilzwijgend te kennen dat Hij het ongekrookt riet wel zal verbreken. Degenen die nooit aangedaan zijn geweest met bekommernis in de geest, maar die leven en sterven in onboetvaardigheid, zijn harde rieten, of liever gezegd rotsen. Christus zal geen gekrookt riet verbreken, maar wel een hard riet. Velen weten niet wat het is om een gekrookt riet te zijn. Zij zijn wel uitwendig gekneusd door verdrukking, maar niet verbroken vanwege de zonde. Zij hebben nooit geweten wat de weeën van de nieuwe geboorte inhouden. Je hoort sommigen God danken, dat zij altijd rust hebben gehad, zij hebben nooit benauwdheid van geest gekend. Die danken God voor de grootste vloek. Degenen die niet vanwege boetvaardigheid gebroken zijn, zullen rechterlijk verbroken worden. Degenen wier hart niet wilde breken vanwege de zonde, zullen breken van wanhoop. In de hel is niets anders te zien dan een hoop stenen en een hamer. Een hoop stenen - dat zijn harde harten -, een hamer - dat is Gods kracht en rechtvaardigheid die hen in stukken breekt.

Zal Christus een gekrookt riet niet verbreken? Let dan op het genadevolle karakter van Jezus Christus - Hij is vol goedertierenheid en medelijden. Hoewel Hij de ziel kneust vanwege de zonde, Hij zal haar niet verbreken. Een chirurg kan wel een insnijding in het lichaam maken en het doen bloeden, maar hij zal de wond weer verbinden. Christus heeft zowel majesteit die van Hem afstraalt als een hart vol barmhartigheid. Christus heeft zowel een leeuw als een lam in Zijn wapenschild: de leeuw met betrekking tot Zijn felheid tegenover de goddelozen, Psalm 50:22, en het lam met betrekking tot Zijn zachtmoedigheid tegenover Zijn volk. Zijn Naam is Jezus, Zaligmaker, en Zijn ambt is geneesheer, Mal. 4:2. Christus heeft een pleister gemaakt van Zijn eigen bloed om een gebroken hart te genezen. Christus heeft de zuiverste liefde. Iemand heeft gezegd: "Als de schoonheid van alle bloemen in één bloem zou zitten, hoe schoon zou dan die bloem zijn!" Hoe vol barmhartigheid is Christus, in Wie alle barmhartigheid verenigd is! Christus heeft een bekwame hand en een teder hart. Hij zal een gekrookt riet niet verbreken. Sommigen zijn zo vol wreedheid dat zij verdrukking op verdrukking stapelen en een grotere last op een stervende leggen.

Maar onze Jezus is een medelijdende Hogepriester, Hebr. 2:17. Hij is aangedaan met een gevoel van ons gebrek. Elke kneuzing van de ziel gaat Hem ter harte. Niemand wijst Christus af behalve degenen die Hem niet kennen. Hij is geheel belichaamde liefde. Hijzelf werd verbrijzeld om degenen die gekrookt zijn te genezen.

Zie toch, wat voor bemoediging er hier ligt voor het geloof? Als Christus gezegd had dat Hij het gekrookte riet verbreken zou, zou er inderdaad reden tot wanhoop zijn. Maar nu Christus gezegd heeft dat Hij het gekrookte riet niet zal verbreken, opent dit een deur voor nederige, gebroken zielen. Als wij kunnen zeggen dat wij vanwege de zonde verbroken zijn, waarom geloven wij dan niet? Waarom kwijnen wij weg onder onze vrees en moedeloosheid, alsof er voor ons geen genade is? Christus zegt, dat Hij "de gebrokenen van hart geneest", Psalm 147:3. "Nee", zegt het ongeloof, "Hij zal mij niet genezen". Christus zegt dat Hij het gekrookte riet zal genezen. "Nee", zegt het ongeloof, "Hij zal het doden". Zoals het ongeloof onze troost wegneemt, zo probeert het ook het Woord te ontcrachten, alsof al Gods beloften slechts vervalsingen waren en blanco's in een loterij. Heeft de Heere gezegd dat Hij het gekrookte riet niet zal verbreken? Kan de Waarheid liegen? O, wat een zonde is ongeloof! Sommigen vinden het vreselijk dat zij bij de dronkaards, vloekers en hoeren gerekend worden. Laat ik u zeggen, dat het niet minder vreselijk is, als men bij de ongelovigen gerekend wordt, Openb. 21:8. Ongeloof is erger dan elke andere zonde, omdat het God verdacht houdt tegenover het schepsel. Het berooft Hem van de kostbaarste parel in Zijn kroon, namelijk de waarheid: "Die God niet gelooft, heeft Hem tot een leugenaar gemaakt", 1 Joh. 5:10. O, laten toch alle ootmoedige zondaren tot Jezus Christus gaan! Christus werd verbrijzeld in Zijn verlating om degenen die gebroken zijn van de zonde te genezen. Als u uw zweren aan Christus kunt tonen en Hem door het geloof aanraken, zult u van al uw zielenkneuzingen genezen worden. Zal Christus u niet verbreken? Richt uzelf dan niet te gronde door wanhoop.

Eerste nuttig gebruik

Zal Jezus Christus een gekrookt riet niet verbreken? Dan zijn die genen te bestraffen die doen wat ze kunnen om het gekrookte riet wel te verbreken. Zoals degenen die het werk der bekering in anderen proberen te verhinderen. Als zij die verwond en bekommerd zien vanwege de zonde, maken zij hen moedeloos, door hen te zeggen dat de godsdienst somber en bitter is en dat zij beter tot hun vorige plezieren kunnen terugkeren. Als er een pijl van overtuiging in het geweten wordt geschoten, trekken zij die er weer uit en willen niet hebben dat het werk der bekering voortgaat. Dus, als de ziel bijna gebroken is, beletten zij het dat die geheel gebroken wordt. Dan is men als mens een duivel voor anderen. Als iemand zich schuldig maakt door het bloed van een ander te vergieten, dan toch zeker als men de ziel van een ander laat verloren gaan!

Tweede nuttig gebruik

Deze tekst is een geestelijke honingraat, die vertroosting drupt in alle gebroken harten. Zoals wij opwekkende middelen geven aan het lichaam als dat een flauwte krijgt, zo zal ik wat opwekkends meedelen aan zielen die vanwege de zonden gebroken zijn, om hen te verlevendigen. Deze tekst is vertroostend voor een arme ziel, die met Job op de ashoop zit en die neergebogen is vanwege het gevoel van zijn onwaardigheid. "Ach", zegt die ziel, "ik ben genade niet waardig. Wie ben ik, dat de Heere naar mij zou omzien? Op degenen die groter gaven en genade hebben, moge de Heere dan misschien neerzien, maar ach, ik ben het onwaardig".

Bent u bekommerd om uw onwaardigheid? Wat is er onwaardiger dan een gekrookt riet? En toch ligt er voor zo'n toestand een belofte: "Hij zal het gekrookte riet niet verbreken". Die belofte is niet voor een vijgenboom of een olijf, die vruchtbare planten zijn, maar voor het gekrookte riet. Hoewel u in uw eigen ogen verachtelijk bent, een arm verpletterd riet, kunt u toch heerlijk zijn in de ogen des Heeren. Laat toch uw onwaardigheid u niet ontmoedigen. Als u uzelf vuil ziet en Christus dierbaar, dan is die belofte voor u. Christus zal u niet verbreken, maar Hij zal uw wonden verbinden.

Vraag. Maar hoe kan ik weten, of ik zaligmakend verbrijzeld ben?

Antwoord. Heeft God u ooit op uw knieën gebracht? Is uw trotse hart vernederd? Hebt u uzelf ooit gezien als een zondaar en niets meer dan een zondaar? Hebt u ooit met een wenend oog naar Christus gezien?, Zach. 12:10. En zijn die tranen uit het oog des geloofs gedrupt?, Markus 9:24. Dat is evangelische verbrijzeling. Kunt u zeggen: "Heere, hoewel ik U niet zie, ik heb U toch lief. Hoewel ik in het donker verkeer, ik werp toch het anker uit?" Dat is een gekrookt riet!

Tegenwerping 1. Maar ik vrees dat ik niet genoeg verbrijzeld ben.

Antwoord. Het is moeilijk de juiste mate van vernedering voor te schrijven. Het is in de geestelijke en in de natuurlijke geboorte hetzelfde: sommigen worden met meer pijn geboren en anderen met minder. Maar wilt u graag weten, of u genoeg verbrijzeld bent? Als uw geest zo bekommerd is, dat u gewillig bent die lusten na te laten die het grootste vermaak en genot aanbrachten; als niet alleen de zonde wordt nagelaten, maar dat u er een walg van hebt, dan bent u voldoende verbrijzeld. Het medicijn is sterk genoeg als het de ziekte heeft uitgezuiverd. De ziel is genoeg verbrijzeld, als de liefde tot de zonde is uitgezuiverd.

Tegenwerping 2. Maar ik vrees, dat ik niet zo verbrijzeld ben als ik moest zijn. Ik vind dat mijn hart zo hard is.

Wij moeten onderscheid maken tussen hardigheid van het hart en een hard hart. Het beste hart kan nog wel wat hardigheid hebben, maar hoewel er wat hardigheid in te vinden is, is het nog geen hard hart. Er wordt aan iets een naam gegeven overeenkomstig het beste deel. Als wij een akker opgaan waar onkruid en tarwe op staan, noemen wij dat niet een onkruidveld, maar een tarweveld. Hoewel er hardigheid in het hart is, maar ook zachtheid, beschouwt God, Die oordeelt naar dat deel dat voortreffelijker is, het dan ook als een zacht hart.

Er is een groot verschil tussen de hardheid in de onbekeerden en in degenen die God vrezen. De eerste is natuurlijk, de andere is slechts toevallig. De hardheid in een onbekeerde is als de hardheid van een steen, die er steeds onlosmakelijk mee verbonden is. De hardheid in een kind van God is als de hardheid van ijs, dat weldra door de zonnestralen smelt. Misschien heeft de Heere op dat ogenblik Zijn Geest teruggetrokken, zodat het hart gestold is tot ijs. Maar laat Gods Geest terugkeren, als de zon, en in het hart schijnen, dan ontstaat er een genadige dooi en het smelt van liefde.

Treurt u niet onder de hardigheid van uw hart? U zucht omdat u geen zuchten hebt, u weent vanwege gebrek aan tranen. Het harde riet kan niet wenen. Als u geen gekrookt riet zou zijn, kon dit wenen niet allemaal uit u voortkomen.

Tegenwerping 3. Maar ik ben een onvruchtbaar riet; ik draag geen vruchten. Daarom ben ik bang dat ik geheel verbroken zal worden.

Antwoord. Een hart met genade is geneigd het goede dat erin is over het hoofd te zien. Dat kan wel een worm in een blad zien, maar geen vrucht. Waarom zegt u dat u onvruchtbaar bent? Als u een gekrookt riet bent, bent u niet onvruchtbaar. Het geestelijke riet dat ingeënt is in de ware wijnstok, is vruchtbaar. Er is zoveel levenssap in Christus, dat daardoor allen die in Hem zijn ingelijfd, vrucht dragen. Christus laat genade als druppels dauw in de ziel vallen: "Ik zal Israël zijn als de dauw, hij zal bloeien als de lelie, zijn scheuten zullen zich uitspreiden en zijn heerlijkheid zal zijn als des olijfbooms", Hoséa 14:6, 7. Die God, Die de dorre staf bloeiende gemaakt heeft, zal het droge riet ook doen bloeien.
Tot zover de eerste uitdrukking in de tekst.

Ik ga nu verder met de tweede: "**Het rokende lemmet zal Hij niet uitblussen**".

Vraag. *Wat wordt bedoeld met "rokende"?*

Antwoord. Met rook wordt bedoeld verdorvenheid. Rook is hinderlijk voor het oog; zo ergert de zonde het reine oog van God.

Vraag. *Wat wordt bedoeld met het rokende lemmet?*

Antwoord. Het betekent genade vermengd met verdorvenheden. Zoals er bij een klein vuur veel rook kan zijn, zo kan er bij weinig genade veel verdorvenheid zijn.

Vraag. *Wat betekent het, dat Christus het rokende lemmet niet zal uitblussen?*

Antwoord. De betekenis is, dat hoewel er maar een vonkje genade is, met veel zonde, dat Christus dan dat vonkje niet zal uitblussen. Dit is bij wijze van spreken: "Hij zal niet uitblussen", dat wil zeggen: Hij zal het vermeerderen. Niets is gemakkelijker dan rokend vlas uitblussen; dat kan met de lichtste aanraking. Maar Christus zal het niet uitblussen. Hij zal het vonkje genade niet uitblazen, maar Hij zal het aanblazen. Hij zal het doen ontvlammen, Hij zal dit rokend vlas in een brandende toorts veranderen.

De leer is: *dat een weinig genade, vermengd met veel verdorvenheden, niet uitgeblust zal worden.* Om dit toe te lichten, zal ik u tonen:

Dat een weinig genade vaak vermengd is met veel verdorvenheden.

Dat die weinige genade, vermengd met verdorvenheden, niet uitgeblust zal worden.

De oorzaken van deze stelling.

1. *Dikwijls is weinig genade in iemand die God vreest, vermengd met veel verdorvenheden.*

"Ik geloof, Heere" - hier was wat geloof; "kom mijn ongelovigheid te hulp", Markus 9:24 - dat was de verdorvenheid die ermee vermengd was. In de beste gelovigen is een mengeling van zonde en genade: een donkere zijde en een lichte zijde, veel hoogmoed vermengd met nederigheid, veel aardsgezindheid vermengd met hemelsgezindheid. De genade in degenen die God vrezen, doet denken aan de wortelstok van een oude wilde appelboom.

Ja, in velen die wedergeboren zijn, is meer verdorvenheid dan genade. Zoveel rook dat men nauwelijks enig vuur kan onderscheiden; zoveel ongelooft dat men nauwelijks enig geloof kan onderscheiden, 1 Sam. 27:1; zoveel driften dat men nauwelijks enige zachtmoedigheid kan zien. Jona, een gemelijke profeet, twist met God, ja, hij rechtvaardigt zelfs zijn boosheid: "Billijk is mijn toorn ontstoken ter dood toe", Jona 4:9. Hier was zoveel boosheid, dat het moeilijk was genade te ontdekken. Een christen in dit leven is als een glas waar meer schuim in zit dan wijn, of als een ziek lichaam

dat meer vocht bevat dan kracht. Het moge de besten wel verootmoedigen, als zij bedenken hoeveel verdorvenheid er met hun genade gemengd is.

2. De weinige genade, vermengd met veel verdorvenheid, zal niet uitgeblust worden.

"Hij zal het rokende lemmet niet uitblussen". Het geloof van de discipelen was aanvankelijk slechts klein: "Toen vluchtten al de discipelen, Hem verlatende", Matthéüs 26:56. Hier was nu dat rokende vlas, maar Christus heeft de weinige genade niet uitgeblust, maar Hij voedde en verlevendigde die genade. Later werd hun geloof sterker en beleden zij Christus in het openbaar, Hand. 4:29, 30. Hier stond het vlas in vlam.

3. De oorzaken waarom Christus het rokende lemmet niet zal uitblussen.

Omdat dit vonkje, dit sprankeltje in het rokende vlas een Goddelijk voortbrengsel is. Het komt af van de Vader der lichten en de Heere zal Zijn eigen genadewerk niet uitblussen.

Alles bewaart wat hem eigen is, door het natuurlijk instinct. Een hen die haar jongen uitbroedt, zal hen bewaren en voeden; zij zal hen niet vernietigen zodra zij uitgebreed zijn. God, Die deze tederheid in het schepsel gelegd heeft om zijn jongen te bewaren, zal veelmeer nog het werk van Zijn eigen Geest in het hart koesteren. Zal Hij de lamp van de genade in de ziel aansteken en dan haar weer uitblussen? Dat zou niet tot Zijn eer en voordeel strekken.

Christus zal de beginselen van genade niet uitblussen, omdat een weinig genade evenzeer kostbaar is als meer genade. Een kleine parel heeft ook waarde. Al is de parel van het geloof klein, als het maar een echte parel is, schittert die heerlijk in Gods ogen. Een goudsmid houdt rekening met het geringste vijlsel van goud en zal dat niet weggooien. De oogappel is maar klein, toch is die van groot nut; daarmee kan men in één keer een zeer groot deel van de lucht zien. Weinig geloof kan rechtvaardigen; een zwakke hand kan de huwelijksband aangaan. Een zwak geloof kan evenzeer met Christus verenigen als een sterk geloof. Weinig genade maakt ons ook met God gelijkvormig. Een zilveren penning draagt de beeltenis van de koning evengoed als een grotere munt. Het geringste kruimeltje genade draagt Gods Beeld en zal God Zijn eigen Beeld vernietigen? Toen de tempels in Griekenland werden gesloopt, zorgde Xerxes ervoor dat de tempel van Diana gespaard werd vanwege de schoonheid van de bouwstijl. Als God de heerlijkheid van de hele wereld zal teniet doen en in brand steken, zal Hij toch de geringste genade niet vernietigen, omdat daar een afdruk van Zijn eigen Beeld opstaat. Dat vonkje in die rokende vlaswiek is een straal van Zijn eigen heerlijkheid.

Christus zal de rokende vlaswiek niet uitblussen, omdat dit kleine licht in het vlas groter kan worden. Genade wordt vergeleken met een korrel mosterdzaad; dat is het kleinste van alle zaden, maar als het uitgegroeid is, is dit het grootste van de kruiden en wordt een boom, Matthéüs 13:31, 32. De grootste genade was ook eens klein. De eik was eens een eikel. Het meest geroemde geloof in de wereld verkeerde eens in zijn geestelijke kindsheid. Het grootste ijvervuur was eens slechts een rokend vlaswiek.

Genade rijst, evenals de wateren uit het heiligdom, Ezech. 47:1-5. Als dan het kleinste embryo en het kleinste zaad van heiligheid toenemend en groeiend van aard is, zal de Heere niet toelaten dat het een misdraacht wordt.

Christus zal het rokende lemmet niet uitblussen, omdat hierin de heerlijkheid van Zijn macht uitblinkt, als Hij een klein vuurtje in een heleboel rook bewaart. Een bevende ziel denkt dat zij door de zonde zal verzwolgen worden. Maar God bewaart een kleine hoeveelheid genade in het hart - ja, Hij doet dat vonkje over de

verdorvenheid heersen, zoals het vuur van de hemel "het water oplekte dat in de groeve was", 1 Kon. 18:38. Zo maakt de Heere Zich een heerlijke Naam en draagt de eretekenen ervan met Zich mee: "Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht", 2 Kor. 12:9.

- Zie hier het verschil in handelwijze tussen God en de mensen. De mensen zullen om weinig rook een heel groot vuur uitblussen; God zal vanwege een heleboel rook een klein vuur niet uitblussen. De wijze van de wereld is, dat als men een klein gebrek in een ander ziet, men heel veel van waarde voorbijziet en dat bedekt vanwege dat gebrek. Zo zijn wij van nature: een kleine fout verzwaren en heel veel deugdzaamheid verkleinen; wij zien de gebreken en verduisteren de goede dingen van anderen - zoals wij ook meer notitie nemen van een fonkelende ster dan van een ster die aldoor schijnt. Wij bekritisieren anderen vanwege hun drift, maar wij achten hen niet hoog vanwege hun Godsvrucht. Zo doven wij veel vuur uit, vanwege een weinig rook die wij in anderen zien. De Heere handelt niet zo. Vanwege een heleboel rook zal Hij een klein vuur niet uitblussen. Hij kijkt naar oprechtheid en ziet vele gebreken over het hoofd. De geringste vonkjes genade voedt Hij, Hij blaast die zachtjes aan met de wind des Geestes tot zij ontvlammen.
- Als Christus niet de rokende vlaswiek uitblust, moeten wij de rokende vlaswiek in onszelf ook niet uitblussen. Als de genade in niet zo'n grote vlam opgloeit als wij in anderen zien en wij dan besluiten dat het vuur van de Geest niet in ons is - dat is het uitblussen van de vlaswiek en dat is een vals getuigenis van onszelf geven. Zoals wij geen vals getuigenis mogen geloven, zo mogen wij ook niet een waar getuigenis ontkennen. Zoals vuur verborgen kan zijn onder de as, zo kan genade verborgen zijn onder veel zielenkwalen. Sommige christenen zijn daar zo behendig in- door zichzelf te beschuldigen dat zij geen genade bezitten, alsof zij van de duivel loon hebben ontvangen om voor hem te pleiten tegen zichzelf. Het is een grote fout als men vanuit de zwakheid van de genade naar het gemis van genade redeneert. Het is iets anders zwak in het geloof te zijn dan zonder geloof te zijn. Degene wiens gezichtsvermogen wazig is, heeft een gebrekkig gezicht, maar hij is niet zonder gezicht. Weinig genade is genade, al ligt het verscholen onder veel verdorvenheden.
- Als het geringste vonkje genade niet uitgeblust zal worden, dan volgt daaruit als een grote waarheid dat er geen afval van de genade is. Als het geringste kruimeltje genade zou sterven, zou de rokende vlaswiek uitgeblust worden.

Genade kan geschud worden door vrees en twijfel, maar niet ontworteld worden. Ik geef toe dat men schijn genade kan verliezen; dit wildvuur kan uitgeblazen worden, maar niet het vuur dat door de Geest is aangestoken. Genade kan in de ziel sluimeren, maar niet dood zijn. Net als iemand die een beroerte heeft, geen levenskracht kan oefenen, kan genade ook verdonkerd zijn, maar niet uitgeblust. Een christen kan wel zijn troost verliezen, net als een boom in de herfst die zijn vruchten heeft laten vallen, maar er is nog steeds sap in de stengel en "het zaad Gods blijft in hem", 1 Joh. 3:9. Genade is een bloem der eeuwigheid.

Deze rokende vlaswiek kan niet uitgeblust worden door verdrukking, maar is net als de bomen waarover Plinius schrijft - bomen die in de Rode Zee groeien, die, al worden zij door de golven gebeukt, onbeweeglijk blijven staan en hoewel zij soms onder water staan, des te meer groeien. Genade is als een echte glanzende diamant, die schittert en niet verbroken kan worden.

Ik belijd dat het een wonderlijke zaak is dat genade niet geheel uitgeroeid kan worden, vooral als wij twee dingen bedenken:

- a. *De boosaardigheid van satan.* Hij is een kwaadaardige geest en legt steeds hindernissen op onze weg naar de hemel. De duivel probeert met de wind van verzoeking de vonk der genade in ons hart uit te blazen. Als dat niet gaat, stookt hij goddelozen op en ruit de strijdkrachten der hel tegen ons op. Wat is het een wonder dat die heldere ster der genade niet neergeslagen wordt door de staart van de draak!
- b. *De wereld van verdorvenheden in ons hart.* De zonde bezet het grootste deel van een christen. Er is meer droesem dan geest in het beste hart. In het hart wemelt het van zonden. Wat is er een heleboel hoogmoed en atheïsme in de ziel! Welnu, is het dan niet verwonderlijk, dat deze lelie der genade tussen zoveel doornen kan groeien? Het is net zo'n groot wonder dat een weinig genade bewaard wordt temidden van zoveel verdorvenheid als dat men een toorts ziet branden in de zee die niet uitgeblust wordt. Maar hoewel genade blijft leven onder zoveel moeilijkheid, net als een kind dat naar adem snakt, toch is zij onsterfelijk, daar zij uit God geboren is. Genade die met verdorvenheden worstelt, is als een schip dat gebeukt en heen en weer geworpen wordt door de golven en toch de storm doorstaat en tenslotte de begeerde haven bereikt. Als de genade zou sterven, hoe zou dan deze tekst bewaarheid kunnen worden: "Hij zal de rokende vlaswiek niet uitblussen"?

Vraag. *Maar hoe komt het dat genade, ja de geringste mate genade, niet uitgeblust wordt?*

Antwoord. Dat komt door de krachtige werking van de Heilige Geest. De Geest van God, Die de bron is, wekt voortdurend de genade in het hart op. Hij is elke dag in een gelovige werkzaam. Hij giet de olie erin en houdt de lamp der genade brandende. Genade wordt vergeleken met een rivier van levend water, Joh. 7:38. De rivier der genade kan nooit opdrogen, want de Geest van God is de Fontein die haar voedt. Nu is het duidelijk uit het verbond der genade dat de rokende vlaswiek niet uitgeblust kan worden. "Want bergen zullen wijken en heuvelen wankelen, maar, het verbond Mijns vredes zal niet wankelen, zegt de HEERE", Jesaja 54:10. Als men van de genade kan uitvallen, hoe kan het dan een onwankelbaar verbond zijn? Als de genade sterft en de rokende vlaswiek uitgeblust wordt, hoe kan dan onze staat in Christus beter zijn dan die in Adam was? Het verbond der genade wordt een beter verbond genoemd, Hebr. 7:22. Hoe is het dan een beter verbond dan datgene wat met Adam is gemaakt? Niet allen omdat het een betere Borg heeft en betere voorrechten heeft, maar ook omdat er betere voorwaarden aan verbonden zijn: "Het is in alles wel geordineerd en bewaard", 2 Sam. 23:5. Degenen die in dat verbond worden opgenomen, zullen als sterren zijn die blijvend in hun baan staan en er nooit uit zullen vallen. Als de genade zou kunnen sterven en uitgeblust worden, zou het geen beter verbond zijn.

Tegenwerping 1. *Maar ons wordt geboden de Geest niet uit te blussen, 1 Thess. 5:19, wat inhoudt dat men de genade van de Geest kan verliezen en dat de rokende vlaswiek uitgeblust kan worden.*

Antwoord. Wij moeten onderscheid maken tussen het algemene werk van de Geest en het heiligende werk. Het ene kan uitgeblust worden, maar het andere niet. Het algemene werk van de Geest is als een figuur die op het ijs gemaakt wordt, die spoedig uitgewist wordt. Het heiligende werk is als een standbeeld in goud

gegraveerd, dat duurzaam is. De gaven van de Geest kunnen uitgeblust worden, maar de genade niet. Er is verlichting van de Geest en zalving met de Geest. De verlichting van de Geest kan uitgaan, maar de zalving blijft: "En de zalving die gijlieden van Hem ontvangen hebt, blijft in u", 1 Joh. 2:27. De gloed van de hypocriet gaat uit, de vonk van de ware gelovige blijft leven en groeien. Het ene is het licht van een komeet, die afneemt en verdampt, Matthéüs 25:8; het andere is het licht van een ster, die zijn glans behoudt.

Laat een kind van God uit alles wat gezeegd is, overreed worden om twee dingen te doen:

- Zijn voorrecht te geloven.
- Zijn plicht op te volgen.

1. Zijn voorrecht te geloven.

Het is het onvergelyklijke en weergalozige geluk van een kind van God, dat zijn kool niet zal worden uitgeblust, 2 Sam. 14:7. De genade in zijn ziel die gering en kwijnend kan zijn, zal de geest niet geven, maar zal de kracht vernieuwen en vermeerderen door de Goddelijk aanwas. De Heere zal de rokende vlaswiek tot een brandende lamp doen worden. Het zou heel droevig zijn, als een christen steeds aan verandering onderhevig zou zijn: de ene dag een lid van Christus en de volgende dag een lid van satan; de ene dag het schijnsel van de genade in zijn ziel en de volgende dag zijn licht uitgeblust in donkerheid. Dat zou de troost van een christen wegnemen en de gouden keten der zaligheid stukbreken.

Maar wees gerust, o christen, dat Hij, Die een goed werk in u begonnen heeft, dat voleindigen zal, Fil. 1:6. Christus zal het oordeel uitbrengen tot overwinning. Hij zal de genade doen triomferen over al de tegenstand van verdorvenheden. Als de genade uiteindelijk zou sterven, wat zou er dan van het rokende lemme terecht komen? En hoe zou dan toch die benaming aan Christus gegeven kunnen worden: "Voleinder des geloofs"?, Hebr. 12:2.

Tegeenwerping 2. Het lijdt geen twijfel, of dit is een onbetwist voorrecht voor degenen die een rokende vlaswiek zijn en die de geringste beginselen van genade bezitten, maar ik vrees dat ik geen rokende vlaswiek ben. Ik kan het licht der genade niet in mij gewaar worden.

Antwoord. Opdat ik de rokende vlaswiek moge vertroosten, vraag ik: Waarom redetwist u zo tegen uzelf? Waarom denkt u dat u geen genade heeft? Ik geloof dat u meer hebt dan u zou willen afstaan. U schat de genade boven het goud van Ofir. Hoe kon u anders de waarde en de glans van deze parel zien, als Gods Geest niet uw ogen geopend had? U verlangt te geloven en u treurt dat u niet kunt geloven. Zijn die tranen niet de beginselen van geloof? U begeert Christus te hebben en kunt zonder Hem niet voldaan zijn. Dit slaan van de pols bewijst dat er leven is. Het ijzer zou zich niet omhoog kunnen bewegen, als de magneet het niet zou aantrekken. Het hart zou niet in heilige begeerten naar de Heere kunnen opstijgen, als niet de een of andere hemelse magneet het had aangetrokken. Christen, kunt u zeggen dat de zonde u een last is, en Christus uw lust, zoals Petrus eens zei: «Heere, Gij weet dat ik U liefheb», Joh. 21:17. Dit is rokend vlas en de Heere zal het niet uitblussen. Uw genade zal opbloeien tot in de heerlijkheid. God zal eerder het licht van de zon uitblussen dan dat Hij het opgaande licht van Zijn Geest in uw hart zal uitblussen.

2. Zijn plicht op te volgen. Er zijn twee plichten die van gelovigen geëist worden:

Liefde.
Arbeid.

Zal de Heere de rokende vlaswiek niet uitblussen, maar die uiteindelijk doen triomferen over alle tegenstand? Wat moest dan de rokende vlaswiek ontvlammen in liefde tot God! "Hebt den HEERE lief, gij, al Zijn gunstgenoten!", Psalm 31 :24. De gelovigen zijn veel aan God verschuldigd en terwijl zij niets hebben om te betalen, is het moeilijk om Hem niet te kunnen lief hebben. O, gelovigen, het is God Die de genade bij de voortduur in uw ziel onderhoudt. Hij is als een vader die zijn zoon een kleine voorraad geld geeft om mee te beginnen en als hij een tijdje handel gedreven heeft, voegt hij nog meer aan de voorraad toe. Zo voegt de Heere ook steeds aan uw voorraad toe. Hij laat elke dag olie in de lamp van uw genade druppen en houdt zo de lamp brandende. Dit mag uw liefde tot God wel doen ontvlammen, Die het werk der genade niet zal laten ontbreken, maar Hij zal het tot volkomenheid brengen: "Hij zal de rokende vlaswiek niet uitblussen". Wat moesten Gods kinderen naar de hemel verlangen, wanneer het hun aanhoudend werk zal zijn liefde uit te ademen en lof te zingen!

Sommigen zouden kunnen denken, als Christus de rokende vlaswiek niet zal uitblussen, maar die helderder zal laten branden tot de middaghoogte der heerlijkheid, dat wij ons dan niet behoeven in te spannen, maar het aan God overlaten om Zijn eigen werk te doen. Pas op om zo'n slechte conclusie te trekken uit het goede dat boven gezegd is. Wat ik gezegd heb, is om het geloof aan te moedigen en niet om toe te geven aan luiheid. Denk niet dat God het werk voor ons zal doen, terwijl wij stilzitten. Als God de vonk der genade zal aanblazen door Zijn Geest, dan moeten wij die aanblazen door heilige werkzaamheden. God wil niet dat wij slapende naar de hemel gaan, maar biddende. De Heere zei tegen Paulus dat allen in het schip veilig aan land zouden komen, maar het moest gebeuren met gebruikmaking van de middelen: "Indien deze niet in het schip blijven, gij kunt niet behouden worden", Hand. 27:31. Zo zullen de gelovigen zeker de zaligheid bereiken. Zij zullen eindelijk aan land komen, maar zij moeten in het schip blijven, gebruikmakend van de genademiddelen, anders kunnen zij niet behouden worden. Christus verzekert Zijn discipelen: "Niemand zal dezelve uit Mijn hand rukken", Joh. 10:28. Maar Hij geeft ook die raad: "Waakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt", Matthéüs 26:41. Het zaad Gods zal niet sterven, maar wij moeten het nat maken met onze tranen. De rokende vlaswiek zal niet uitgeblust worden, maar wij moeten het aanblazen met de adem van onze werkzaamheden.

De tweede troost voor degenen die God vrezen, is *dat Godzaligheid hen brengt tot een nauwe en heerlijke vereniging met Jezus Christus*. Maar daarover wil ik in het vervolg handelen.

3^e preek

Christus' overvloedige volheid

"Maar Christus is alles, en in allen."

Kolossenzen 3: 11.

De filosofie zegt: de voortreffelijkheid van elke wetenschap wordt bepaald door haar voorwerp; hoe heerlijker het voorwerp hoe voortreffelijker de wetenschap. Omdat Christus het hoogste en heerlijkste voorwerp is, daarom moet noodzakelijk die kennis en wetenschap die ons tot Christus leidt de voortreffelijke zijn. Paulus noemt ze de "uitnemendheid van de kennis van Christus". Filip. 3: 8. Zo zoet is deze kennis, dat de heilige Paulus niet anders voornam te weten, dan Jezus Christus, 1 Kor. 2: 2. En in waarheid, wat hoefde hij meer te weten? Want Christus is alles en een allen.

De tekst is ten dele negatief, ten dele bevestigend. Sommige dingen stelt de apostel voor door een ontkenning, sommige als een stelling.

I. Door middel van ontkenning.

De heilige Paulus vertoont de Kolossenzen dat noch besnijdenis, noch voorhuid zal kunnen baten. De besnijdenis was een groot voorrecht, een kenmerk om Gods volk van de heidenen en andere vreemde volken te onderscheiden; een scheiding tussen de besloten hof en de algemene wereld. Het volk der besnijdenis was een volk van Gods opzicht, dat onder Zijn oog, ja onder Zijn vleugels was; zijnde Zijn huisgezin. Eerder zal God de hemel tot een korenzolder maken, en manna van de hemel doen regenen; eerder zal Hij de rotssteen openen en deze tot een levendige Fontein maken, dan dat Hij haar zou laten ontbreken. Hoe heerlijk was de besnijdenis! "Welke Israëlieten zijn, welke is de aanneming tot kinderen, en de heerlijkheid, en de verbonden, en de wetgeving, en de dienst Gods, en de beloftenissen: welke zijn de Vaders, en uit welke Christus is zo veel het vlees aangaat," Rom. 9: 4-5. Met welke kostbare juwelen was Israëls kroon behangen! Maar in het stuk der zaligheid was dit alles geheel niets, nóch besnijdenis nóch voorhuid, heeft enige kracht, enzovoort. 1 Kor. 7:19.

Waaruit wij kunnen aanmerken:

Leer: Dat uitwendige voorrechten niemand bij God aangenaam kunnen maken.

Is iemand wijs, rijk of edel, dat geeft hem geen luister in Gods ogen. "Niet vele wijzen, niet vele machtigen, niet vele edelen zijn naar het vlees geroepen," 1 Kor 1: 26. God ziet niet zoals de mens ziet; de luister van uitwendige voorrecht mag wat lijken in het oog van de mens, maar bij God gelden ze niet. God legt er Zijn linkerhand op, zoals Jacob op Manasse's hoofd, Gen. 48: 14. God gaat soms diegenen die de grote glans en luister tonen in de wereld voorbij, en ziet het nederige en verachte aan. "De oorzaak is, opdat geen vlees zou roemen voor Hem," 1 Kor. 1: 29.

Als God Zijn genade alleen op wijsheid, rijkdom of andere uitwendige voorrecht entte, zouden sommigen gereed zijn zeggen, mijn wijsheid, mijn welsprekendheid, mijn adeldom heeft mij zalig gemaakt. Daarom zijn niet vele wijzen, niet vele edelen geroepen. God wil niet dat het schepsel anders dan in Zijn Schepper roeme.

Gebruik.

Steun en rust niet op uitwendige voorrechten en voortreffelijkheden, dat zijn geen stammen om de hoop van onze zaligheid op te enten. Velen van Christus' maagschap zijn verloren gegaan. Paulus wordt genaamd: "een dienstknecht van Jezus Christus," Rom. 1: 1. en Jacobus "de broeder des Heeren." Gal. 1: 1. Het is beter een dienstknecht des Heeren, dan een broeder des Heeren zijn. De maagd Maria is zalig geworden, niet als zijnde de moeder van Jezus Christus, maar als zijnde een dochter des geloofs. Het is genade en geen bloed dat ons enig voorrecht geeft. Een hart naar Christus evenbeeld hervormt, is God aangenaam. En dit brengt mij tot het tweede.

II. Sommige dingen stelt de apostel voor als een stelling.

"Maar Christus is alles en in allen." In deze woorden is aan te merken:

1. Het onderwerp, *Christus*. Zijn naam is zoet, "Zijn naam is een olie die uitgestort wordt," Hoogl. 1: 3. Het was Jobs wens: "Och, of nu mijn woorden opgeschreven werden! Och, of ze in een boek ook werden ingetekend! Dat ze met een ijzeren griffie en lood, voor eeuwig in een rots gehouwen werden." Job 19: 23. En mijn wens is: Och, dat deze naam (deze zoete naam) Christus, die door de pen en griffie van de Heilige Geest in ons hart geschreven en voor eeuwig ingegraveerd zou worden! De naam Christus heeft, naar het woord van Chrysostomus, duizenden schatten van vreugde in zich verborgen.

2. Hetgeen hiervan gezegd wordt, is *alles en in allen*. Christus is geheel volheid, geheel zoetheid. Hij is alles wat men bedenken en wat men wensen kan. Wie Christus heeft, kan niet méér hebben, want Christus is alles. Het voorstel in de woorden vervat is:

Leer: Dat Jezus Christus de kern is van alle goed; Hij is alles.

1. Soms wordt *het geloof* gezegd alles zijn. "Want in Christus heeft noch besnijdenis enige kracht noch voorhuid: maar het geloof door de liefde werkende," Gal. 5: 6. Het geloof is alles voor zover als het een werktuig en middel is, om Christus aan te grijpen, die ons allen zaligmaakt; zoals iemand door het aangrijpen van een tak behouden wordt.

2. Soms wordt van *het nieuwe schepsel* gezegd alles te zijn. "Want in Christus Jezus heeft noch besnijdenis enige kracht noch voorhuid maar een nieuw schepsel," Gal. 6: 15. Het nieuwe schepsel is alles; voor zover als het ons tot de hemel bekwaam maakt. "Zonder heiligmaking zal niemand God zien," Hebr. 12: 14.

In de dag des oordeels zal God vragen zoals onze Zaligmaker deed: "Wiens is dit beeld en het opschrift?" Matth. 22: 20. Zo zal God zeggen: Wiens beeld is dit? Kunt u Hem dan Zijn Eigen beeld, dat in heiligheid bestaat, niet tonen, dan zal Hij u verwerpen, "en u openlijk aanzeggen, Ik heb u nooit gekend; gaat weg van Mij, gij die de ongerechtigheid werkt," Matth. 7: 23. Dus is het nieuwe schepsel alles.

3. Hier in de tekst wordt *Christus* gezegd alles te zijn. Maar op welke wijze is Christus alles?

- Christus is alles door uitnemendheid. Alle goede dingen worden op een uitstekende wijze in Christus gevonden; zoals de zon ten opzichte van haar uitnemende glans zoveel is als het licht van al de sterren.
- Christus is alles oorspronkelijk. Alle goede dingen worden van Christus en door Christus tot ons overgebracht. Zoals wij alles hebben om Christus, zo ontvangen wij ook alles wat wij hebben door Christus. Christus is niet alleen Fontein en Oorsprong waaruit, maar ook het middel waardoor alle goed tot ons overkomt. Zoals uw kostbare goederen, juwelen en specerijen door middel van de zee tot u

komen, zo komen alle hemelse zegeningen door de rode zee van Christus' bloed tot ons overzeilen. "Door Hem zijn alle dingen," Rom. 11: 36. Christus is die geestelijke pijp waardoor de gouden olie van genade in de ziel wordt uitgestort. Reden. Christus moet noodzakelijk alles zijn. "Want in Hem woont al de volheid der Godheid," Kol. 2: 9. Hij heeft gemeenschap met God de Vader in al de hemelse goederen. "Al wat de Vader heeft is Mijne," Joh. 16: 15. Daarom is er genoeg in Hem, om al onze vrees te verdrijven, al onze lasten weg te nemen, en al ons gebrek te vervullen. In hetgeen oneindig is, kan geen gebrek wezen

Gebruik

I. Tot onderwijzing in 6 punten.

I.

Dit vertoont ons de heerlijke volheid van Jezus Christus. Hij is alles en in allen. Christus is een Magazijn en Voorraadkamer van alle geestelijke schatten en hemelse goederen. U mag met de bijen van de ene bloem tot de andere vliegen en hier en daar een weinig zoetheit zuigen, maar u zult nooit verzadigd worden voordat u tot Christus komt; want Hij is alles in allen.

Nu in het bijzonder, Christus is alles, in zes opzichten:

1. Christus is alles ten opzichte van *rechtvaardigheid*. "Hij is ons van God geworden tot rechtvaardigheid," 1 Kor. 1: 30. Het kleed van onschuld is, als het voorhangsel van de tempel, in tweeën gescheurd, ons is een gescheurde gerechtigheid. "Onze gerechtigheden zijn als een wegwerpelijck kleed," Jes. 64: 6. Zoals het naakte lichaam onder gescheurde lappen gezien wordt, zo wordt ook het lichaam des doods gezien onder en door de gescheurde lappen van eigengerechtigheid. Wij kunnen onze plichten wel besmetten, maar zij kunnen ons niet rechtvaardigen; maar Christus is alles ten opzichte van rechtvaardigheid. "Want het einde der wet is Christus, tot rechtvaardigheid een iegelijk die gelooft, " Rom. 10: 4. "Heere Jezus k ben Uw zonden en Gij zijt mijn gerechtigheid" zijn de woorden van Luther. En wat is dat anders als hetgeen de apostel schrijft? "Dien die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden zijn rechtvaardigheid Gods in Hem," 2 Kor. 5: 21.

Door Christus zijn wij rechtvaardig, ja méér alsof wij de wet Gods in eigen persoon volbracht hadden. Jacob kreeg de zegen in de kleren van zijn oudste broer. Zo ontvangen wij de zegen Gods in de klederen van Jezus Christus, onze oudste Broeder. Christus gerechtigheid is een rok zonder naad. "Wij zijn geworden rechtvaardigheid Gods in Hem," 2 Kor. 5: 21.

2. Christus is alles ten opzichte van *heiligmaking*. "Hij is ons van Gode geworden tot heiligmaking," 1 Kor. 1: 30. De heiligmaking is een geestelijk sieraad en borduursel van de ziel. In de heiligmaking bekleedt God ons met de juwelen van heiligheid, zijnde de heerlijkheid van de engelen. Daardoor zijn wij als "des Konings dochter geheel verheerlijkt inwendig," Psalm 45: 14.

De heiligmaking maakt de ziel bekwaam tot de hemel; ijver verandert haar in goud. En het hart dat een schilderij van de satan was, maakt heiligmaking tot een brief van Jezus Christus. De jongedochters – in het boek Esther - hadden "haar dagen der versiering." Eerst werden zij met mirre-olie en specerijen gezalft, en dan werden zij

voor de koning gesteld. Wij moeten de zalving Gods hebben, 1 Joh. 2: 27, en met de genadegaven van de Heilige Geest, als een reukwerk geparfumeerd zijn; en dan zullen wij voor de Koning des hemels gesteld worden. Eerst moeten onze dagen van versiering en reinigmaking voorgaan, en dan zullen de dagen van heerlijkmaking voor ons volgen.

Wat een gezegend werk is dit! Een ziel met genade versierd en opgetooid, is zoals het firmament dat met helder blinkende sterren bekleed is. O, wat een metamorfose en verandering brengt heiligmaking teweeg in de ziel! Ik kan hier op passen wat er staat in Hoogl. 3: 6: "Wie is zij die daar uit de woestijn, als rookpilaren, berookt met mirre en wierook, en met allerlei poeder des kruideniers," Zo ook hier: Wie is zij die daar opkomt uit de woestijn van zonde, met alle genadegaven van de Heilige Geest geparfumeerd?

Heiligheid is Gods kenmerk op de ziel; maar van waar is ze! Christus is alles, Die is ons geworden tot heiligmaking, Die zendt Zijn Geest in onze harten als een vuur, om ons schuim af te zuiveren en onze genadegaven als goud in de oven te doen blinken. Christus gaat over de ziel op als de Zon der gerechtigheid met genezing onder Zijn vleugelen, Mal. 4: 2. Hij geneest het verstand, en zegt: "Er zij licht." Hij geneest het hart wanneer Hij de steen uit het hart wegneemt en in Zijn bloed doet versmelten. Hij geneest de wil, haar zuiverend van alle weerspanningheid en ongehoorzaamheid. Zo is Hij alles ten opzichte van heiligmaking.

3. Christus is alles ten opzichte van de *Goddelijke genade en gunst*. "Hij heeft ons begenadigd in den Geliefde," Ef. 1: 6. "Hij heeft ons tot gunstgenoten gemaakt," zo vertalen Chrysostomus en Theophylactus. Door Christus is God ons genadig, en om Christus' wil neemt Hij al wat wij doen ten goede. Een goddeloze die buiten Christus is, is ook buiten genade en gunst. Zoals zijn ploegen zonde is, zo is ook zijn gebed zonde, Spr. 15: 8, 21: 4. God wil tot hem niet naderen, zijn adem is besmettelijk. God zal zijn zonde horen, maar niet zijn gebeden.

Maar nu, in Christus heeft God een behagen aan ons. "Gaat heen eet uw brood met vreugde, en drinkt uw wijn met goeder harten, want God heeft alreeds een welbehagen aan uw werken." Pred. 9: 7. Zoals Jozef zijn broeders voor farao's aangezicht stelde en zo bij hem in gunst bracht, Gen. 47: 2, zo draagt de Heere Jezus de namen van de heiligen op Zijn borst, die Hij Zijn Vader voorstelt, om hen zo bij God in genade en gunst te brengen. Door Christus wil God met ons handelen, Hij spreekt tot ons als in Jes. 62: 4: "Tot u zal niet meer gezegd worden, de verlatene; maar gij zult genoemd worden, Mijn lust is aan haar." Door rood glas schijnt alles rood; door het bloed van Jezus Christus schijnen wij blank en rood in Gods ogen te zijn.

4. Christus is alles ten opzichte van de *Goddelijke bijstand*. De sterkte van een christen is in Christus gelegen: "ik vermag alle dingen door Christus; die mij kracht geeft." Fil. 4: 13. Vanwaar is het dat een christen enige plicht volbrengen of enige verzoeking tegenstaan kan, anders dan door Christus die hem kracht geeft? Vanwaar is het dat de vonk van genade in de zee van verdorvenheid, midden onder de stormen van vervolging leeft, anders dan van Christus, die deze vonk in het holle van Zijn hand bewaart? Vanwaar is het dat de briesende leeuw de heilige niet verslonden heeft, anders dan van de Leeuw uit de stam van Juda die haar beschermd heeft?

Christus geeft ons niet alleen onze kroon, maar ook ons schild. Hij geeft ons niet alleen onze krans wanneer wij overwinnen, maar ook onze sterkte waardoor wij overwinnen. "Zij hebben hem overwonnen, (namelijk de aanklager der broederen) door het bloed des Lams," Openb. 12: 11. Christus bewaart het koninklijke slot van genade

dat het niet overmeestert wordt. Petrus' schild was gekrookt, maar Christus bewaarde het dat het niet verbroken werd. "Ik heb voor uw gebeden, dat uw geloof niet ophoude," dat het niet geheel verduisterd werd, Luk. 22: 32. De kroon van al de triomfen van de heiligen moet op Christus hoofd gezet worden. "In deze allen zijn wij meer dan overwinnaars door Christus, Rom. 8: 17. Schrijf de naam van Michaël (betekent: wie is gelijk aan God? red.) op al uw triomfen.

5. Christus is alles *tot vrede*. Als het geweten gepijnigd wordt, en uit gevoelen van Gods toorn als een hel brandt, Job, 6: 4, dan is Christus alles. Hij giet de balsem van Zijn bloed in deze wonden, en stilt het oproer. Christus maakt niet alleen vrede in de hof des hemels maar ook in de hof van het geweten. Hij maakt niet alleen vrede boven ons, maar ook binnen in ons. "Dat gij in Mij vrede hebt," zei Christus. Al onze gulden stromen van vrede vloeien uit deze Fontein. "Vrede laat Ik u, Mijn vrede geef Ik u," Joh. 14: 27.

Jezus Christus heeft ons niet alleen vrede verworven, maar ook vrede verkondigd. Daarom wordt Hij Vrededorst genoemd, Jes. 9: 6. Vrede is de parel van Zijn kroon; Hij verzekert de ziel van Zijn liefde en zendt Zijn Geest als een hemelse Duif met een olijftak van vrede in de mond, Joh. 16: 7.

De vrede die Christus geeft is vrede in oorlog. "Deze zal vrede zijn, wanneer Assur in ons land zal komen, en wanneer hij in onze paleizen zal treden," Micha 5: 4. Koningen kunnen in tijden van vrede de oorlog aanzeggen, maar Christus verkondigd vrede in tijden van oorlog.

O, hoe zoet is deze vrede! "Het is een vrede boven vrede," zoals Bernardus zegt. Augustinus noemt ze een aangename rust en stilte in de ziel. De vrede van Jezus Christus is een voorsmaak van de eeuwige heerlijkheid, een druiventros van de ware Wijnstok die het hart verblijdt en alle verstand te boven gaat, Fil. 4: 7.

Zo is Christus alles tot vrede. Hij maakt vrede voor ons en in ons. Deze honing en olie vloeit uit de rotssteen Christus.

6. Christus is alles ten opzichte van *vergelding*. Hij kroont ons na het dragen van ons kruis. Hij is tot de dood des kruises vernederd om ons te verhogen. Hij lag in de wijnpers, om ons te brengen in de wijnkelder. Hij is vooruit gegaan om in de naam van alle ware gelovigen bezit te nemen van de hemelse goederen. "Daar de Voorloper voor ons is ingegaan, namelijk Jezus," Hebr. 6: 20. Christus is heengegaan om voor de heiligen plaats te maken. Hij bereidt de hemel voor hen en Hij bereidt hen tot de hemel.

Zo is Christus alles ten opzichte van vergelding. "Zie, Ik kom haastelijk: en Mijn loon is met Mij," Openb. 22: 12.

II.

Is Christus alles, zie dan wat een groot onderscheid er is tussen Christus en het schepsel. Tussen Christus en het schepsel is zulk een groot onderscheid als tussen wezen en niets. "Christus is alles en in allen," dus is het schepsel niet met al. "Zult gij uw ogen laten vliegen op hetgeen dat niets is?" Spr. 23: 5. Het schepsel is een niet-wezenheid, namelijk iets dat geen wezen heeft. Al heeft het een natuurlijk wezen, toch is het geestelijk aangemerkt niet met al. Het is niets anders als een vergulde schaduw, een vermakelijke fantasie.

Toen Salomo de fijnste bloem uitgezift en de geesten van alle geschapen voortreffelijkheid gedistilleerd had, was zijn uitspraak: "het is al ijdelheid," Pred. 1: 2. Het Griekse woord *kenos*, vertaalt met ijdel, betekent zoveel als leeg. Wij lezen in

Genesis 1: 2 dat de aarde woest en ledig was in de schepping. Zo zijn alle aardse dingen leeg. Leeg zijn ze van hetgeen wij daar in menen te zijn; leeg van alle vergenoeging. Daarom wordt het vergeleken bij wind, Hos. 12: 2. Eerder zal iemand zijn buik met wind als zijn hart met de wereld vervullen. Nu, van het schepsel wordt gezegd *niet met al* te zijn in drieërlei opzicht.

1. Het is niet met al voor een mens van *een ontroerde geest*. Als de geest verwond is, zullen uitwendige dingen geen verlichting meer geven, zoals een kroon van goud die de hoofdpijn niet verminderd maar vermeerderd.

2. Het schepsel is niet met al *voor iemand die de hemel in zijn oog, ja in zijn hart heeft*. Toen Paulus op het midden van de dag het licht, boven de glans van de zon, gezien had dat hem en degenen die met hem reisden van de hemel omscheen, toen zag hij niemand hoewel zijn ogen open waren, Hand. 9: 8. Die de heerlijkheid van de hemel in zijn oog heeft, is blind ten opzichte van de wereld. Hij ziet er niets in dat hem behagen of vergenoegen kan.

3. Het schepsel is niet met al voor *iemand die sterft*. In het uur van de dood is de mens het allerbest geschikt en bekwaam om een goed en onpartijdig oordeel van de dingen van deze wereld te geven. Nu, in zulk een tijd is de wereld niet met al. Dan verduisterd al de glans van de wereld. Dan is haar droefheid daadwerkelijk en haar vreugde niet anders dan inbeelding.

O, wat een groot onderscheid tussen Christus en het schepsel! Christus is alles en in allen, en het schepsel niet met al. Och, hoevelen hebben hun zielen om niet met al gewaagd!

III.

Is Christus alles en in allen, waarheen zullen wij anders gaan in onze behoefte dan tot Christus? Ontbreekt u genade? Ga tot Christus. In Hem zijn alle schatten der wijsheid en der kennis verborgen, Kol. 2: 3. Christus is de grote Schatbewaarder. Ga dan tot Christus. Zeg: "Heere, ik heb genade nodig, maar in U zijn de stromen des levenden waters; vervul mijn waterbak uit de volheid van de fontein van Uw genade. Heere, ik ben blind; U hebt ogenzalf om mij te genezen. Ik ben besmet; U hebt water om mij te reinigen. Mijn hart is een stenen hart; U hebt bloed om het week te maken. Ik ben leeg en ontbloot van genade; vervul mijn gebrek uit Uw volheid."

"Al ons gebrek wordt vervuld uit de volheid van Christus wonden en verdiensten," zegt Augustinus. In onze geestelijke behoefte moeten wij tot Christus gaan om ons gebrek te vervullen, zoals Jacobs zonen tot hun broeder Jozef die alles waarin iets was opende en zijn broeders koren en teerkost tot de weg gaf. Zo heeft de Heere, Christus tot onze Jozef gemaakt, onze voorraadschuur. In Hem zijn alle schatten verborgen, Kol. 2: 3.

O zondaars, ga tot de Heere Christus. Hij is alles en in allen. En om u hierin aan te moedigen, gedenk dan dat in Christus niet alleen volheid maar ook mildadigheid is. "O alle gij dorstigen, komt tot de wateren." Christus is niet alleen vol van honingzeem, maar Hij druipt ook van honingzeem.

IV.

Is Christus alles, zie hier dan het bezit van een christen. Hoe rijk is hij die Christus heeft! Wie de Allesbezitter heeft, die heeft alles. Die Christus heeft, heeft alles wat hem volkomen kan zaligmaken.

Plutarchus verhaalt van de vrouw van Focion, dat toen ze gevraagd werd waar haar juwelen waren, antwoordde: "Focion, mijn man, en zijn triomfen zijn mijn pronkjuwelen!" Als een christen gevraagd wordt, waar zijn rijkdommen zijn, mag hij antwoorden: "Christus is mijn rijkdom.". Een waar kind van God kan niet arm zijn. Kijk in zijn huis, waarschijnlijk heeft hij net een bed om op te liggen. "Tot op deze tegenwoordige ure lijden wij honger en lijden wij dorst, en zijn naakt, en hebben geen vaste woonplaats," 1 Kor. 4: 11. Ga tot veel kinderen van God en spreek hen toe van een testament of een laatste wil, u zult geen ander antwoord als dit ontvangen: "zilver en goud hebben wij niet," zoals Petrus zei, Hand. 3: 6. Echter hij kan op dezelfde tijd zijn triomf maken met de apostel: "Als niets hebbende en nochtans alles bezittende, 2 Kor. 6: 10. Hij heeft Christus Die alles is.

Wanneer een kind van God niets het zijne kan noemen, dan kan hij zeggen dat alles zijne is. De tabernakel was met dassenvellen bedekt, toch was die grotendeels van goud gemaakt. Al heeft een kind van God een slechte woning, gescheurde kleren, hij is echter met goud ingelegd; Christus heeft een gestalte in zijn hart, en zo is hij geheel verheerlijkt inwendig.

V.

Hoe vergenoegd behoort een christen in Christus te zijn, Christus is alles. Wat nood, als hem alle andere dingen ontbreken, is Christus niet genoeg? "Ben ik niet in de plaats van tien zonen?" Zei Elkana tot Hanna, 1 Sam. 1: 8. Is Christus niet in de plaats van tien werelden, ja in de plaats van alles wat dierbaar en kostbaar is op aarde? Wie zonlicht genoeg heeft, zal die over het ontberen van het kaarslicht klagen? Heeft hij niet genoeg die de ondoorgrondelijke rijkdommen van Christus heeft?

Ik heb gelezen van een godzalig mens die blind was, en van zijn vriend gevraagd werd, of hij niet bedroefd was omdat hij niet zien kon. En toen hij antwoordde van ja, zei zijn vriend: "Waarom ben je bedroefd over het ontberen van wat de vliegen hebben, terwijl je hebt wat de engelen hebben?" Zo mag ik een christen aanspreken. 'Waarom bent u ontroerd over het ontberen van wat een verworpene heeft, terwijl u hebt wat de verheerlijkte heiligen hebben? U hebt Christus met al Zijn schatten en voorrechten!'

Stel dat een vader zijn zoon huisraad weigerde en hem al zijn land gaf, had hij oorzaak te klagen? Stel, God weigert u enig huisraad in de wereld, maar geeft u ondertussen al Zijn land, bijzonder de akker waar de Parel van grote waarde in verborgen is; hebt u dan enige oorzaak van ontevredenheid?

Een christen die Christus heeft, al ontbreekt het hem aan al het noodzakelijke, heeft echter het ene ding wat nodig is. "Gij zijt in Hem volmaakt," Kol. 2: 10.

Wat? In Christus volmaakt? En niet in Christus vergenoegd? Luther zei dat de zee van Gods genade onze bijzondere verdrukkingen behoort te verslinden. Gewis, al onze droefheid en klachten behoren in de zee van Gods liefde, in Christus, verdrongen te worden. Laat een christen de harp nemen en God loven.

VI.

Is Christus alles, zie dan de ellendige toestand van de mens die buiten Christus is. Hij is arm en nietig. "Gij zijt ellendig en jammerlijk en arm en blind en naakt," Openb. 3: 17. De ellendige toestand van een mens buiten Christus blijkt in deze zeven dingen.

1. Hij heeft *geen rechtvaardigmaking*. Wat een heerlijke zaak is het voor een arme zondaar van zijn zonde vrijgesproken en rechtvaardig in de vierschaar verklaart te worden! Maar dit voorrecht vloeit van Christus. Ons pardon is in Zijn bloed

verzegeld. "Door dezen wordt een iegelijk die gelooft gerechtvaardigd," Hand. 13: 39. Dus die buiten Christus is wordt niet gerechtvaardigd. De schuld van de zonde kleeft hem aan. Hij moet de gerechtigheid Gods zelf voldoen, en de vloek staat in volle kracht tegen een zondaar.

2. Wie Christus niet heeft, heeft ook *niet het sieraad der heiligheid*. Jezus Christus is een levende Fontein van genade, "vol van genade en waarheid," Joh. 1: 14. Nu, iemand zonder Christus, is iemand zonder genade, hij heeft niet één snippertje heiligheid. De ent moet eerst op de stam geënt zijn voordat ze sap en voedsel van de wortel ontvangen kan. Wij moeten eerst in Christus geënt zijn voordat wij "uit Zijn volheid genade voor genade ontvangen kunnen," Joh. 1: 16.

Een mens buiten Christus is rood van schuld en zwart van besmetting. Hij is een onheilig persoon, en als hij in die staat sterft dan is hij ongeschikt om God gezien, Hebr. 12: 14.

3. Wie geen deel heeft aan Christus, die heeft ook *geen deel aan de ware adeldom*. Door Christus zijn wij van Gods geslacht, van het koninklijke bloed des hemels. Het is door Christus dat "God Zich niet schaamt onze God genaamd worden," Hebr. 11: 16. Maar buiten Christus worden wij aangezien als onedele personen. Het verradersbloed loopt door onze aderen. Die buiten Christus is, is van een slechte en geringe afkomst. Al evenzoveel wie zijn natuurlijke vader is, is de duivel zijn geestelijke vader, Joh. 8: 48.

4. Wie Christus niet heeft, die heeft *geen vrijheid*. Niets is harder dan de dienstbaarheid. "Indien de Zoon u zal vrijgemaakt hebben, zo zult gij waarlijk vrij zijn," Joh. 8: 36. Die buiten Christus is, is een slaaf van de zonde, ook dan wanneer hij de zonde met de meeste vrijheid bedrijft.

5. Wie geen deel heeft aan Christus, die heeft ook *geen bekwaamheid om God te dienen*. Hij is als Simson, toen de haarlokken van zijn hoofd afgesneden waren. Zijn sterkte is van hem geweken, hij heeft geen levend beginsel, hij kan niet wandelen met God, hij is als een dood lid in het lichaam dat noch kracht noch beweging heeft. "Zonder Mij kunt gij niets doen," Joh. 15: 5. Het orgel zal geen geluid geven tenzij u er in blaast. De ziel kan geen muziek maken noch enige kracht in heilige plichten tonen, tenzij Christus het door Zijn Geest aanblaast.

6. Wie Christus niet heeft, die heeft *geen Trooster*. Christus wordt genoemd "de vertroosting Israëls," Luk. 2: 25. Iemand zonder Christus is iemand zonder troost. Hoe kan zo'n mens troost hebben als hij zal sterven? Hij heeft grote schuld en hij heeft geen Borg. Zijn wonden bloeden en hij heeft geen Medicijnmeester. Hij ziet het vuur van Gods toorn naderen en hij heeft geen beschutting om het af te weren. Hij is als een schip in onweer: De ziekte begint een onweer te maken in zijn lichaam en de zonde in zijn geweten, en hij heeft geen haven om in te gaan.

O, welke schrik en angst zal in de ure des doods de zodanige aangrijpen! "Zij zullen verschrikt worden, smart en weeën zullen haar aangrijpen, haar aangezichten zullen vlamme aangezichten zijn," Jes. 13: 8. Een goede uitdrukking! De betekenis is dat de zondaars in de boze dag zulk een schrik en angst zal aangrijpen dat haar aangezichten veranderen en zo angstig als een vlam zullen worden.

Wat zijn al de vertroosting van de wereld voor een stervende zondaar? Hij ziet zijn vrienden aan, maar zij kunnen hem niet vertroosten. Breng hem zijn geldzakken vol

goud en zilver, zij zijn niet anders als rook voor zere ogen, het bedroefd hem dat hij ze verlaten moet. Breng hem muziek, welke troost geeft de harp en viool aan een veroordeeld mens? In Spanje zijn Tarantula's, giftige spinnen. Die van deze spinnen gestoken wordt, zijn bijna dood en worden door muziek genezen. Maar wie zonder Christus sterft, Die de vertroosting Israëls is, die is in zulk een helse benauwdheid en schrik dat geen muziek ter wereld hem genezen kan.

7. Wie buiten Christus is, die is ook 'buiten hoop van zaligheid.' "Hij is de Behouder des lichaams," Ef. 5: 23. Hij behoudt niemand dan die leden van Zijn geestelijk lichaam zijn; een sterke plaats tegen de leer van de algemene verzoening. Christus wierp Zichzelf in de zee van Zijn Vaders toorn, alleen om Zijn bruid voor het verdrinken te bewaren. "Hij is de Behouder des lichaams," zodanig dat degenen die buiten Christus sterven van de hoop van hun zaligheid afgesneden zijn.

II. Bestrafing

Tot bestraffing van degenen die met andere dingen bezig zijn en ondertussen dit ene ding wat nodig is verzuimen.

"Waarom weegt gijlieden geld uit voor hetgeen dat geen brood is? En uw arbeid voor hetgeen dat niet verzadigen kan?" Jes. 55: 2. Al verkrijgt u de hele wereld dan bent u echter zonder Christus niet anders dan een vergulde bedelaar.

De dokter weet verstandig over de ziekten van het lichaam te oordelen, maar is onwetend van de ziekten van zijn eigen ziel; en terwijl hij goede recepten geeft tot genezing van anderen, verzuimd hij het recept van Christus' bloed tot genezing van zichzelf.

De rechtsgeleerde is advocaat voor een ander, en hij heeft geen advocaat voor zichzelf. In het proces van een ander is hij ijverig, voor zichzelf schiet hij tekort. Terwijl hij de rechtszaak van een ander voorstaat, verzuimd hij de zaak van zijn eigen ziel.

De koopman is bezig in kopen en verkopen, en verzuimd intussen de Parel van grote waarde, evenals Israël dat op en neer ging om stro te verzamelen; of als de magneet die ijzer en geen goud naar zich trekt.

Het werk van degenen die de wereld zo beminnen, dat ze Christus verzuimen, is niet anders als een spinnenweb. "Zie, is het niet van den HEERE der heirscharen, dat de volken arbeiden ten vure, en de lieden zich vermoeien tevergeefs?" Hab. 2: 13.

III. Vermaning

In 5 punten.

I.

Is Christus alles, zet dan een hoge prijs op de Heere Jezus Christus. "U die gelooft is Hij dierbaar," 1 Petr. 2: 7. Als er een parel was die alle parels in waarde te boven ging, zou u die parel niet hoogachten? Zulk een Parel is Christus. Zo dierbaar is Hij dat de heilige Paulus alle dingen acht drek te zijn opdat hij Christus mocht gewinnen. Och, dat ik de prijs van Jezus Christus kon doen stijgen! Waardeer Christus boven al uw goederen en boven al uw relaties. Hij is Christus niet waardig, die Christus niet boven alles bemint.

Jezus Christus is een onbegrijpelijke schat; alles wat God tot genoegdoening vereisen of wij tot zaligheid verlangen kunnen, is overvloedig in Christus te vinden. O, laat dan Christus de hoogste zijn in uw oordeel. "Geen boek zal mij behagen," zegt Bernhardus, "als ik er de naam Christus niet in lees." Christus' naam is de enige

muziek voor het oor van een christen, en Christus bloed het enige geneesmiddel voor het hart van christen.

II.

Is Christus alles, zie dan dat u deel krijgt aan de Heere Jezus Christus. Stop niet met deze handel, maar zoek voortdurend in Gods heilige instellingen, het Woord, de sacramenten, totdat u deze Parel van grote waarde zult gevonden en gewonnen hebben. In Christus zijn alle goede dingen bij elkaar. Geef dan uw ziel geen rust, tot dat dit bundeltje mirre tussen uw borsten vernacht, Hoogl. 1: 13.

Wat doen wij alle werk en moeite om aardse eigendommen en bezittingen te verkrijgen, dat wij zeggen mogen: "dit is mijn huis, dit zijn mijn juwelen." Maar waarom wenden wij dan zo weinig moeite aan om de Heere Christus? Om te mogen zeggen: "Christus is mijn?"

"Twee dingen zijn er die de ziel vergenoegen kunnen: God en het eigendom aan God," zei Augustinus. Wat is God voor mij, als Hij de mijne niet is? Wat kon degenen de ark baten als zij niet in de ark mochten komen? En opdat ik uw harten met een heilig verlangen tot de Heere Jezus Christus mag ontsteken, daarom zal ik u tonen wat een rijke en gezegende schat Christus is.

1. Christus is *het allerhoogste Goed*. Leg tegen Christus in de weegschaal wat u wilt, Hij zal het zeer ver overtreffen. Is het leven zoet? Christus is nog beter! Hij is het leven van de ziel. "Zijn goedertierenheid is beter dan het leven," Ps. 63: 4. Zijn uw vrienden en relaties aangenaam? Christus is nog beter. Hij is een Vriend "die meer aankleeft dan een broeder," Spr. 18: 24.

2. Christus is *een algenoegzaam Goed*. Wie Christus heeft, heeft niet meer van doen. Wie de grote zee heeft, heeft geen waterbak nodig. Die een boek heeft dat alle kunsten en wetenschappen bevat, heeft geen andere boeken nodig. Wie Christus heeft, hoeft niet verder te zien. "Christus geeft genade en eer," Psalm 84: 12. Genade om ons te reinigen, eer om ons te kronen.

Ezau zei: "ik heb veel." Jakob zei: "ik heb alles," Gen. 33: 2. Een Ezau mag genoeg hebben, maar een Jakob heeft alles omdat hij Christus heeft, Die alles en in allen is. "Het is genoeg," zei Jakob, "mijn zoon Jozef leeft nog." Zo mag hij zeggen die Christus heeft: "het is genoeg, Christus leeft nog."

3. Christus is *een bekwaam Goed*. In Hem woont al de volheid, Kol. 1: 19. Hij is alles wat de ziel kan verlangen. Christus is een geestelijk sieraad tot versiering, goud tot verrijking, balsem tot genezing, brood tot versterking, wijn tot verkwikking, zaligheid tot kroning. Christus is het verlangen waard. Zijn wij in gevaar, Hij is een Schild. Zijn wij ongetroost, Hij is een Zon. Hij heeft genoeg in Zijn schatkist om onze ziel overvloedig toe te rusten.

4. Christus is een *heiligmakend Goed*. Hij maakt onze toestand gelukkig. Hij verzoet al onze uitwendige vertroosting en Hij heiligt al onze kruisen. Christus maakt al onze vertroosting zoet. Hij verandert ze in zegeningen. Onze gezondheid is gezegend, onze staat is gezegend, onze relaties zijn gezegend. Christus' liefde, als zoet water op de bloesem van ons uitwendig leven gesprengd, doet haar een aangener reuk geven.

De goddeloze kan zulk een troost niet hebben in uitwendige dingen als de godzalige. Hij kan meer goed hebben, maar hij heeft minder vreugde. Wie Christus heeft kan zeggen: "dit is een geschenk uit de hand van mijn Zaligmaker, een teken van Zijn liefde, een onderpand van de eeuwige heerlijkheid."

Christus heiligt al onze kruisen; Hij verandert ze in heilzame medicijnen voor de ziel, geschikt om de zonde uit te drijven en de genade te voeden. God schroeft en rekt de snaren van Zijn harp hoger op, opdat de toon en muziek des te beter en aangenamer zal zijn. Christus past wel op, dat Zijn volk in de oven van beproeving niet anders dan haar schuim en onreinheid verliest.

5. Christus is *een zeldzaam Goed*, dat weinig gevonden wordt. Het zijn maar weinigen die Hem hebben. De beste dingen worden veracht als ze algemeen worden. Toen "het zilver te Jeruzalem was als stenen," toen was het ook bekwaam om met voeten getreden te worden, 1 Kon. 10: 27. Christus is een Juweel waar weinigen mee verrijkt zijn. Dit mag de Heere Christus bij ons in groter aanzien en hoogachting brengen, zodat wij Hem met des te meer ijver najagen en aan Hem pogen deel te krijgen.

Wie God beide de Indiën gegeven heeft, die heeft hij Christus geweigerd. Zij hebben "de vettigheid der aarde," maar niet "de dauw des hemels." Onder ons zijn velen die van Christus horen, maar weinigen die Hem hebben. "Daar waren vele weduwen in Israël in de dagen van Elia toen de hemel drie jaren en zes maanden gesloten was; zodat daar grote hongersnood was over het gehele land. En tot geen van hen werd Elia gezonden, dan naar Sarepta Sidonis, tot een vrouw die weduwe was." Luk. 4: 25, 26. Er zijn velen in deze tijden, ja in deze stad, die Christus in de oren hebben horen klinken, maar weinigen die Christus geformeerd hebben in hun harten. Och, hoe behoren wij te arbeiden, dat wij onder deze weinigen mochten gevonden worden! Die zonder Christus zijn, zullen zonder rust wezen.

6. Christus is *een uitnemend en voortreffelijk Goed*. God bewijst ons groter liefde in het geven van Zijn Zoon Jezus Christus, dan in het schenken van kronen en koninkrijken. God kan ons andere dingen geven en ons toch haten. Maar als Hij ons Christus geeft, dan geeft Hij ons Zijn grootste liefdepand. God mag de mensen van deze wereld de goederen van Zijn voetbank geven, maar die Hij Christus geeft, die geeft Hij de goederen van Zijn troon. Wat geeft het als anderen een kruk hebben om op de leunen, als u Christus hebt om op te steunen?

Abraham zond de zonen van de bijwijven weg met geschenken, maar Izak gaf hij al wat hij had, Gen. 25: 5,6. God mag anderen met wat goud en zilver wegzenden, maar u, aan wie Hij Christus geeft, geeft Hij al wat Hij heeft. Want Christus is alles en in allen. "Gij doet Uw hand open, en verzadigd al wat daar leeft," Psalm 145: 16. Als God ons de wereld geeft, dan doet Hij Zijn hand open, maar als Hij ons Christus schenkt, dan opent Hij Zijn hart. Christus is een kroonzeggen.

7. Christus is *zulk een Goed, zonder Wie niets goed is*. Gezondheid zonder Christus is niet goed, zonder Christus is het niet anders dan een baarmoeder van wellust en begeerlijkheid. De rijkdommen zijn zonder Christus niet goed, zonder Christus zijn het niet anders dan gouden strikken. Zelfs Gods instellingen zijn niet goed zonder Christus. Al zijn zij goed in zichzelf, zij zijn echter voor ons niet goed. Zij geven ons geen nuttigheid. Zij zijn als borsten zonder melk, als flessen zonder wijn. Ja, zij zijn niet alleen een dode letter, maar ook een reuk des doods. Zonder Christus zullen zij

ons verdoemen. Duizenden gaan, bij gebrek aan Christus, met heilige instellingen beladen naar de hel toe.

8. Christus is *een duurzaam Goed*. Andere dingen zijn als lamp die haar eigen vocht verteert, terwijl ze een ander verlicht. "De hemelen zullen vergaan, en als een kleed verouden," Psalm 102: 27. Maar Jezus Christus is een duurzaam goed. "Bij Hem is een duurzaam goed," wat zolang als de eeuwigheid duurt. Spr. 8: 18.

9. Christus is *een mededeelbaar Goed*. Hij is vol, niet slechts als een vat, maar als een Fontein. Hij is genegen Zichzelf aan ons mee te delen. Als Christus zou zeggen, dat Hij met ons niet te doen had, dat wij onder Zijn toezicht niet waren, dat Hij niet gezonden was tot zulke zondaars als wij zijn, dan mochten wij wanhopen. Maar Hij is gewillig Zichzelf aan ons over te geven. Daarom roept Hij: "kom tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt." Hij verlangt er zeer naar om gemeenschap met ons te maken. Och, dat wij slechts zo gewillig waren als de Heere Christus is! Nu dan, is er zulk een verscheidenheid van uitnemende voortreffelijkheden in Jezus Christus, hoe behoren wij dan te verlangen en te ijveren om deel te mogen hebben aan de Heere Jezus Christus.

Vraag. *Maar hoe zal ik aan Christus deel krijgen?*

Antwoord 1. *Zie hoe nodig u Christus heeft. Weet dat u zonder Hem verloren bent. Hoe gruwelijk bent u in Gods ogen! Hoe hatelijk voor Zijn heilige natuur! Hoe verdoemelijk voor Zijn gerechtigheid! O zondaar, hoe nabij is de bode die u arresteren zal! De gloeiende oven van het helse vuur wordt voor u heet gemaakt; en wat zal het met u zijn zonder Christus! Het is alleen de Heere Jezus Christus die als een Beschutting het vuur van Gods toorn kan afwenden en u van branden bewaren kan. Zeg mij dan, hebt u Christus niet zeer hard nodig? Al wordt Christus de zondaars aangeboden, daarom wil Hij echter Zijn liefde niet laten verwaarlozen, noch Zichzelf laten verwerpen, door degenen die hun geestelijke behoeften niet zien. Toon uw wonden, en dan zal Christus, die goede Samaritaan, olie in uw wonden gieten. Denk vaak aan Johannes 3: 18: "Die niet geloofd is alrede veroordeeld." Die in zijn zonden sterft en Christus door het geloof niet aanneemt zal zo zeker verdoemd worden, alsof hij alreeds verdoemd was.*

Antwoord 2. *Doe uw best om de Heere Jezus Christus te krijgen. Val de Heere daarom lastig. Bidt Hem: "Heere, geef mij Christus of ik sterf." Zeg met Jakob: "ik zal U niet laten gaan tenzij dat Gij mij zegent," Gen 32: 26. En zoals Achsa tot haar vader Kaleb zei: "Gij hebt mij een dor land gegeven, geef mij ook waterwellingen," Jozua 15: 19, zo moet de arme ziel zeggen: "Heere, U hebt mij aanzien en vermogen in de wereld gegeven, maar dit dorre land kan mijn dorst niet lessen; geef mij ook waterwellingen, geef mij de levende Fontein van het bloed van Jezus Christus mijn Zaligmaker. U hebt gezegd: die dorst heeft, kome; en die wil, neme het water des levens om niet. Openb. 22: 17. Heere, ik dorst naar Jezus Christus, niets dan alleen Christus kan mij vergenoegen. Ik ben dood, ik ben verdoemd zonder Hem. Och, geef mij dit water des levens."*

Toen de blinde bij de Heere Christus aanhield in het gebed, stond Jezus stil, en maakte hem ziende, Luk. 18: 40-42. Christus kan een biddende ziel niet afslaan. De teerhartige moeder opent haar borst als het kind daarom huilt. Wanneer een nederig en dorstig zondaar angstig naar de hemel roept, dan zal God de Borst van Zijn vrije

genade openen, en zeggen: "Hier, neem Mijn Christus, wordt met Hem verzadigd, laat Hij voor u alles en in allen zijn, beide tot voedsel en tot medicijn."

Antwoord 3. Wees tevreden Christus aan te nemen en te hebben, zoals Hij wordt aangeboden, als een Vorst en Zaligmaker, Hand. 5: 31. Deze twee kunnen niet van elkaar gescheiden worden. Wie Christus hebben wil, moet Hem niet alleen als een Zaligmaker aannemen voor vergeving van zonden, maar ook als de Vorst voor bekering van zonden; niet alleen als een Christus met een offerande, maar ook met een scepter en kroon; niet alleen een Christus met bloed om te rechtvaardigen, maar ook met water om te reinigen.

Sommigen willen Christus en hun zonden allebei hebben. Is Christus alles en wilt u dan niet alles om dit Alles verlaten? Christus verlangt niet dat u iets verlaat, dan hetgeen u verdoemen zal als u het blijft houden, namelijk uw zonden. Geef dit vergif over door ware bekering, en Christus zal de wijn van Zijn bloed in u uitgieten, om uw hart te verheugen.

Sommigen zijn er die veel voorgeven, en veel om Christus schijnen te willen doen. Die zo enige zonde verlaten, maar een boezemzonde willen behouden. Jacob wilde al zijn zonen wel laten trekken, behalve Benjamin. Zij willen wel zo enige zonde laten varen, maar Benjamin moet blijven; een beminde troetelzonde kunnen ze niet verlaten. Maar weet dit, als u maar één zonde in uw hart laat overblijven, dat dit een ei zal zijn voor de satan om daar op de broeden, omdat u het niet aan de steen van bekering verplettert. Uit het ei zullen wormen komen die het hart zullen doorknagen, en een oorzaak van uw verderf worden.

Al verlaat iemand vele minnaars, als hij maar de liefde van één hoer blijft houden, dan is hij een echtbreker. Zo ook hier, al is het dat u vele zonden verlaten, als u maar de liefde tot één zonde blijft houden, dan hebt u een overspelig hart, en Christus zal geen gemeenschap met u maken. Kan hij zich van Christus' liefde verzekeren, die de zonde in zijn hart, als in een schuilplaats, koestert? O, verlaat alles om Christus wil die alles is. Verlaat uw lusten, ja als het nodig is, uw eigen leven om Zijntwil.

III.

Wij moeten hier niet alleen vermaand worden om Christus te verkrijgen, maar ook proberen te weten dat wij Christus hebben. "Hieraan kennen wij dat wij Hem gekend hebben," 1 Joh. 2: 3. Deze inkerende geloofsdaad (de zekerheid dat wij Christus kennen, red.) is meerder dan de uitgaande daad. Sommige godgeleerden noemen dit het gevoelen des geloofs. Nu, aangaande deze kennis dat Christus de onze is, die hetzelfde is als de zekerheid des geloofs, zal ik deze vier regels voorstellen.

I. Dat deze kennis en zekerheid mogelijk is; dat ze verkregen kan worden. "Deze dingen heb ik u geschreven, opdat gij weet, dat gij het eeuwige leven hebt, en op dat gij gelooft in de naam des Zoons Gods," 1 Joh. 5: 13. De apostel heeft deze dingen aan de gelovigen geschreven, met de bedoeling dat ze zouden weten dat zij gelovigen waren en verzekert zijn dat Christus hen toekwam.

Het is waar dat het Pausdom deze heilige zekerheid ontkent. Zij roepen een vervloeking uit over al degenen die de zekerheid geloven en vasthouden. Maar dat wij dit kunnen verkrijgen zal ik met deze volgende redenen bewijzen.

(1). Waarom vermaant ons dan God onze roeping en verkiezing vast te maken, als deze vastheid en zekerheid in het leven niet is te verkrijgen? 2 Petr. 1:10. En waarom vermaant hij ons "onzelf tot onderzoeken en te beproeven of wij in het geloof zijn," als wij tot deze kennis, dat Christus onze is, niet toe kunnen geraken? 2 Kor. 13: 5.

Het Griekse woord onderzoeken, beproeven, betekent zoveel als een stuk metaal doorboren of doorsteken, om te zien of het van binnen goud is of niet. Zo moet een christen zijn hart door beproeving en zelfonderzoek doorboren, om te zien of Christus in hem een gedaante heeft of niet.

(2). Wat zijn al de kenmerken die de Heilige Schriften van een mens in Christus geven, als wij hiervan geen wetenschap of zekerheid kunnen hebben? "Wij weten dat wij overgegaan zijn van de dood in het leven, dewijl wij de broeders liefhebben," 1 Joh. 3: 14. En "hieraan kennen wij, dat wij in Hem blijven, en Hij in ons, omdat Hij ons van Zijn geest gegeven heeft," 1 Joh. 4: 13. Hier zijn twee kenmerken van een mens in Christus. Nu, waartoe zijn deze kenmerken, als wij de heilige zekerheid van het geloof niet kunnen verkrijgen?

(3). Verscheidene plichten worden ons in de Heilige Schriften geboden, die ons geheel onmogelijk zijn te volbrengen, als wij niet verzekert zijn dat Jezus Christus de onze is. Ons wordt geboden, ons "te verblijden in den Heere," Fil. 4: 4. "Ons te verblijden in verdrukking," 1 Petr. 4: 13. Hoe kan iemand zich verblijden in de verdrukking, als hij niet weet of Christus de zijne is of niet?

(4). Waarom heeft Christus de Trooster, de Heilige Geest belooft te zenden, Joh. 14: 16, Wiens eigen werk het is, deze heilige zekerheid in de hart van Gods kinderen teweeg te brengen, als wij tot deze zekerheid dat Christus de onze is niet kunnen komen? Daarom lezen wij in de Heilige Schriften van "een verzegeling des Heiligen Geestes," Ef. 1: 13, een "onderpand des Geestes," 2 Kor. 1: 22, en "de eerstelingen des Geestes," Rom. 8: 23.

De belofte van de Trooster zou tevergeefs zijn, het onderpand en getuigenis van de Geest zou niet anders dan inbeelding en ijdelheid zijn, als wij van de gemeenschap met Christus niet verzekert konden zijn.

(5). Velen van Gods kinderen zijn tot deze heilige zekerheid gekomen. "Ik weet, mijn Verlosser leeft," Job. 19: 25. "Ik weet Wie ik geloofd heb, en ik ben verzekerd dat Hij machtig is, mijn pand bij Hem weggelegd, te bewaren tot dien dag," 2 Tim. 1: 12. "Ik ben met Christus gekruist," Gal. 2: 20.

Ja, mag iemand zeggen, Paulus was een uitstekend licht onder Gods kinderen, een christen van de eerste orde, geen wonder dat hij met het juweel van heilige zekerheid verrijkt was! Nee, maar de apostel spreekt daarvan als van een geval dat ook andere gelovigen treft. "Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?" Rom. 8: 35. Hij zegt niet, wie zal *mij* gescheiden, maar *ons*!

Het is dan uit dit alles zeker dat een kind van God van zijn gemeenschap met Christus verzekert kan zijn.

Waarschuwing

Eerste waarschuwing. Het is *niet zo dat de heiligen altijd een even grote zekerheid hebben*, of dat ze zulk een zekerheid hebben, die alle twijfel en strijd uitsluit. Hun vertroosting hebben zowel als hun genadegaven hun eb en vloed. Was het zo niet met David? Op het ene moment horen wij hem zeggen: "Uw goedertierenheid is voor mijn ogen," Psalm 26: 3. Dat betekent, ik ben van Uw goedertierenheid verzekert, zoals wij zeggen hetgeen waarvan wij verzekert zijn, dat het voor onze ogen is, dat wij het met onze ogen zien. Maar op een ander moment zei hij: "Heere, waar zijn Uw goedertierenheden?" Psalm 89: 50.

Een christen heeft niet altijd dezelfde zekerheid des geloofs. Op de ene tijd richt de heilige Paulus en zegeteken op en zingt zijn triomflied. "Wij zijn meer dan overwinnaars," Rom. 8: 37. Maar hoe liet hij op een andere tijd de vleugels van zijn vertrouwen neerzakken! Hij was als een mens in het midden van de zee, worstelend

met de hoge golven en roepend om hulp: "Ik ellendig mens! Wie zal mijn verlossen uit het lichaam dezès doods?" Rom. 7: 24.

Een kind van God in dit leven is als een schip aan zijn anker, wat, al is het op andere tijden zeker, toch soms van de golven geslingerd en heen en weer geworpen wordt. God laat soms deze twijfelingen in Zijn kinderen toe, opdat zij des temeer naar de hemel zullen verlangen, waar zij een gedurige springvloed van vreugde zullen hebben. *Tweede waarschuwing.* De zekerheid is *eerder een vrucht van geloof dan geloof zelf*. Zoals de wortel van een roos of tulp leeft, al is het dat de bloem niet gezien wordt, zo kan het geloof ook in het hart leven, al is het dat de bloem en de bloesem van de zekerheid niet bespeurt kan worden. Het is echter ook zeker dat door de genade van de Heilige Geest in de harten van Gods kinderen zoveel gewerkt is waar zij hun hoop op kunnen vestigen. Voorbeelden hiervan zijn, een hoogachten van Jezus Christus, een heilige gerustheid in Christus, en verheugen in Zijn evenbeeld, en vermaking in Zijn woord. De allerzwakste in het geloof is zoveel deelachtig dat hij het om de gehele wereld niet wil missen.

2. De zekerheid is *moeijlijk te verkrijgen*. Ze is een kostbaar juweel, maar schaars te verkrijgen. En zij niet veel christenen die deze parel hebben.

(1). Het behaagt soms de Heere deze zekerheid Zijn volk te onthouden, opdat ze nederig zouden leven. Door de verdorvenheid van onze natuur zijn wij zo slecht dat wij ook de allerkostbaarste genaden kunnen misbruiken. De mot groeit in het fijnste kleed, de worm in de zoetste vrucht. In deze zoete vrucht van zekerheid kan ook verwaandheid groeien. Het is zwaar voor een christen de zekerheid te missen, en toch tevreden te zijn; zo ook de zekerheid te hebben, en toch nederig te zijn.

(2). De satan doet wat hij kan om onze zekerheid weg te nemen en toe te stoppen. Hij wordt de rode draak genoemd, Openb. 12: 3. Hoe doet hij de wateren van vrede van een christen opbruisen! Kan de duivel een kind van God niet uit de hemel weren, hij zal echter alles doen wat hij kan om zijn hemel op aarde te verstoren. Hij zal hem steeds met angst en schrik verontrusten. Kan hij de getuigenis van een christen niet uitwissen, dan werpt hij toch soms zulk een mist voor zijn ogen, dat hij zijn getuigenis niet lezen kan. De duivel benijdt Gods eer en de troost van de ziel.

(3). De schuld ligt grotendeels bij onszelf dat wij geen zekerheid hebben. Wij leven zorgeloos, verzuimen onze geestelijke wacht, houden onze belofte niet, hangen de verzoeking aan. Het is dan geen wonder dat wij in de duisternis leven en onze zekerheid verwaarlozen zodat wij niet kunnen zeggen of Christus de onze is of niet. Onze losse levenswandel bedroeft de Heilige Geest, Wiens werk anders zou zijn om onze zekerheid te verzegelen. Als wij de genadegaven van de Geest uitblussen, is het geen wonder als God de vertroosting van de Geest uitblust.

3. De zekerheid is *zeer zoet en aangenaam*. Deze paradijswijn verheugt het hart. Hoe troostvol is Gods vriendelijk aangezicht! De zon is aangenamer als ze schijnt dan wanneer ze achter een wolk verborgen is. Bij gebrek van deze kennis dat Christus de onze is, hangen wij dikwijls onze harpen aan de wilgen en zitten als Israël aan de rivieren en wenen, Psalm 137: 1,2.

Al heeft iemand een rijke goudmijn in zijn akker, als hij niet weet dat hij die heeft, dan kan het hem geen troost geven. Welke troost kan het iemand brengen, dat hem een grote erfenis toegevallen is als hij het niet weet? Hagar had een waterfontein bij haar, maar haar ogen werden gehouden dat zij niet zag zodat ze weende. Het is de kennis en zekerheid van een eigendom die ons troost geeft. "Mijn geest verheugt zich in God mijn Zaligmaker, Luk. 1: 47; niet *een* Zaligmaker, maar *mijn* Zaligmaker.

De joodse rabbijnen zeggen dat Mozes met een kus van Gods mond gestorven is. Diegene die verzekert is dat Christus de zijne is, die heeft een kus van Christus' lippen en sterft met zege en triomf. De zekerheid des geloofs brengt een mens in de hemel voor zijn tijd.

4. De zekerheid des geloofs is *zeer nuttig, om ons tot de dienst van Jezus Christus op te wekken.*

(1). De zekerheid des geloofs wekt ons op *tot een edele gehoorzaamheid.* De zekerheid des geloofs voedt geen zorgeloosheid in de ziel, (zoals het pausdom voorgeeft) maar vurigheid en vaardigheid. Zij doet ons in heilige plichten opvaren met vleugels zoals de arenden. Het geloof doet ons leven, de zekerheid maakt ons levendig. Als wij weten dat Christus de onze is, dan zullen wij nooit denken dat wij Hem genoeg beminnen of genoeg dienen kunnen. "De liefde van Christus dringt ons," 2 Kor. 5: 14. De zekerheid is voor de ziel wat de vleugels voor de vogel, olie in de lampen, het gewicht aan het uurwerk is, die al de raderen van gehoorzaamheid gaande maakt. De zekerheid des geloofs is een wetsteen om ons de genadegaven, hoop, liefde en ijver, op te scherpen. Het geloof doet een christen wandelen, 2 Kor. 5: 7. De zekerheid des geloofs doet hem lopen. "De blijdschap des Heeren, die is uw sterkte," Neh. 8: 11. De zekerheid baart zulk een blijdschap in de ziel, die sterkte en kracht voortbrengt om onze plicht te doen.

(2). De zekerheid des geloofs wekt ons op *tot lijdelijke gehoorzaamheid.* "Wij roemen in de verdrukking, omdat de liefde Gods in onze harten uitgestort is," Rom. 5: 3-5. In wiens hart de liefde van Christus uitgestort is, die zal gewillig zijn, zijn bloed om Christus wil uit te storten. Degene die weet dat Christus de zijne is, zal met Petrus tot Hem komen op de wateren. Hij vertroost zichzelf hiermee, dat hoewel hij alles om Christus' wil verliest, hij alles in Christus zal vinden.

Fox (schrijver van engels martelarenboek, red.) verhaalt van een vrouw ten tijde van koningin Maria, die, als de vijanden haar man dreigden weg te nemen, antwoordde: "Christus is mijn Man." En toen de vijanden haar kinderen van haar dreigden weg te nemen, antwoordde ze: "Christus is mij beter dan tien zonen." En toen zij al haar bezittingen probeerden te ontnemen, zij ze: "Christus is mijn, die zult u mij niet ontnemen." Degene die verzekert is dat Christus de zijne is, zal om Zijntwil alles wagen, en denken dat als hij iets om Christus' wil verliest, dat hij alles in Christus zal gewinnen, want Christus is alles en in allen.

Geen wonder was het dat Paulus bereid was niet alleen gebonden te worden, maar ook te sterven voor de Naam van Jezus Christus, toen hij wist dat Christus hem liefhad en Zichzelf voor hem overgegeven had, Gal. 2: 20. Alhoewel ik niet zeggen wil dat Paulus zich op zijn banden heeft verheven, toch durf ik te zeggen dat hij zich daarin heeft verblijdt; hij droeg ze als een keten van parels.

Vraag. *Maar hoe zal ik dit juweel van heilige zekerheid verkrijgen?*

Antwoord 1. *Doe de heilige plichten.* Toen de bruid Christus ijverig zocht, vond zij Hem met blijdschap, Hoogl. 3: 4. De heilige instellingen zijn de tralies waardoor Christus ziet, en aan de ziel Zijn vriendelijk aangezicht vertoont. Zoals Christus aan de discipelen in het breken des broods bekend werd, zo openbaart Christus Zich aan de ziel, in het gebruik van heilige instellingen, bijzonder in het breken des broods. Christus' ouders vonden Hem in de tempel. Wie Christus met troost willen vinden, en de kussen van Zijn lippen willen genieten, die moeten Hem in de tempel zoeken.

Antwoord 2. *Draag goede zorg voor de maagdelijkheid van uw geweten;* bewaar deze onbesmet. Als het glas vuil is dan zult u er geen wijn in schenken, maar als het

schoon is. Zo ook hier, als de ziel van de liefde tot de zonde gereinigd is, dan zal God de zoete wijn van geestelijke troost en zekerheid daarin gieten. "Laat ons toegaan met een waarachtig hart in volle verzekerdheid des geloofs; onze harten gereinigd zijnde van de kwade consciëntie," Hebr. 10: 22.

De schuld in de consciëntie snijdt de vleugels van inwendige zekerheid af. Wie in zijn hart van enige verborgen zonde overtuigd is, die kan niet tot God in volle zekerheid des geloofs naderen. Hij kan niet komen met vrijmoedigheid, maar met schaamrood op zijn kaken. Hij kan God geen Vader maar Rechter noemen. De heilige zekerheid des geloofs is een bloem die alleen in het rein hart groeit. Voordat David om vreugde bad, bad hij eerst om een rein hart. "Scheep in mij een rein hart, o God," Psalm 51: 12.

Antwoord 3. Wees zeer levendig en werkzaam in de oefening van het geloof. Hoe levendiger en vuriger het kind is in gehoorzaamheid, hoe eerder het de gunst en de liefde van zijn Vader zal verwerven!

Is uw geloof aan het sterven? Openb. 3: 2. Of is het sluimerend aanwezig in de ziel? Verwacht dan geen zekerheid. God zal u niet van vrede toespreken wanneer u slaapt. Het is een levendig geloof waar de zekerheid op bloeit.

Abraham had een sterk en levendig geloof. "Welke tegen hoop op hoop geloofd heeft," Rom. 4:18. Dat betekent tegen de hoop van gevoelen heeft hij geloofd op de hoop van belofte. En hoe zoet openbaart God Zichzelf aan Abraham! Hij noemt hem Zijn vriend. Hij maakte hem Zijn geheime raad bekend. "Zal ik voor Abraham verbergen, wat Ik doe?" Gen. 18: 17.

Verlangt u dat Christus Zijn liefde aan uw openbaart? Houd uw geloof op de vleugels; dat is de vogel die omhoog vliegt, en een druiventros van de ware Wijnstok plukt.

IV.

Is Christus alles, houdt Hem dan voor zodanig, en laat Hij voor u Alles zijn.

1. Laat Hij alles voor u zijn ten opzichte van uw verstand. Tracht niets te weten dat Jezus Christus. "Ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u dan Jezus Christus, en Dien gekruisigd," 1 Kor. 2: 2. Het Grieks luidt: "ik heb niet geoordeeld." Ik heb, alles in mijn oordeel overwegend, in vergelijking met Jezus Christus, niets waardig geacht om te weten.

Augustinus zegt van Cicero, dat zijn welsprekendheid hem wel aanstond, maar dat hij zoveel vermaak niet kon scheppen in het lezen van zijn geschriften, omdat Christus' naam er niet in te vinden was. Wat zal alle andere kennis iemand baten in het uur van de dood, als hij geen kennis van Christus heeft? Wat is het kennis te hebben van de geneeskunst? Dat men met Esculapius en Galenus verstandig van de oorzaken en kenmerken van de ziekte weet te oordelen, en goede geneesmiddelen weet toe te passen, als men ondertussen geen kennis heeft van de genezing onder Christus' vleugelen? Wat baat het dat men kennis heeft van de hemelkring als men de weg niet weet om in de hemel te komen? Dat men veel weet te spreken van de zon, maan en sterren als men Christus de Zon der gerechtigheid, en die luchtige Morgenster die ons den hemel leidt, niet kent? Wat baat het, dat iemand verstand heeft van de koophandel en dat hij handig is in zijn winkel, als hij geen kennis heeft van het goed die ons beide rijk maakt en kroont? Waartoe dient het dat iemand in de koorzang geoefend is, als hij Christus niet kent, Wiens bloed een melodie maakt in de hemel en een koorzang in het geweten? Wat helpt het, dat iemand alle oorlogslisten kent, als hij de Vredevorst niet kent?

O, maak dan Christus Alles. Tracht niets te weten dat Jezus Christus. Alhoewel dat u ook andere dingen op hun juiste plaats mag leren, ken dan toch Christus in de eerste plaats. Laat de kennis van Jezus Christus boven alle andere kennis uitsteken, als de

zon onder de mindere planeten. Dit is de kronende kennis. "De wijsheid zal uw hoofd een aangenaam toevoegsel geven: een sierlijke kroon zal ze uw leveren."

- *Wij kunnen onszelf niet kennen tenzij dat wij Christus kennen.* Hij is het Die ons in onze harten verlicht en de smetten van onze ziel vertoont, zodat wij ons vernederen in stof en as. Christus vertoont ons, ons eigen gebrek en behoefte. En omdat wij ons eigen gebrek niet zien, daarom zijn wij niet bekwaam om met de gouden olie van genade vervuld te worden.
- *Wij kunnen God niet kennen dan door Christus,* 2 Kor. 4: 6. Buiten Christus is God verschrikkelijk. Hij is een verterend Vuur. Het is door Christus dat wij God als een Vriend kennen. O, zoek dan naar de kennis van Jezus Christus. Hij is de gouden Ladder waardoor wij ten hemel opklimmen. Christus niet te kennen is evenals of iemand vergiftigd is en een tegengif in zijn hof had waarvan hij niets vanaf wist.

2. Laat Christus alles zijn in uw genegenheden.

(1). *Verlang niets dan Christus,* Hij is een opeenstapeling van alle goed. "Gij zijt in Hem volmaakt," Kol. 2: 10. Christus is de volmaaktheid van een christen. Wat zou de ziel minder verlangen? En wat kan ze meer wensen? "Wien heb ik revens U in den hemel? Nevens U lust mij ook niets op de aarde," Psalm 73: 25. David had zijn kroon en zijn troon om zich daarin de vermaken, maar het voornaamste wat hij verlangde was de tegenwoordigheid en gemeenschap met Jezus Christus. Buiten Christus waren al zijn andere vertroosting en niets anders dan leegheid, ja bitterheid.

(2). *Heb niets dan Christus lief.* De liefde is één van de voornaamste hartstochten, zij is de zuiverste stroom van de ziel, het kostbare juweel dat het scheepsel aan zijn Schepper kan besteden. O, is dan Christus Alles, bemin Hem dan boven alles. Laat uw rivieren steeds in deze gouden zee uitmonden. Waar iemands schat is, daar zal ook zijn hart zijn. In Christus zijn onnaspeurlijke rijkdommen, Ef. 3: 8.

Alhoewel de engelen zolang in de hemel hebben geleefd, toch weten ze nog niet hoe rijk Christus is. Neem de alle kostbaarste parel of diamant die er is; de juwelier kan ze op waarde bepalen en schatten en zeggen: "deze parel is zoveel waard en niet meer." Maar de rijkdommen en schatten van Jezus Christus zijn onnaspeurlijk; die kunnen niet gewaardeerd worden. Niemand kan zeggen: "Hij is zoveel waard en niet meer." Geen mens noch engel kan deze Parel van grote waarde schatten. Zal dan Jezus Christus niet allernaast aan ons hart liggen? Zullen wij Hem niet de room en kern van onze liefde geven?

- Bedenk, als u andere dingen liefhebt, dat wanneer ze sterven uw liefde verloren is. Maar Christus leeft altijd om uw liefde te vergelden.
- Bedenk dat u andere dingen te veel kunt liefhebben, maar Christus kunt u niet te veel beminnen. "Maria heeft veel liefgehad," maar niet *te* veel. Als Christus niet genoeg gewaardeerd kan worden, dan kan Hij ook niet genoeg, en nog veel minder te veel bemind worden. Zelfs de engelen in de hemel kunnen Christus naar Zijn waarde niet beminnen.
- Bedenk, wanneer u andere dingen liefhebt, dan bemint u wat minder is dan uzelf. Bent u een liefhebber van een fraai huis, een vermakelijke hof, of een kunstig schilderij? Deze dingen zijn minder dan uzelf. Wilt u iets hartelijk en vurig beminnen, dan moet het wat beters zijn dan uzelf bent; en dat is Jezus Christus. Laat Hem alles hebben, die Alles is. Geef Hem uw liefde Die dit het allermeest verlangt en ook het allermeest verdient.

3. Laat Christus u alles zijn *ten opzichte van uw krachten.* Doe alles in Zijn sterkte. "Wordt krachtig in den Heere, en in de sterkte Zijner macht," Ef. 6: 10. Wanneer u een

verzoeking tegenstaan zult, of een zonde doden zult, ga niet te werk in uw eigen kracht, maar in de kracht van Jezus Christus. "Wordt krachtig in den Heere."

Sommigen komen tot hun plichten in de sterkte van eigen macht en gaan tegen de zonde aan in de sterkte van hun eigen voornemens, en keerden terug met de nederlaag. Helaas, wat zijn onze voornemens anders dan de verse en groene touwen waar Simson mee gebonden werd! Een zondig hart zal ze spoedig aan stukken breken.

Doe als David, die, als hij tegen Goliath aanging, zei: "Ik kom tot u in de naam des Heeren." Spreek zo uw Goliath-lusten aan: "Ik kom tot u in de naam van Christus." Dan behalen wij de zege, wanneer de leeuw uit de stam van Juda voorgaat. Christus wordt "een hoorn der zaligheid" genoemd, Luk. 1: 69. De sterkte van een beest is in zijn hoorn gelegen. Zo ligt de sterkte van een gelovig kind van God in deze hoorn der zaligheid.

O, maak dan Christus alles, doe alles in Zijn sterkte. Kan een vogel vliegen zonder vleugels? Zo kunnen wij niets zonder Christus! "Want een man vermag niet door kracht," 1 Sam. 2: 9.

4. Laat Christus alles zijn *in uw doel*. Doe alles tot Zijn eer, 1 Petr. 4: 11. Laat Christus het middelpunt zijn waar al uw handelingen op uitlopen. Een veinzer of huichelaar wendt Christus voor, maar handelt uit eigenbelang, Hos. 10: 1. Hij lijkt op degenen die voorgeeft de genegenheid van een meisje in te winnen voor zijn vriend, maar is ondertussen bezig voor zichzelf. Simon de tovenaer bood geld aan voor de gave van de Heilige Geest. De reden was naar alle waarschijnlijkheid deze: omdat hij deze gave weer aan anderen wilde verkopen. Hoevelen gebruiken de Naam van Christus tot een stijgbeugel om in het zadel van eer en aanzien te geraken. Het is wèl indien sommigen de kroon niet hebben geschonden om haar parels en de kerk om haar landerijen. Een scheelkijkende huichelaar is een valwind van de duivel.

Och, maak Christus alles in uw doel en voornemen. Stel u in al uw handelingen deze vragen voor: Kan dit strekken tot eer van Christus? Hoe gelukkig zouden wij zijn als van ons gezegd kan worden wat de engel sprak tot de twee Maria's! "Ik weet dat gij zoekt Jezus die gekruisigd was." Als iemand geen goede bedoeling heeft, dan zal hij het doelwit nooit treffen. Wie Gods eer niet beogd, kan nooit het doelwit van zijn eigen zaligheid treffen.

5. Maak Christus alles *in uw vertrouwen*. Stel uw vertrouwen ter zaligheid op niemand dan op Christus. Het pausdom maakt Christus iets, maar niet alles. Zij steunen ten dele op Christus, ten dele op hun eigen verdiensten. Zij bidden Christus aan en de engelen; Christus als een Middelaar tot verzoening en de engelen als middelaar tot voorbeding. De maagd Maria bidden zij om genade en vermengen zo haar melk met Christus' bloed. Maar wat men anderen geeft in bijgeloof, dat ontnemt men Christus in kerkroof. Zij hebben hun missen, boetedoening en het laatste oliesel. Het is waar, zei bekennen dat Christus' bloed ten volle genoegdoening geeft, voor de oorspronkelijke zonde, maar tegen de zonden die na de doop bedreven worden, hebben zij fonteinen van hun eigen maaksel. Adelaarsveren kunnen slecht met andere veren gemengd worden. Christus gedooft niet dat Zijn bloed vermengd wordt, of met de verdienste van de heiligen, of met de gebeden van de engelen. Christus wil alles in allen, of niet met allen wezen.

En zijn wij van nature niet rooms in onze harten? Wij willen graag de zaligheid enten op de stam van eigengerechtigheid. "Ieder mens," zegt Luther, "is geboren met een paus in zijn hart." Hoe gereed staan wij om onze plichten en genadegaven tot afgoden te maken en zoveel van het kanaal te houden dat wij de Fontein verwaarlozen!

Och, maak Christus alles ten opzichte van vertrouwen. Laat Hij de stad van toevlucht voor u zijn om daarheen te vluchten en uw Ark om daar op te betrouwen. Luther heeft terecht gezegd: "al kon ik de hele wet der zeden onderhouden, ik zou mij echter daarop niet verlaten tot rechtvaardigmaking, ik zou alleen tot Christus' verdienste mijn toevlucht nemen."

6. Maak Christus alles *in uw blijdschap*. "Het zij verre van mij, dat ik zou roemen, anders dan in het kruis van onzen Heere Jezus Christus," Gal. 6: 14. "Mijn geest verheugt zich in God mijn Zaligmaker," Luk. 1: 47. De maagd Maria verheugde zich niet zozeer daarin dat ze Christus' moeder was, dan dat Christus haar Zaligmaker was. Zij verheugde zich niet zozeer daarover dat Christus in haar lichaam was ontvangen, dan dat Hij in haar hart was geboren. Hoe verblijdt was Simeon toen hij Christus in zijn armen genomen had! Hoe blijmoedig kan een mens zijn, die Christus in de armen van zijn geloof ontvangen heeft! "Toen de wijzen de ster zagen, verheugden zij zich met zeer grote vreugde," Matth. 2: 10.

O christen, hebt u de Heere Jezus gezien? Heeft deze Morgenster met Zijn verlichtende en verkwikkende stralen in uw hart geschinen? Verheug u dan met zeer grote vreugde. Zullen anderen zich verheugen in de wereld en zult u zich niet verheugen in Christus? Hoe ver gaat Hij alle andere dingen te boven! God heeft de kinderen van deze wereld een kruk gegeven om daar op te leunen, maar u heeft Hij een Christus gegeven om daarop te steunen. Och, verheug u dan in Christus. Zal een misdadiger zich verheugen, en zal een gunstgenoot geen oorzaak van blijdschap hebben? Het kleineert Christus, wanneer Zijn heiligen zo mismoedig en droevig zijn. Is Christus de uwe niet? Wat verlangt u meer?

Tegenwerping

Eerste tegenwerping. Maar, zegt iemand, ik ben in een slechte en geringe staat, en dat vertraagt de wielen van mijn vreugde en doet mij langzaam voortgaan.

Antwoord. Maar hebt u Christus niet? Is Christus niet alles en in allen? "De Heere is het deel mijner erve en mijns bekens, de snoeren zijn mij in liefelijke plaatsen gevallen, ja een schone erfenis is mij geworden," Psalm 16: 5,6. Christus is een onuitputtelijke schat; en die door het geloof met Hem verenigd is, die heeft recht op alle rijkdommen van Christus en heeft die tot bezitting. Een bedelaarster die getrouwd is met een prins heeft recht op al zijn schatten en heeft die in haar bezit.

Tweede tegenwerping. Als ik wist dat Christus de mijne was, dan zou ik mij kunnen verheugen. Maar hoe zal ik dat weten?

Antwoord. Is uw hart vervuld met honger en dorst naar Christus? Verlangt u zowel water uit Christus' zijde om u te reinigen, als bloed uit Zijn zijde om u zalig te maken? Deze zucht en verlangen is verwekt door de Geest van God. Oordeel van het leven des geloofs in u, na het slaan van deze pols. De goddeloze heeft geen lust of verlangen naar Christus. "Zij zeggen tot God, wijkt van ons," Job 21: 14. Christus en de genade gelden bij hem niet, zij hebben er geen lust toe. Als het hart tot Christus neigt, is het de Geest als een Geestelijke magneet die het hart daar naartoe trekt.

V.

Wees dankbaar voor Christus. God heeft u in het schenken van Christus groter weldaad bewezen, dan wanneer hij u had doen zitten bij de prinses, Psalm 113: 8. Hij heeft meer voor u gedaan, dan wanneer hij u tot een engel gemaakt had, want uit kracht van uw huwelijksgemeenschap met Christus bent u rijker dan de engelen. Dank

dan God voor deze schat. God die u Christus geschonken heeft, heeft uw groter weldaad bewezen dan wanneer hij u de gehele wereld gegeven had. Hij kan meer werelden maken, maar Hij heeft maar één Zoon. "Heb ik meer zonen in mijn lijf?" zei Naomi tot haar dochters, Ruth 1: 11. Heeft God nog meer Zonen te geven? In het kort, God kan geen groter gave dan Christus geven; want Christus gevende, geeft Hij Zichzelf. En dit alles roept met luider stem om dankbaarheid.

IV. vertroosting

Hier is de borst van vertroosting voor al degenen die deel hebben aan Jezus Christus. Christus is alles. Het is goed liggen aan deze Troostfontein van zaligheid. Als een christen in zichzelf aan alles gebrek heeft, dan kan hij een algenoegzaamheid vinden in zijn Zaligmaker. "Welgelukzalig is het volk, wiens God de Heere is," Psalm 144: 15. Die knecht behoeft geen gebrek te leiden, die de volle beurs van zijn meester in bewaring heeft. Wie Christus heeft, heeft geen dings gebrek, want Christus is alles en in allen. Wat leed, hoewel de vijgenboom niet bloeit, als u Christus, de boom des levens, hebt en al de vruchten die daarop groeien?

In de ure des doods kan een kind van God zich verheugen; terwijl hij alles verlaat, bezit hij alles. Zoals Ambrosius tot zijn vriend zei, "ik vrees de dood niet, omdat ik een goede Heer heb," zo mag een christen zeggen: "ik vrees niet voor de dood want ik heb een Christus waar ik heenga." De dood zal mij slechts brengen aan de beek van Goddelijke wellusten, welke stromen in Zijn rechterhand zijn, eeuwiglijk. Ik zal eindigen met de spreuk: "zo dan, vertroost elkander met deze woorden," 2 Thess. 4: 18.

4^e preek

Het noodzakelijkste werk.

Werk uws zelfs zaligheid met vreze en beven. Filippenzen 2: 12.

Als er iets voortreffelijk is, dan is het de zaligheid. Is er iets noodzakelijk, dan is het de uitwerking van onze zaligheid. Is er een werktuig waarmee wij dit kunnen doen, dan is het heilige vrees. *Werkt uws zelfs zaligheid met vreze en beven.*

De woorden zijn een gewichtige en ernstige vermaning. Dit geldt niet alleen de christenen die in de tijd van de apostel leefden, maar ook ons, die gecalculeerd worden op de Meridiaan van deze eeuw.

Merkt vooraf in deze tekst de manier van aanspraak op. *Mijn geliefden.* De apostel probeert door alle middelen zichzelf in het hart van de Filippenzen in te dringen. Hij schrijft hen een evangelische pil voor en doopt die in de suiker, opdat ze er dan beter mag ingaan. Hij is er mee bezig om dit gevoel in te prenten dat, wat hij ook betreffende hun ziel tot hen sprak, het alles uit zuivere liefde voortkwam.

Soms doopte Paulus zijn woorden in tranen en spreekt wenend, Filippenzen 3: 18. Soms doopte hij die in de honing. Paulus wist hoe hij moest bestraffen. Het was een gedeelte van zijn ambt en een stuk van zijn geestelijke geneeskunst. *Bestraft ze scherpelijk*, Titus 1: 13. Of, wat het Griekse woord ook betekent: afsnijdende. Maar ná het gebruik van een scalpeermes gaat hij wijn en olie in de wonden gieten. Hij geeft hen de borsten als een voedster. Hij is niet alleen gewillig om zijn *predikatie* mee te delen aan het volk, maar ook zijn *eigen ziel*, 1 Thess. 2: 7.

Hierin is de apostel Paulus een voorbeeld voor alle dienaars van Jezus Christus. Hun hart moeten omtrent het volk ontstoken zijn, niet met het vuur van drift, maar van liefde. Zij zijn Christus' gezanten en moeten komen met een olijftak van vrede in hun mond. *Al ware het dat ik de talen der engelen sprak, en de liefde niet had, zo ware ik een klinkend metaal of luidende schel geworden*, 1 Korinthe 13: 1. Het is beter lief te hebben als een herder, dan te spreken als een engel. De liefde is een bloem van vermaak die in het hart groeit en die op de lippen bloeit van iedere dienaar van God, en haar aangename geur verspreid. Er is geschreven van Origenes, *dat uit zijn mond woorden als honing schenen te vloeien*. Die met een geest van zachtmoedigheid tot het volk komt, zal hen het meest goeddoen. Hoe meer goedaardig dat hij is, des te nuttiger. Harten die als kwasten in hout zijn verhard, kunnen het beste door de liefde bewerkt worden. Het vuur kan teweegbrengen wat geen beitel kan doen. Een bliksemschicht kan iets breken, maar de zon doet smelten. Als de liefde haar zoete invloed oefent dan smelt een zondaar in tranen. Olie verzacht de beenderen en neemt de hardheid in de ledematen weg. De olie der liefde verzacht het hart en neemt de hardnekkigheid weg uit de ziel.

Tot zover wat betreft de aanspraak: *mijn geliefden.*

Ik kom nu tot de vermaning: *werkt uws zelfs zaligheid, met vreze en beven.* Deze woorden verdelen zich in 3 delen.

- I. De daad is: *werkt.*
- II. Het voorwerp luidt: *uws zelfs zaligheid.*
- III. De wijze hoe wij behoren te werken: *met vreze en beven.*

Ik zal vooral spreken over de eerste twee zaken en het laatste kort samentrekken in de toepassing.

De leerstelling die wij uit deze tekst opmerken is deze: *zijn zelfs zaligheid te werken is het grootste werk voor een Christen.*

I. De daad is: werkt.

De grote God heeft ons in de wereld gesteld als in een wijngaard. Dit is het werk dat Hij ons heeft opgelegd: *onze eigen zaligheid uit te werken.* U kunt een gelijkkluidende tekst vinden in 2 Petrus 1: 10. *Benaarstig u om uw roeping en verkiezing vast te maken.* Terwijl gij uw staat, uw vrienden en leven niet kunt vastmaken, poog wel uw zaligheid vast te maken. Het Griekse woord betekent zoveel als *zich te ijveren*; of, *zijn hoofd te breken over een zaak.*

Dit woord in ons tekst, *werkt*, behelst 2 dingen volgens het getuigenis van A. Montanus en Beza.

1. De luiheid uitwerpen en 2. kracht uitoefenen.

Ten eerste, een aflegging van geestelijke dwaasheid, want ledigheid is een oorkussen van de duivel.

Ten tweede, een inspanning van al de krachten van onze ziel om het werk van onze zaligheid ter hand te nemen. Niemand kan van de Boom des levens eten dan in het zweet zijns aangezichts.

Hetgeen in de tekst genoemd wordt *werken*, wordt door onderscheiden andere benamingen uitgedrukt in de Heilige Schrift.

- Soms wordt het genoemd *strijden*, Lukas 13: 24. *Strijdt om in te gaan door de enge poort.* Strijdt als in doodsnood of in bloedig zweet.
- Soms wordt het genoemd *zoeken*, Matthéüs 16: 33. *Zoekt eerst het koninkrijk Gods.* Evenals iemand die een schat verloren heeft, daar naarstig naar zoekt. Wij hebben de zaligheid verloren. Adam, etende van de boom der *kennis* verloor de boom des *levens*. Daarom, zoekt er naar! Neem Davids kaars en lantaarn en zoek naar uw zaligheid. Psalm 119.
- Het woord *zoekt*, zoals een geleerde schrijver opmerkt, betekent naar een zaak vurig verlangen; (Beza). Ergens met vurige begeerte naar jagen zoals een ter dood veroordeelde misdadiger naar pardon zoekt.
- Soms wordt het genoemd: *een lopen in de loopbaan*, 1 Korinthe 9: 24. *Loopt alzo, dat gij dien moogt verkrijgen.* De apostel schijnt te zien op de loopbaan bij de Olympische spelen, die één keer in de vijf jaar ter ere van Jupiter werden gehouden. In deze spelen deed ieder zijn uiterste best. Vandaar ook ons spreekwoord: *zweeten door het Olympische stof.* Onze loopbaan is een lange baan van de aarde naar de hemel. Leg alle zondelasten die u in uw loop verhinderen aan de kant en loop hard, met gezwijnde spoed, 'opdat gij de prijs moogt verkrijgen'.
- Soms wordt het genoemd *een geweld doen op het koninkrijk der hemelen*, Matthéüs 11: 12. Er moet niet alleen vlijt zijn, maar ook geweld oefenen. Wij moeten niet alleen bidden, maar ook krachtig bidden, Jakobus 5: 16. Er wordt niet alleen gezegd: *bekeert u, maar ook wees ijverig en bekeert u!* Openbaring 3: 19. De bruid moest niet alleen liefhebben, maar ze moest ook *krank van liefde zijn*, Hooglied 2: 5. Dit is *geweld doen*. Het Griekse woord is een spreekwijze genomen van een kasteel dat het in de belegering volhoudt en niet stormenderhand kan ingenomen worden. Het koninkrijk der hemelen staat lijnrecht tegen een lui en traag christen, en kan niet dan met geweld worden ingenomen.

II. Het voorwerp luidt: *uws zelfs zaligheid*.

Nu kom ik tot de reden die ons tot het heilige zweet en noodzakelijke bezigheid omtrent onze zaligheid aandrijven. Deze drie zijn de voornaamste, die genomen zijn van:

1. De zwaarigheid van dit werk.
2. De zeldzaamheid van dit werk.
3. De mogelijkheid van dit werk.

1. De eerste reden is genomen van **de zwaarigheid van het werk**. Het is een werk waar wij mee bezig moeten zijn totdat de zon van ons leven ondergaat, Daniël 6: 15. Nu, de zwaarigheid omtrent het werk der zaligheid blijkt in deze vier opzichten:

A. Ten eerste uit de aard van het werk zelf. Hier moet een gehele metamorfose of verandering bewerkt worden.

(1.) Het *hart* moet veranderd worden. Ons hart is een vruchtbare kwekerij van de zonde. *Een stookplaats van de zonde*, zegt Bernardus. Een magazijn daar al de wapens der ongerechtigheid opgesloten liggen. Het is een kleine hel. Het hart is vol van haat en vijandschap tegen God, Romeinen 1:30. Het is met toorn ingenomen tegen de genade van bekering. Nu, het hart te veranderen, wat een groot werk is dat! Hoe behoren wij tot Christus te bidden dat Hij die water in wijn veranderde, ook het water, of liever het vergif van onze natuur in wijn der genade wil veranderen!

(2.) De *loop van ons leven* moet veranderd worden. Het getij van de zonde wat tevoren zo snel stroomde te veranderen, dat is geen gemakkelijke werk. Wanneer een zondaar die tevoren naar de hel zeilde en geen wind nog aan stroom gebrek had om daarheen te komen, zijn koers gaat veranderen om naar een andere haven te zeilen, daar is werkelijk grote inspanning toe nodig. Water kan gemakkelijk door een dijk en dam worden gekeerd, maar geen kunst of inspanning kan het terug doen lopen tot zijn eerste bron. Het was een wonder dat de Jordaan terugkeerde. Een aardsgezind mens hemelsgezind te zien; een zondaar regelrecht tegen zichzelf in, op de wegen van Christus en Zijn heiligheid te zien wandelen, dat is zo vreemd als dat de grond naar boven zou vliegen.

B. Ten tweede. Het werk der zaligheid is zwaar ten opzichte van de bedrieglijkheid omtrent dat werk. Ons hart is erg bedrieglijk, en zeker zal het valse kunstgrepen doen in het werk der zaligheid. Met goed recht roept Augustinus uit: *welk een grote diepte is het hart!* Het hart is in het werk der zaligheid in twee opzichten zo bedrieglijk.

(1.) Het hart doet iemand dikwijls zedelijkheid voor genade aanzien. Helaas, zedelijkheid is anders niet dan een gezuiverde natuur van de oude Adam; maar dan in een mooier gewaad. Een zedelijk mens is echter niet beter dan een tamme duivel. In de bovenstroom van een rivier kan er burgerlijke zedigheid vlieten, terwijl op de grond ongedierte van goddeloosheid krioelt. Het sieraad van zedelijke voortreffelijkheid is anders niet dan een bloemenkrans op het hoofd van een dode romp. Hoe gemakkelijk kunnen wij in het werk van onze zaligheid bedrogen worden; en evenals Ixion – in een fabel - in plaats van Juno een wolk omhelzen! Zedelijkheid is geen genade, hoewel een geschikte muur om de wijnstok der genade er bij te planten.

(2.) Het hart ziet zo dikwijls schijn genade aan voor ware genade. Plinius verteld van een steen Beryl, dat zij zeer veel op een echte diamant lijkt. Zo kan het schijnen dat er ware genade is, maar wat het toch niet is.

Twee genadegaven zijn er die tot het werk van onze zaligheid zo nodig zijn. Maar hoe gemakkelijk kunnen wij daarin bedrogen worden!

a. De eerste is genade van *bekering*. Ware bekering is wanneer wij wenen over de zonde omdat zij zonde in Góds ogen is. Wanneer wij de zonde beweren voor zoveel ze besmettelijk is en Gods beeld uitwijst en de maagdom van onze ziel verontreinigt. Wij wenen over de zonde omdat het een daad van grote ondankbaarheid is en een achteruitslaan tegen de borst die ons melk geeft.

Vraag. *Maar hoe komt het dat wij hierin zo bedrogen kunnen worden?*

Antwoord.

- ? Veel mensen menen dat ze zich bekeren wanneer zij niet over de zonde, maar over de straf ontroerd zijn; niet over het verraad, maar uit angst voor de bloedige bijl.
- ? Velen menen zich te bekeren wanneer zij enkele tranen storten. Deze zijn als ijs, wat wel een weinig gesmolten is, maar dadelijk opnieuw begint te bevriezen. Zij gaan weer verder in hun zonden. Velen wenen over hun ondankbare daden tegen God, zoals Saul deed over zijn ondankbaarheid tegen David. Hij zei tot David: *gij zijt rechtvaardiger dan ik, want gij hebt mij goed vergolden en ik heb u kwaad vergolden*, 1 Samuël 24: 18. En hij hief zijn stem op en weende, vers 17. Maar niettegenstaande dat vervolgde hij David opnieuw, zie 1 Samuël 26. Zo kunnen de mensen soms hun stem opheffen en over hun zonden wenen, en deze toch weer opnieuw bedrijven.
- ? Anderen laten hun zonde na, maar behouden de liefde ertoe in hun hart. Evenals een slang die haar huid aflegt, maar haar gif behoudt. Tussen valse en ware tranen is zo'n groot verschil als tussen vuil gootwater en fonteinwater.

b. De tweede genade die nodig is tot onze zaligheid, is *het geloof*. Maar hoe gemakkelijk worden wij met een nagmaakte parel bedrogen? En hierin ligt de bedrieglijkheid omtrent het geloof, dat de mens wel de *beloften* van Gods woord op zich toepast maar niet de *bevelen*. De belofte is zaligheid en het bevel is werk; het geloof kiest niet in de eerste plaats het voorwerp, maar het bevel. Velen willen het ene aannemen maar het ander niet. Ze zijn als een medicijnmeester die zijn patiënt 2 recepten voorschrijft, het ene is een pil en het ander een drankje. De patiënt wil wel het drankje hebben omdat het lekker is, maar wil een vieze pil niet gebruiken. Velen willen Christus wel aannemen als een Zaligmaker die Hem echter weigeren aan te nemen als een Vorst. Ze willen wel Zijn weldaden ontvangen maar niet Zijn wetten gehoorzamen. Dat is scheiden hetgeen God samengevoegd heeft. Omdat er zoveel misslagen en bedrog omtrent het werk der zaligheid bestaat, moeten wij des te voorzichtiger en ijveriger te werk gaan.

c. Ten derde het werk der zaligheid is zwaar ten opzichte van beletsels en hinderpalen die ons daarin ontmoeten. Deze hinderpalen zijn of *vanbinnen*, of *vanbuiten*.

Vanbinnen, namelijk ons vlees. Dat is een listige vijand. Het vlees roept om vervulling *en begeert tegen den Geest*, Galaten 5: 17. Wij worden belast het vlees te kruisigen, Galaten 5: 24. Maar hoeveel wonden moeten wij het vlees geven door het zwaard des Geestes, eer het volkomen gekruist kan worden!

Ook ontmoeten wij in dit werk veel hinderpalen *vanbuiten*.

1. *Verzoeking*. Ons hele leven, zegt Augustinus, is één verzoeking. Wij wandelen tussen de strikken. Komende te Mispa, daar is een strik, gaande naar Thabor, daar is een net, Hoséa 5: 1. Overal zijn strikken; in gezelschap en in eenzaamheid, in bezigheid en in uitspanning, ja zelfs *onze tafel is ons tot een strik*, Psalm 69: 23. De

satan vist telkens naar onze ziel. Hoe dikwijls legt hij een spoor van verzoeken, om het fort van onze genade op te blazen? De apostel spreekt van zijn *vurige pijlen* , Efése 6: 16. Verzoeken worden *pijlen* genoemd, ten opzichte van hun snelheid en omdat ze zo onverwachts geschoten worden. En ze worden *vurige pijlen* genoemd, vanwege hun verschrikking. Zij zijn als vurige bliksemen die uitschieten en schrik en vrees aanbrengen. Zijn dat geen hinderpalen die het werk der zaligheid zwaar en moeilijk maakt?

2. *De smaad. Wat deze sekte aangaat, ons is bekend, dat ze overal tegengesproken wordt* , Hand. 28: 23. De oude slang probeert zijn vergif telkens in het gezicht van de Godsvrucht en haar belijders te spuwen. Ik mag hierop wel toepassen wat er staat in 1 Korinthe 10: 1: *dat onze vaders allen onder de wolk waren.* Al de heiligen vanouds hebben hun reis naar de hemel gewandeld onder een wolk van smaad en lastering. De wereld plaatst ze op haar zwarte rol, die God heeft opgeschreven in Zijn boek des levens. De mond der goddelozen is een geopend graf, om daarin de goede namen van de gelovigen die het evangelie aannemen te begraven. Sommigen die het vaandel van de waarheid gedragen hebben en haar kleuren omhoog verhieven, hebben smaad en lastering moeten verduren.

- a. Ze werden soms gelasterd. Paulus werd beticht als een kwaaddoener, 2 Tim. 2: 9. De Rooms en lasterden Calvijn en legden hem dit gevoelen ten laste, dat hij God maakte tot een auteur van de zonde; en dat hij in wanhoop stierf. Maar Beza, die een ooggetuige van Calvijns sterven is geweest en zijn leven en dood heeft beschreven, weerlegt die laster en vertelt wat een troostvol einde hij had. Martinus Bucerus, een Godzalig man, die in heilige triomf uitriep: *ik ben van Christus en de duivel heeft niets aan mij,* werd door de Rooms en zó gelasterd, *dat hij ontkent zou hebben dat Christus de Messias was, komende in het vlees.* Maar die zijn lijkrede deed na zijn uitvaart, heeft hem van deze smaad gezuiverd. Dergelijke lastersmetten werd ook Beza, die heilige man, van de Jezuïeten in Bourgondië aangewreven. Men zei dat hij, toen hij vernam dat zijn dood voorhanden was, zijn vorige belijdenis van het evangelie herriep en zich volkomen met de roomse kerk verenigde. Hetwelk zó vals was, dat Beza, die nog ná deze laster leefde, met grote verontwaardiging het heeft weerlegt.
- b. Soms hebben de heiligen wrede bespottingen geproefd, Hebréeën 11: 36. Cyprianus werd uit spot *Coprianus* genoemd; Athanasius werd *Satanatus* genoemd. David was zijn vijanden tot een spreekwoord geworden, Psalm 69: 12. Ik twijfel niet of Noach heeft menig bittere schimpscheut moeten aanhoren toen hij de ark zoveel jaar vóór de zondvloed bouwde. Ongetwijfeld hebben ze hem dikwijls uitgelachen en voor een oude suffende dwaas uitgekreten, die wijzer wilde zijn dan de hele wereld. Zij die nu ook een zondvloed van Gods toorn over de wereld zien komen en een Ark beginnen te bouwen en haar zaligheid zoeken uit te werken, moeten ook de schimp en de spot van de wereld ondergaan. *Wat, zegt de wereld, wilt u heiliger zijn dan anderen, preciezer dan nodig is?* Nu, dit verhindert ons werk der zaligheid en maakt het zwaar.
- c. Openbaar geweld. *Gelijkerwijs toen, die naar het vlees geboren was, vervolgde degenen die naar den Geest geboren was, alsook ook nu,* Galaten 4: 29. Zodra een mens zijn naam aan Christus overgeeft, en met ernst aan zijn zaligheid begint te werken, verwekt de wereld haar krijgsbende en zet al het oorlogsmacht van de hel tegen hem op. Gods kerk is als Abrahams ram verward in de doornstruiken. Getuigen hiervan zijn de tien wrede vervolgingen in de tijd van Nero, en tijdens Domitianus, Trajanus, en anderen. Die een nauwgezet en heilig leven bemint, is

een doelwit waarnaar geschoten wordt. Kan de wereld met haar muziek niets uitrichten dan staat de oven voor hen klaar, 2 Tim. 3: 12. Wees er zeker van, Christus en Zijn kruis zijn nooit gescheiden. Het gaat met ons in het opbouwen van onze hemelse woning zoals het ging met de Joden in het bouwen van de muur van Jeruzalem. *Een ieder was met zijn ene hand doende aan het werk, en de andere hield het geweer*, 9 Neh. 4: 17. Zo moeten wij niet alleen bouwlieden, maar ook krijgslieden zijn. Met de ene hand moeten wij het werk doen en met de andere hand het geweer vasthouden; namelijk *het zwaard des Geestes*; en zo de goede strijd des geloofs strijden. Maar dit is een groot beletsel in het werk. Niet zodra beginnen wij geweld te doen op de hemel, of banden en verdrukkingen zijn ons aanstaande, Hand. 20: 23. De wereld blaast alarm en kent geen wapenstilstand vóór onze dood.

D. Het vierde dat het werk van zaligheid zo zwaar maakt is, omdat het een werk is waarvan spoedig weer veel verloren kan gaan. *Zie toe voor uzelf, dat wij niet verliezen hetgeen wij gearbeid hebben*, 2 Johannes vers 8. Dit werk valt bijna zo spoedig neer als dat het opgebouwd wordt. Een werkmeester gaat van zijn werk naar huis en vindt het de andere morgen zoals hij het de vorige avond heeft achtergelaten. Maar hier gaat het heel anders. Wanneer wij bezig zijn geweest in het werk onzer zaligheid, door gebeden, vasten en mediteren, en wij het voor een tijdje nalaten, dan zullen we ons werk nooit vinden zoals we het achtergelaten hebben. We zullen altijd ondervinden dat een groot deel van ons werk vervallen is. Het is nodig dat wij dikwijls vermaand worden *te versterken het overige dat sterven zou*, Openbaring 3: 2. Zodra een christen weggaat van het vuur van het heiligdom, begint hij weer te verkoelen, ja te bevriezen in zorgeloosheid. Hij is evenals een wekker, al wordt hij tot aan de hemel toe opgewonden, hij zal haast weer aflopen tot op de aarde. 'Het gemoed wordt dikwijls naar de hemel opgetrokken en vestigt de ogen naar de stralen van de Zon der gerechtigheid, maar door de grote zwaarte van het vlees, valt het weer spoedig van de hemel naar de aarde', zegt Bernardus. Wanneer goud in een smeltoven gezuiverd wordt, blijft het zuiver goud over. Maar zo is het niet met ons hart. Laat het verwarmd worden in Gods instellingen, laat het gezuiverd worden in de oven van verdrukking, het blijft echter niet zuiver. Spoedig vermengd het zich weer met een deel onzuiverheid. Zelden blijven wij lang in een goede gestalte.

Nu, dit alles toont hoe zwaar het werk van onze zaligheid is. Wij moeten niet alleen werken, maar ook de wacht betrekken bij ons werk, Matthéüs 27: 64.

Vraag 1. *Waarom heeft God de weg naar de hemel zo moeilijk gemaakt? Waarom moet er zo hard gewerkt worden?*

Antwoord.

1. Opdat wij de hemelse dingen hoog zouden achten. Indien de zaligheid zo gemakkelijk was te verkrijgen zouden wij haar niet op de juiste waarde schatten. Waren diamanten algemeen in omloop, men zou ze niet achten. Maar omdat ze zo duur zijn en moeilijk te bekomen, hebben ze zo'n grote waarde. Tertullianus zegt, dat de parels, toen ze te Rome zo veelvuldig voorkwamen, op de schoenen gedragen werden. Nu, dan duurt het niet lang of ze worden met voeten getreden. De zaligheid is zo'n kostbare parel dat God die niet klein geacht wil hebben. Daarom moet ze door heilige inspanning verkregen worden. God laat niet toe dat de prijs van genade zo laag geschat wordt. Die deze kostbare parel van zaligheid graag wil hebben, moet er voor in het zweet van zijn aanschijn werken.
2. Wij moeten meewerken en arbeiden opdat wij bekwaam gemaakt mogen

worden voor de hemel. Als een vader zijn zoon de erfenis geeft, zal hij eerst zorgdragen voor een goede opvoeding opdat hij er bekwaam toe mag zijn. God wil ons de zaligheid schenken, *maar eerst maakt Hij ons bekwaam, om deel te hebben in de erve der heiligen in het licht*, Kolossenzen 1: 12. Terwijl wij onze zaligheid uitwerken, worden wij tot de zaligheid bereid. De zonde verzwakt ons, maar de genade maakt ons bereid. Terwijl wij bezig zijn in de strijd worden wij bekwaam gemaakt voor de kroon. Eerst maakt men een vat geschikt, dan doet men er de wijn in. God maakt ons eerst bekwaam met Zijn genade voordat Hij de wijn der heerlijkheid in ons uitstort.

Vraag 2. *Maar als wij zo hard moeten werken, hoe kan dan gezegd worden dat Christus juk licht is?* Matthéüs 11: 30.

Antwoord.

Voor ons vlees is Christus' juk zwaar. In wie een nieuw en heilig deel ingestort is, daar is Christus' juk licht voor. Dan is het geen juk, maar een kroon. Wanneer de wielen van onze zielen gesmeerd worden met de olie der genade dan beweegt een christen zich in de weg van Godsvrucht met gemak en vaardigheid. Een kind heeft er vermaak in om zijn vader te gehoorzamen. God te dienen, was voor Paulus een hemel. *Ik heb een vermaak in de wet Gods naar den inwendigen mens*, Romeinen 7: 22. Hoe snel wordt een ziel op deze vleugels gedragen! Christus' dienst is de vrijheid. Daarom zegt de apostel: *de wet der vrijheid*, Jakobus 1: 25. God te dienen, God lief te hebben, gemeenschap met God te hebben, is de zoetste en aangenaamste vrijheid in de wereld. Christus doet Zijn volk niet zoals Farao, met hardheid Hem dienen, Exodus 1: 13. Och nee, het is een liefdedwang die hij hen oplegt, 2 Korinthe 5: 14. *Zijn geboden zijn niet zwaar*, 1 Johannes 5: 3. Het zijn geen lasten, maar voorrechten; geen *banden en boeien*, zoals die genoemd worden door de goddelozen, Psalm 2: 3. Maar het zijn versierselen. Zo is dus Christus' juk licht, maar voor een onwedergeboren mens is er een nagel in het juk, die het dragen bitter en lastig maakt. Ja, voor zoveel als de verdorvenheid van de oude mens de overhand heeft, hebben ook de beste harten enige tegenstand en afkeer daarvan.

Tot zover van de eerste reden, de zwaarigheid van het werk.

2. De volgende reden waarom wij zoveel heilige zweet moeten laten en zoveel arbeid moeten verrichten om de zaligheid te verkrijgen, is genomen van **de zeldzaamheid van het werk.**

Weinigen zullen zalig worden. Daarom moeten wij des te ijveriger werken, om onder het getal van deze weinigen te mogen behoren. De weg naar de hel is een brede weg. Haar pad is met rijkdom en wellusten geplaveid. Het is van goud gemaakt, daarom zijn er dagelijks zoveel wandelaars en reizigers op te vinden. Maar de weg naar de hemel is een smalle weg, een ongebaand pad; en weinig zijn er die daarop wandelen.

De voorsprekers van de algemene genade zeggen dat Christus in Zijn oogmerk voor allen is gestorven. Maar waarom worden die allen dan niet zalig? Kan Christus bedrogen worden in Zijn oogmerk? Sommigen maken het zo grof dat ze durven zeggen dat Christus allen dadelijk zalig maakt, of dat allen dadelijk zalig zullen worden. Maar heeft onze Heere Christus ons niet gezegd, *dat de poort eng is en weinigen zijn er die dezelve vinden?* Matthéüs 7:14. Hoe allen door deze poort zullen ingaan en echter toch weinigen dezelve vinden, dat wordt dan wel een schijntegenstrijdigheid. De grootste hoop mensen gaat naar de hel, een overblijfsel zal slechts behouden worden, Romeinen 9: 27. Het staande koren wordt afgesneden en in de hel vergaderd, de nalezing blijft alleen over en wordt behouden Jesaja 17: 5 De

olijfboom met twee of drie trossen in de top van de opperste twijg, kan als een duidelijk zinnebeeld verstreken van het klein getal dergenen die zalig zullen worden. De satan gaat met de oogst heen, God behoudt alleen de nalezingen. Indien in deze grote stad gestemd zou worden, en het zou per hoofd geteld worden, dan zou de duivel het winnen.

De wereld, zoals sommige geleerden opmerken, wordt verdeeld in 30 gelijke delen. 19 van de 30 zijn vervuld met heidense afgoderij. Zes van de 11 overige delen zijn vervuld met de leer van Mohammed. Zodat er op aarde maar 5 delen van de 30 overblijven waar iets van het christendom gevonden wordt. Nu, onder de christenen zijn er veel afgedwaalde Roomsers aan de ene kant en schijnheilige protestanten aan de andere kant. Zodat er werkelijk maar weinig overblijven die zalig worden. Als dit dan zo is, hoe behoren wij dan te strijden om onder het getal van deze weinigen die de zaligheid beërven, te mogen behoren!

3. Een volgende reden waarom wij zoveel kracht moeten aanwenden voor het werk van onze zaligheid **is genomen van de mogelijkheid in het verkrijgen.**

Onmogelijkheid doodt alle pogingen. Wie wil nog moeite doen voor hetgeen waar geen hoop of schijn van kans toe is om het te krijgen? *Maar er is hoop voor Israël dezen aangaande*, Ezra 10: 2. De zaligheid is mogelijk, ze kan verkregen worden! O christenen, al is de poort van het paradijs nauw, ze staat echter open. Ze is toegesloten voor de duivelen, maar staat open voor u. Wie zou niet met geweld aankloppen om binnen te geraken? Snijd slechts uw zonden af, ontlast uzelf van uw dik slijk van verdorvenheid, Habakuk 2: 6. Zuiver het zwellende humeur van uw hovaardij en u kunt binnengaan door de enge poort. Deze mogelijkheid, ja verkrijgbaarheid van zalig te worden, mag uw poging levendig maken. Is er koren te krijgen, volgens Genesis 42: 2, waarom blijft u dan langer zitten hongeren in uw zonden?

1ste Nuttigheid, tot onderwijs.

Dit toont ons dat het werk van onze zaligheid zo'n gemakkelijke zaak niet is als velen zich inbeelden. Velen dromen van een gemakkelijke weg naar de hemel. Een zucht, een traan, een uitroep: *Heere, ontferm u mijner*, kan hen menen zij, zaligmaken. Wat een gouden droom! De tekst spreekt ons van *uitwerken van onze zaligheid*. 'De weg naar de sterren loopt niet langs de aarde', zegt een Godgeleerde. Basilius vergelijkt de weg naar de hemel bij iemand die over een smal bruggetje gaat, al loopt hij nog zo ver van de rand, .. hij stapt ernaast, valt en verdrinkt. Die menen dat de weg naar de hemel zo gemakkelijk is, loopt niet op de rechte weg. Er zijn veel geboden te gehoorzamen, veel beloften te geloven, tegen veel verzoeken te strijden, zodat wij de weg niet gemakkelijk zullen ervaren. Er moet niet alleen ijver, maar ook geweld gedaan worden. Velen menen dat de hemelpoort is als die ijzeren poort, die voor Petrus vanzelf geopend werd, Handelingen 12: 10. Nee, er moet geklopt en gestreden worden. Jakob ontving de zegen in Ezau's kleren. Ezau betekent in het Hebreeuws zoveel als *harige*. Die dit geborduurd kleed der zaligheid wil dragen die moet het hebben door werken en jagen. 'Werkt uws zelfs zaligheid'. Hannibal maakte voor zijn leger een weg over de Alpen. Wij moeten op onze weg tot de heerlijkheid worstelen door allerlei wederwaardigheden. Dit wordt mooi uitgedrukt door het zinnebeeld van ijver, namelijk een hand met een houweel, die een weg graaft door een rots. Het draagt dit opschrift: *ik zal een weg vinden of maken*. Wij moeten naar de hemel door zweet en bloed. Zonder arbeid wordt er niets verkregen. U kunt de wereldse goederen ook niet verkrijgen zonder arbeid, en hoe dan Christus en de zaligheid? Zijn de mensen zo ijverig om naar lood te speuren, hoeveel te meer naar goud! Het verdient onze

aandacht dat Adam in het paradijs niet werkloos was, maar de aarde, als een wijngaard bewerkte. De engelen zelf, ofschoon zij heerlijke geesten zijn, zijn nochtans *dienstbare geesten*, Hebr. 1: 14. God heeft de ijver zelfs bij onredelijke schepsels ingeschapen. De bijen zijn zeer ijverige insecten. Elke bij heeft zijn bijzonder werk in een korf te doen. Sommigen verzamelen honing, sommigen brengen was aan, sommigen bereiden de honingraad, anderen houden de wacht voor de deur van de korf om de hommelen buiten te houden. Is een bij door natuurlijk instinct zó bezig in zijn werk? O, hoe naarstig behoren wij dan te zijn in het uitwerken van onze zaligheid!

2^e Nuttigheid, tot bestraffing.

Uit deze tekst, als uit een geestelijke koker, kunnen verscheiden pijlen van bestraffing geschoten worden. Hier zijn te bestraffen:

1. Die meer werk maken van andere dingen dan van hun zaligheid. Die meer werken om de spijs die vergaat dan om de zaligheid. Hun voornaamste zorg is, hoe ze door de wereld zullen komen. Weinigen zijn echt bekommerd: hoe zal ik in de hemel komen? *Al de arbeid des mensen is voor zijn mond*, Prediker 6: 7. Het lichaam, dat aards en natuurlijk deel wordt goed verzorgd en krijgt aandacht, maar de arme ziel wordt slecht onthaald. Zodoende worden christenen in heidenen veranderd. *Want al deze dingen zoeken de heidenen*, Matthéüs 6: 32. Wij moeten naar hogere dingen zoeken. God heeft ons hier niet gebracht om alleen kostbare kleren te dragen en alle dagen vrolijk en prachtig te leven, maar opdat wij handel zouden drijven op de hemel. Wordt dit verzuimd dan hebben we het juiste doelwit niet getroffen. We hebben alleen de schede versierd maar de ziel, het zwaard van zo'n wonderlijk metaal, laten wij verroesten.
2. Hier zijn te bestraffen degenen die in plaats van werken de gehele dag ledig staan in de wijngaard, Matthéüs 20: 6. Ze hebben enige flauwe begeerte, ze wensen naar de zaligheid, maar willen er niet voor werken. Zodanige christenen zijn als soldaten die wel zin en begeerte hebben in de buit, maar zichzelf er niet voor in gevaar willen begeven. De mensen willen de zaligheid wel hebben als die als de rijpe vijgen vanzelf in hun mond valt om ze te eten, Nahum 3: 12. *De luiaard verbergt zijn hand in de boezem*, Spreuken 19: 24. Hij is te traag om de handen uit de mouwen te steken al was het om een kroon aan te nemen. *Zij liggen op elpenbenen bedsteden*, zegt de profeet, Amos 6: 4. De mensen liggen liever op het zachte dons, weelderig op hun slaapplaatsen, dan dat zij naar de hemel zouden gaan in een vurige wagen van ijver. Chrysostomus noemt *ledigheid een wortel van wanhoop*. Een ledig christen verkwist zijn tijd. Hij staat in de wereld met het cijfer nul. En wees verzekerd dat God dit cijfer niet schrijft in het boek des levens. Een ledig mens is een geschikt onderwerp voor de satan. Wij zaaien geen zaad in woeste grond. Maar de duivel zaait zijn meeste zaad der verzoeking in ledige en verwilderde harten. Hieronymus verteld van een kreeft, dat, als een oester haar schelp opent, de kreeft een steentje in haar bek werpt zodat ze die niet meer kan sluiten en zo wordt de oester een prooi voor de kreeft. De duivel is gelijk aan een kreeft. Wanneer hij de mensen ziet staan gapen in ledigheid, dan werpt hij zijn stenen van verzoeking daarin en maakt ze tot zijn prooi.
3. Zij zijn te bestraffen die in plaats van werk te maken van de Godsvrucht, daarvan een spel maken. Dat zijn degenen die een nieuwe weg naar de hemel uitgevonden hebben. Die de weg gemakkelijker maken dan Christus die gemaakt heeft. Die zeggen dat er geen wet is voor de gelovigen. Als er geen wet is, dan is er ook geen overtreding. En als er geen overtreding is dan is er ook geen bekering nodig. Beide, de Arminiaan en de Antinomiaan kiezen een zeer korte weg naar de hemel.

De Arminianen zeggen dat wij uit eigen kracht kunnen geloven en de Antinomianen zeggen dat de gelovigen onder geen wet meer zijn, dat ze tot geen plichten verbonden zijn, dat Christus voor hen genoeg heeft gedaan. Als zij maar deze ene stap willen doen, dan stappen zij dadelijk in de hemel. Als deze leer waar is, dan is elke dag een speeldag. Dan schrijft de apostel hier een fout, als hij zegt: *werkt uws zelfs zaligheid met vreze en beven.*

4. Zij zijn te bestraffen die in plaats van hun zaligheid uit te werken, over hun zaligheid alleen disputeren. Sommigen disputeren tegen de autoriteit van de heilige Schrift en willen ons geloof tot een fabel maken. Sommigen twisten tegen de onsterfelijkheid van de ziel en proberen met één klap de vierschaar van hun consciëntie omvertrekken. Sommigen strijden tegen de Godheid van Christus. Dit mag met recht *een leer der duivelen* genoemd worden, 1 Tim. 4: 1. Een leer die regelrecht strijd tegen de tekst in 1 Johannes 5: 20: *Wij zijn in den Waarachtige, namelijk in Zijn Zoon Jezus Christus. Deze is de waarachtige God en het eeuwige Leven.* Deze tekst is een bolwerk tegen de Socinianen. O, de lankmoedigheid Gods is te bewonderen dat de aarde haar mond niet opent om hen te verslinden, die hun mond openen om godslasterlijk tegen Christus te spreken. Dat zij die de Godheid van de Zoon van God durven bestrijden, oogluikend - zo niet meer, - verdragen worden, is een rechtvaardige klacht. Dit zal verder stof van een droevige weklacht verschaffen. Sommigen van de beste schrijvers onder de heidenen, vertellen dat er plakaten en bedreigingen van straf waren, - zelfs in zaken van de heidense godsdienst, - door de prinsen en overheden opgelegd. Een heiden kan niet verdragen dat zijn god gelasterd wordt, en zullen de christenen het verdragen?
5. Die zijn te bestraffen die in plaats van hun zaligheid najagen hun verderf en verdoemenis najagen. Zodanigen zijn alle goddelozen die in het zweet van hun aangezicht naar de hel spoeden. Ach, hoe goddeloos en moedig dienden zij de duivel! Deze zijn:
 - (1) Dronkaards. Wat dronkaards in de kerk winnen, verliezen ze in de herberg. De predikanten die ze horen, versmoren ze in de wijn. *Wee, de hovaardige kroon der dronkenen van den wijn*, Jesaja 28: 1. Ik mag het woord wel verwisselen en dit ook zeggen van Engeland. Terwijl de dronkaard de wijn verslindt, wordt hij zelf door de wijn verslonden. Er is een wijnsoort die men *lachrymae* noemt, dat is *tranende* wijn. Zulk een wijn drinken de verdoemden in de hel. Een wijn die uit de wijnpersbak van Gods grimmigheid vliet. Zodanig zal voor een dronkaard het deel zijns bekers wezen. Zijn wijn zal beroerd en vol mengeling zijn, welks droesem hij uitzuigende zal drinken, Psalm 75: 9.
 - (2) Vloekers en zweerders; dezen verdedden hun zaligheid. Een vloeker doet alsof hij geen geloof krijgt, hij moet een eed doen, anders zal niemand hem geloven. Maar laat hem er aan denken dat hij zodoende een vloek en straf over zijn eigen ziel brengt. *Zweert geenszins*, Matthéüs 5: 34. Indien wij rekenschap moeten geven van elk ijdel woord, Matthéüs 12: 36, zullen dan de lichtvaardige eden niet in Gods rekenboek aangetekend worden? Die een gezwel op de lippen had, moest onder de Wet onrein genoemd worden. Elke eed is een wonde in de mond der ziel. Iedere eed heeft een mond om tot de hemel te roepen om wraak. Sommigen zijn tot zo'n hoogte van boosheid geklommen dat ze als dolle honden vloekend door de velden rennen. Laat een dienaar van God hun zonde voor ogen stellen; laat hem komen om hen tot bezinning te brengen, - evenals de Wet beval dat iemand zijns naastens os en dwalende ezel zal weder brengen, Exodus 23: 4; - maar zie eens hoe ze tegen die bestraffing tekeer gaan! Ze veranderen het water

van bestraffing in pek om hem te kwetsen. Zodanigen wandelen op het spoor der verdoemenis. Maar ik zal dit gedrag verder niet meer uitbreiden.

(3) Echtbrekers. Het hart van een echtbreker wordt evenals de tong van een vloeker aangestoken door het helse vuur, Jacobus 3: 6. Onredelijke schepsels zullen in het oordeel nog tegen hen opstaan. Er wordt gezegd van een ooievaar, - een zinnebeeld van een kuis mens, - dat hij zich altijd bij zijn nest ophoudt. En als een van de ooievaars zijn wederhelft verlaat, en zich bij een ander vervoegt, dat de overigen die allemaal op het lijf vallen en die ontrouwe ooievaar van zijn vederen ontbloten. God wilde dat de echtbreker met de dood gestraft werd, Deut. 22: 22. Gregorius merkt op dat de vuur- en sulfervloed over Sodom werd uitgestort omdat God door zo'n gruwelijke plaag de vuiligheid van hun zonde wilde aantonen. De zonde van echtbreuk is een zielsverdoemende zonde, 1 Korinthe 6: 9. Een echtbreker cirkelt als een vlieg net zolang rondom een kaars totdat die ten laatste zijn ziel verschroeit. Deze zonde, al begint ze als een blijspel, eindigt altijd als een treurspel. *Weet gij niet dat het in het laatste bitterheid zal zijn?* Na een zoete stilte volgt een heftige aardbeving. Het haar der vrouwen wordt achtervolgd door de tanden der leeuwen, Openbaring 9: 8.

6. Dezen zijn te bestraffen die het grote werk der zaligheid uitstellen totdat een ander werk klaar is. Zij stellen de bekering uit tot hun ouderdom en zieke dagen.

a. Tot hun ouderdom. Waarover Augustinus zich beklagt: *ik heb U al te laat bemind, Heere.* Als ze voor geen ander werk meer geschikt zijn, dan willen ze dit beginnen. De ouderdom is geen goede tijd om zich dán te bekeren. Als de vingers stijf worden is het luitenspel moeilijk te leren. Als het hart in boosheid hart en stijf geworden is, dan geeft de boetesnaar geen zoete tonen meer in het oor van de zondaar. Een tere plant kan gemakkelijk vertrapt worden, maar het is moeilijk een oude boom die diepgeworteld is, uit te rukken. Een oud zondaar die in de zonde een diepe wortel heeft geschoten kan moeilijk uit zijn natuurstaat uitgerukt worden. Uitstel is gevaarlijk in het stuk van onze zaligheid. Hoe langer de mensen in de zonde verdergaan, hoe meer macht de satan over hen krijgt. Hoe langer het vergif in de naag blijft, hoe dodelijker het wordt. Het is dwaasheid het werk der zaligheid tot de avond, bij het ondergaan van de zon uit te stellen. *De nacht komt wanneer niemand werken kan,* Johannes 9: 4. Het is een dwaas beleid van een schipper, als hij voor anker blijft liggen als het schip in goede staat is, het gereedschap sterk, de wind dienstig en de zee kalm; maar als het schip oud en lek begint te worden, de stormen zich verheffen, dán uit te gaan varen. Zo dwaas is ook degene die zijn gezonde dagen en kracht verzuimd heeft en zijn reis naar de hemel dan pas begint wanneer de ouderdom komt en de kracht vervallen is. Het is zeer twijfelachtig of God onze bekering als ze zó laat begint nog wil aannemen. De Heere eist de eerste vruchten, de eerstelingen van ons leven. En willen wij Hem met een nalezing afzetten? Onder andere oorzaken waarom God Kains offer niet aannam was deze niet de minste, omdat hij ze zolang had uitgesteld. *Het geschiedde ten einde van enige dagen, dat Kaïn van de vrucht des lands den Heere offer bracht,* Genesis 4: 3. Het schijnt dat de vrucht al oud was toen hij die bracht. Hoe onbetamelijk is dit dat de mensen hun kracht en merg aan de duivel opofferen en dan hun oude verdorde beenderen op Gods altaar leggen. Het is waar, God kan ook op het laatst nog genadig zijn, maar die het daar op aan laten komen, lopen een groot gevaar. Een zondaar in de tijd van zijn ouderdom slaapt tussen de dood en de duivel, zoals Petrus sliep tussen twee krijgsknechten, Hand. 12: 6.

b. Uitstel totdat ze zieke dagen hebben. Wat zou het dwaas zijn als iemand die een lange reis moest maken de zwaarste last op het zwakste paard legde. Wat is het

onvoorzichtig dat wij de zware last van bekering opschorten totdat we door ziekte verzwakt zijn, als de handen beven, de lippen verkleuren, de zenuwen krimpen, en het hart verflauwt. Wellicht zult u geen tijd van ziekte krijgen. Wellicht kunt u dan geen gebruikmaken van uw zinnen. Mogelijk weigert God u dan Zijn genade. En wat zal er dan van uw bekering komen? Het is rechtvaardig dat hij die God vergeet in zijn gezonde dagen, door God vergeten wordt in zijn zieke dagen. God, Die de boetvaardige zijn zonden vergeeft, geeft de zondaar niet altijd boetvaardigheid.

7. Zij zijn te bestraffen, die wel aan hun zaligheid beginnen te werken, maar die niets uitwerken. Het is niet genoeg te beginnen, maar ook te voleinden. Justinianus zei eens: *doe het niet alleen, maar doe het goed*. Velen zijn er die voor de waarheid strijden met een Jehu's ijver; furieus en haastig worden ze voortgedreven. Hun wagenwielen zullen echter spoedig traag worden. Wij leven in een tijd dat de bladeren afvallen. Wij hebben aangetoond dat verscheiden mensen schone bloemen vertonen en goede hoop van hun bekering gaven, maar hun lente is in een herfst veranderd. Zij hebben het werk van hun zaligheid verzuimd. Een bewijs dat hun werk alleen door aandrang geschiedde maar niet levendig was. *Israël heeft het goede verstoten, Hoséa 8: 3*. Velen die tevoren naarstig en ijverig waren in het bidden, in horen en ernstige samenspraken, hebben die goede dingen verlaten. Ze zijn op hun reis naar de hemel vertraagt. Ik heb dikwijls gedacht, dat er velen zijn, die vergeleken mogen worden bij Nebukadnézars beeld, Daniël 2. Eerst schijnen zij een hoofd van goud te hebben, ze schijnen voortreffelijke belijders te zijn. Daarna schijnen ze van zilver te zijn, dan van koper, dan van ijzer en leem. Ten laatste vervallen ze helemaal in de zonde. En zo wordt de luchtige morgenstond dikwijls haastig met wolken betrokken. Epifanius merk op van de Gnostieken dat ze eerst een nauwgezet en heilig volk schenen te zijn, maar dat ze daarna tot het Libertinisme vervielen. Sommigen zijn zo onbeschaamd geworden dat ze roemen op hun afval. De tijd was er eens dat ze lazen en baden in hun gezinnen, maar nu danken ze God dat ze wijzer geworden zijn. Ze houden op met deze plichten. Ze zijn de duivel gelijk, die roemde dat hij eens een engel des lichts was, maar nu veranderd is in een engel der duisternis. Deze soort afvalligen zijn de beste buit waar de satan mee weggaat. Hij zal die tot een triomf- en zegepraal in de hel ophangen. Laten degenen die de waarheid hebben verlaten die donderspreuk lezen in 2 Petrus 2: 21. *Want het was hun beter, dat zij de weg der gerechtigheid niet gekend hadden, dan dat zij dien gekend hebbende, zich afkeren van het heilig gebod dat hen overgeleverd was*. Die zo van hen werken ophouden, vernietigen alles wat zij tevoren gedaan hebben. Zij verliezen hun loon. Die de loopbaan maar halverwege loopt en dan bezwijkt, verliest de kroon.

3^e nuttigheid, tot vermaning.

Ik ga over tot de nuttigheid van vermaning; om u bij de liefde van Christus op te wekken om dat grote werk, het uitwerken van uws zelfs zaligheid te beginnen. Beminden, hier is een hemels werk; o, dan moet u daarin bezig zijn! Kom, zet al de krachten van uw ziel in en geef nóch God nóch uzelf rust totdat gij uw verkiezing hebt vastgemaakt. Christenen, ga aan het werk, doe het haastig, ernstig, gedurig. Jaag de zaligheid boven alles na, in een heilige jacht. Andere dingen zijn vergankelijk, die wij ook wel mogen doen, maar de zaligheid is een zaak van noodzaak die wij moeten doen. U moet óf het werk van christenen doen, óf u moet het werk van de duivelen doen. 'Die niet bezig wilt zijn in het werk van mensen, is bezig in het werk van duivelen'; zegt zeker Godgeleerde. O, als u nooit uw handen geslagen hebt aan dit werk van zaligheid ga dan nu beginnen! De Godsvrucht is een goede handel als ze

goed wordt waargenomen. Wees verzekerd dat er geen zaligheid zonder werken is. Maar hier moet ik een tegenstrijdigheid toelichten om misvatting te voorkomen. Hoewel wij niet zalig worden zonder werken, echter ook niet *om* onze werken. Wij doen het werk van onze zaligheid niet bij wijze van verdienste. Belarminus zegt, dat wij de hemel verdienen. Ach nee, al is het dat wij in het gebruik van de genademiddelen zalig worden, het is toch *uit genade*, Eféze 2: 8. Al wordt de grond geploegd en bezaaid, echter kan men geen oogst verwachten zonder de invloed van de zon. Zo moeten wij wel werken, maar zonder de zonneschijn van vrije genade kan men nooit een oogst van zaligheid verwachten of hopen. *Het is uws Vaders welbehagen ulieden het koninkrijk te geven*, Lukas 12: 32. Geven? Ja.

Maar waarom, zullen sommigen zeggen, *hebben wij er dan zo zuur voor moeten arbeiden?*

Toch is de hemel een genadegift. Al is het dat u daarom werkt, evenwel is het Gods welbehagen om het u te geven. Zie gedurig op Christus' verdiensten. Het is niet uw zweet, maar Zijn bloed dat u zalig maakt. Dat uw werken de zaligheid niet kunnen verdienen is duidelijk. *Het is God die in u werkt, beide het willen en het volbrengen*, vers 13. Het is niet uw werk, maar Gods medewerking. De meester moet de hand van het kind besturen anders kan het niet schrijven. Zo moet Gods Geest ons met Zijn invloed te hulp komen of ons werk staat stil. Hoe kan dan iemand door zijn werk verdienen indien God het is Die in hem werkt?

Nu ik deze waarschuwing voorgesteld heb zou ik mijn vermaning willen vervolgen om u tot het werken van uw zaligheid op te wekken, maar ik moet eerst nog twee tegenwerpingen beantwoorden, die mij in de weg liggen.

1ste tegenwerping. *U beveelt ons onze zaligheid uit te werken maar wij hebben geen kracht om te werken.*

Antwoord. Het is waar, wij hebben geen kracht. De mens is vóór zijn bekering geheel passief. Daarom wordt in de heilige Schrift gezegd, dat wij een stenen hart omdragen, Ezechiël 36: 26. Een mens naar zijn natuurlijk vermogen aangemerkt, kan zichzelf niet méér tot zijn eigen bekering voorbereiden dan een steen zichzelf kan verzachten of verleggen. Niettegenstaande dit, als God begint te trekken dan zullen wij nalopen. De dorre beenderen die Ezechiël in zijn gezicht aanschouwde, konden van zichzelf niet levend worden, *maar toen de Geest in hen kwam werden ze levend en stonden op hun voeten*, Ezechiël 37: 10.

Vraag. *Maar veronderstelt, dat God nog geen beginsel van genade in ons heeft uitgestort en zijn levendmakende Geest niet heeft ingeblazen, wat dan?*

Antwoord. Evenwel moet u de genademiddelen gebruiken. Al kunt u niet geestelijk werken, werk dan op natuurlijke wijze; doe wat u kunt.

a. Die de middelen verzuimd, treft zichzelf, evenals iemand die de dokter verwerpt. Met recht kan van hem gezegd worden dat hij de oorzaak is van zijn eigen dood.

b. God weigert ons Zijn hulp niet wanneer wij doen hetgeen wij kunnen. Pleit op Zijn belofte: *zoekt en gij zult vinden*, Matthéüs 7: 7. Stel de Heere deze belofte voor in uw gebed. U zegt dat u geen kracht heb, maar hebt u geen belofte? Doe dan zoveel u kunt. Hoewel ik niet zeg zoals de Arminianen, dat God verbonden is Zijn genade te geven als wij onze natuurlijke krachten inspannen en tewerkstellen, zeg ik nochtans: God onthoudt het niet aan degenen die willen. God onthoudt Zijn genade niet aan degenen die ze zoeken. Ja, ik zal nog meer zeggen: Hij weigert Zijn genade niemand dan die ze moedwillig verwerpt, Johannes 5: 40.

2° tegenwerping. *Maar tot welk doel zal mijn werken dienen? Immers er is toch een besluit gemaakt; als God heeft besloten dat ik zalig zal worden, dan zal ik zalig worden.*

Antwoord. God besluit de zaligheid in een weg van uitwerking, 2 Thess. 2: 13. Origenes vermeldt in zijn boek een scherpzinnige sluitrede tegen sommigen die over het noodlot met hem redetwisten. Iemand raadde zijn zieke vriend aan om niet naar een dokter te sturen, omdat het al besloten ligt in Gods raadsbesluit of hij gezond zou worden of niet. 'Is het besloten dat u gezond zult worden dan hebt u geen dokter nodig. Is het niet zo besloten, dan kan de dokter u ook niet baten.' Soortgelijke bedrieglijke conclusies gebruikt de duivel omtrent de mensen. Hij raadt hen aan niet te werken. 'Indien God besloten heeft hen zalig te maken dan zullen ze zalig worden en het werk is dan niet nodig. Indien Hij hun zaligheid niet heeft besloten dan is al hun werken toch tevergeefs'. Dit is een conclusie die getrokken wordt uit de redeneerkunst van de satan.

Maar wij zeggen, dat God het einde heeft besloten in het gebruik van de middelen. God besloot dat Israël in Kanaän zou komen, maar eerst moesten ze strijden tegen de heidenen. God besloot dat Hiskia van zijn ziekte genezen zou, maar: *laat hen een klomp vijgen nemen en die tot een pleister op het gezwel leggen*, Jesaja 38: 21. Wij maken zulke conclusies toch ook niet in andere dingen? Niemand zal zeggen: 'als God besloten heeft dat ik dit jaar een oogst zal hebben, zal ik een oogst krijgen; waarom moet ik dan ploegen en zaaien?' O nee, u behoort de middelen te gebruiken en de oogst verwachten. Hoewel het de zegen des Heeren is, die rijk maakt, Spreuken 10: 22; echter is dit ook besloten: *de hand des vlijtigen maakt rijk*, Spreuken 10: 4. Gods raadsbesluit wordt door onze werken uitgevoerd.

Nu heb ik de tegenwerpingen beantwoordt en uit de weg geruimd. Laat mij nu toe dat ik u verder vermaan om dit gezegende werk te aanvaarden, namelijk *het uitwerken van uw zaligheid*. Opdat mijn woorden te meer kracht mogen hebben zal ik nog verscheiden motieven voorstellen om u daartoe aan te zetten.

1ste motief.

Het eerste motief is genomen van de kostbaarheid van onze ziel. Moeten we dan geen zorg dragen en arbeiden om haar voor het gevaar te behoeden? Onze ziel is een Goddelijke vonk, ontstoken door de adem van God. Een schat, die tegen de gehele wereld opweegt, Matthéüs 16: 6. Is de wereld Gods *boek*, zoals Origenes die noemt, de ziel is Gods *beeld*. Iemand noemt ze: 'een aftekening van de Goddelijke Drie-eenheid'. Het is een heldere spiegel die bestraald wordt door Gods wijsheid én waarin Zijn heiligheid uitblinkt. De ziel is een bloem der eeuwigheid. God heeft de ziel bekwaam gemaakt voor Zijn gemeenschap. De hele wereld zou tekort schieten indien ze een halve prijs voor één ziel zou moeten betalen. Hoe hoog schatte Christus die ziel, die zichzelf verkocht had, om haar terug te kopen? O, hoe erg is het dat deze voortreffelijke ziel - waarover God toen Hij die maakte in de hemel raadpleegde, Genesis 1: 6, - verloren zou moeten gaan? Wie wil niet liever dag en nacht werken dan zo'n waardevolle ziel verliezen? Dit kleinood wordt zeer ondergewaardeerd; het verlies is niet te vergoeden, noch te boeten.

2^e motief.

Heilige werkzaamheid en ijver versiert een christen. 'Dit werk wordt met voortreffelijkheid versierd', zegt zeker Godgeleerde. Hoe voortreffelijker iets is, hoe meer werk er aan besteed wordt. De zon is een heerlijk schepsel; nooit staat ze stil,

gedurig beweegt ze zich in haar koers rond de aarde. Vuur is een zuiverende stof en altijd werkzaam; want het brandt en verteert gedurig. De engelen zijn de allerzuiverste schepsels en tevens de aller-snelste, daarom worden ze vergeleken bij de cherubijnen met hun uitgestrekte vleugels. De schoolgeleerden zeggen van God dat Hij is *de aller- zuiverste werkende Daad*. Door heilige werkzaamheid worden wij God gelijk, Die de aller- zuiverste Daad is. Een Phoenix vliegt met een helm op haar hoofd. Een ijverig en werkzaam christen ontbreekt ook geen helm: zijn zweet maakt hem zo edel en zijn arbeid is zijn wapen. Salomo zegt *dat de sluimering verscheurde klederen doet dragen*, Spreuken 23: 21. Schande is een van de lappen waarmee de luiaard omhangen is. God haat een trage natuur. Wij lezen in de Wet, dat een ezel, zijnde een traag dier, niet ten offer mocht gebracht worden. Geestelijke werkzaamheid is een merk- en kenteken van een christen.

3^e motief.

Het uitwerken van onze zaligheid zal de dood en de hemel zoet en aangenaam maken.

A. *Het zal de dood zoet maken.* Die een hele dag zwaar werk heeft verricht, hoe gerust slapen die 's nachts? U, die uw hele leven met het uitwerken van uw zaligheid bezig geweest ben, hoe getroost, hoe gerust mag u aan de avond van uw leven uw hoofd in het graf neerleggen op het oorkussen van het stof, op hoop van een heerlijke opstanding! Dit zal u een hartsterking verstrekken op uw sterfbed.

B. *Het zal de hemel des te aangenamer maken.* Hoe meer werk wij maken van de hemel, hoe zoeter dat ze ons wezen zal als wij daar komen. Het is vermakelijk voor een mens zijn werk te overzien en de vrucht van zijn arbeid te genieten. Wanneer iemand bomen heeft geplant in zijn boomgaard, of bloemen in zijn hof, is het aangenaam zijn werk te overzien. Wanneer wij in de hemel zullen aanschouwen de vruchten van al onze arbeid, het einde van ons geloof, *de zaligheid van onze ziel*, 1 Petrus 1: 9, o, wat zal dat de hemel zoet voor ons maken! Hoe meer werk wij gedaan hebben om de hemel, met des te meer blijdschap zullen we die verwelkomen. Hoe meer gezweet, des te zoeter zal het zijn. Als iemand de zonde heeft gedaan, hoe zoet die voor hem ook was, al de zoetheid verdwijnt maar de prikkel blijft over. Maar wanneer hij zich heeft bekeerd, al de zware inspanning zal vergaan maar de blijdschap blijft.

4^e motief.

U hebt nú nog tijd om te werken. Deze tekst en preek voor de verdoemden in de hel te preken zou onmogelijk zijn. Indien ik hen gebood te werken zou ik tevergeefs arbeiden. Het is voor hen te laat, hun tijd is voorbij. Het is nacht voor de duivelen, maar het is nog dag voor u! *Werkt zolang het dag is*, Johannes 9: 4. Als ge uw dag verliest dan verliest ge uw ziel. U hebt nu niet alleen de tijd maar ook gelegenheid. Deze tijd is met recht *tijdig* voor uw ziel. Nu vermaant God u, nu blaast de Geest, nu smeken Gods dienaars u - als zoveel Aärons schelletjes, - om tot Christus te komen. O, neem uw tijd wel waar! Nu is het uw zaligheid, zaai nu het zaad des geloofs en der boetvaardigheid. Ontbreekt u een *hart* om te kunnen nu u wél tijd hebt om te kunnen, dan kan de tijd komen dat u een hart zult hebben om te kunnen, maar geen *tijd* meer om te kunnen. Neem de tijd waar terwijl u ze hebt. Een schipper hijst zijn zeil als de wind goed is. Nooit had een volk schoener wind naar de hemel dan u in deze stad. Wilt u dan uw reis niet aanvangen? Hoe voorzichtig weten wij in andere dingen op onze tijd te letten. Ik verzeker u, een wijs advocaat zal zijn termijn niet verzuimen. Och mijn broeders, nu is het de tijd voor onze ziel, laat ons nu bij God pleiten om genade, of tenminste Christus zoeken te verkrijgen om voor ons te blijven pleiten.

Neem deze vier dingen in ernstige overdenking.

- Ten eerste; ons leven vliegt snel voorbij. Gregorius vergelijkt ons leven bij een schipper in een schip, dat voor wind en stroom snel voortschiet. Elke dag brengt ons een streek dichterbij de eeuwigheid.
- Ten tweede; al is de tijd der genade kostbaar, echter is ze niet eeuwigdurend. Als de genadetijd misbruikt wordt, dan neemt ze evenals Noachs duif vleugels om van ons weg te vliegen. Engeland is gevallen; uw tijd zal haast voorbij zijn! De zegeningen van het evangelie zijn zeer zoet, maar gaan snel voorbij. *Nu is het voor uw ogen verborgen*, Lukas 19: 42. Wij weten niet hoe haast de gouden kandelaar van ons zal weggenomen worden.
- Ten derde. Er is een tijd dat de Geest zal ophouden met twisten. *Mijn Geest*, zegt de Heere, *zal niet in eeuwigheid twisten*, Genesis 6: 3. De Geest heeft Zijn bepaalde springvloeden; indien wij die verzuimen, komt ze mogelijk nooit meer zó terug. Wanneer het geweten ophoudt met spreken, dan houdt ook de Geest op met twisten.
- Ten vierde. Het verzuimen en het verlies van de geschikte tijd van het evangelie, zal een hel wezen in de hel. Wanneer een zondaar ten laatsten dage bij zichzelf zal overdenken: 'O, wat had ik kunnen wezen! Ik had zo rijk kunnen zijn als de engelen, ja zo rijk als mij de hemel kon maken. Ik had tijd en gelegenheid om te werken, maar ik heb alles verzuimd'. Dit, ja dit zal aan zijn hart als een grijpvogel knagen. Dit zal zijn rampen en ellenden verzwaren en hem in al zijn rampen en ellenden nóg ellendiger en nóg rampzaliger maken. Och, mocht dit alles u opwekken om het werk der zaligheid spoedig te aanvaarden en volstandig uit te voeren.

5^e motief.

Dit werk kunt u doen zonder verhindering van ander werk. Het werk van uw zaligheid en het werk van uw beroep kunnen goed samengaan. Dit voeg ik hierbij, om een tegenwerkingen te voorkomen. Iemand mocht zeggen: 'Indien ik zo ijverig werkzaam moet zijn om de hemel, dan heb ik geen tijd meer om mijn tijdelijke beroep waar te nemen'.

Nee, zo is het zeker niet; de wijze God zal nooit toelaten dat Zijn bevelen tegen elkaar strijden. Zoals Hij ons beveelt Zijn koninkrijk te zoeken, zo wil Hij ook hebben dat wij al onze huisgenoten verzorgen, 1 Tim. 5: 8. Deze twee kunnen wel samen staan. Ik wil die mensen niet gelijk worden die voor de godsdienst hun deuren toesluiten en al de tijd in hun godsdienst besteden, maar hun werk thuis verzuimen, 2 Thess. 3: 11. Zij bootsen de leliën des velds na, *zij arbeiden niet en spinnen niet*, Matth. 6: 28. God verzegelt Zijn beloften nooit aan ledigheid. Hij gebiedt en beveelt ijver in ons beroep. Dat mag ons grote moed geven in het uitwerken van onze zaligheid. Temeer omdat dit werk ons niet afhoudt van ander werk. Iemand kan met Kaleb volstandig de Heere navolgen en niettemin met David de zogende schapen weiden. Godzaligheid en naarstigheid kunnen goed samenwonen.

6^e motief.

Die hun zaligheid niet zoeken uit te werken zijn nooit te verontschuldigen. Mij dunkt, dat ik God op deze wijze tot de mensen ten jongste dage hoor spreken: 'Waarom hebt u niet aan uw zaligheid gewerkt? Ik heb u toch tijd gegeven? Ik heb licht gegeven om bij te werken. Ik heb u Mijn evangelie gegeven, Mijn Geest, Mijn dienaars. Ik heb u talenten gegeven om handel mee te drijven. Ik heb de vergelding des loons

voorgesteld. Waarom hebt u de zaligheid niet uitgewerkt? Het kan niet anders dan óf luiheid, óf hardnekkigheid wezen. Was het geen werk van groot belang? Hebt u wel in stenen kunnen werken, maar niet in deze grond? Wat kunt u tot verontschuldiging inbrengen dat het vonnis niet over u zou uitgesproken worden?

O, hoe sprakeloos zal een zondaar dan staan! Het zal hem in zijn hart snijden wanneer hij bij zichzelf overdenken zal dat hij zijn zaligheid verzuimd heeft en dat hij er geen reden van kan opgeven.

7e motief.

Onuitsprekelijk zijn de ellenden van hen die hun zaligheid niet uitwerken. Die in de lente slapen, zullen bedelen in de herfst. Na hun dood, wanneer ze een rijke oogst van heerlijkheid meenden te ontvangen, zullen ze gaan bedelen om één druppeltje water, evenals die rijke man in de hel, Lukas 16: 24. Lediggangers, die niet willen werken worden naar een tuchthuis gestuurd. Die hun zaligheid niet willen uitwerken, moeten weten, dat de hel Gods tuchthuis is daar zij naartoe gezonden zullen worden.

8e motief.

Mag dit alles niet helpen, bedenk ten laatste wat het is waarvoor wij werken. Niemand wil iets doen voor waardeloze dingen. Wij werken om een kroon, om een troon, om een scepter waarin alles ligt besloten, namelijk de zaligheid. Hier is een slijpsteen om ons ijzer scherp te slijpen. Alle mensen willen een zaligheid. De zaligheid is de grond van onze hoop. Geen werk moet ons te zwaar vallen om dit te krijgen. Wat doen de mensen al moeite om een aardse kroon en scepter te krijgen! En veronderstel eens, de koninkrijken van de wereld waren nog heerlijker dan die zijn, maar wat zegt dat wanneer hun funderingen van goud, hun muren van paarden, hun vensters van kristal zijn, als wij die vergelijken met dat koninkrijk daar wij om werken? Geloof het, gemakkelijker kunnen wij het uitspannel van de hemel met een span afmeten dan dat wij de waarde van het hemels koninkrijk in zijn volle waarde kunnen afmeten. De zaligheid is iets wat onze bevattingskracht ver te boven gaat, dat ze de waarde van onze verdiensten overstijgt. O, wat behoort dat vleugels te geven aan onze pogingen! Een koopman loopt om een weinig winst door de koude en hete landen. Een soldaat ontziet om een rijke buit, noch de strijd, noch het zwaard. Om een verwachte oogst in de herfst wil de landman een bloedende lente blijmoedig uitstaan. O, hoeveel te meer behoorden wij dan ons heilig zweet voor deze oogst van zaligheid bereidwillig uit te zweeten?

Middelen om de zaligheid uit te werken

Ik heb nu de motieven voorgesteld om ons tot het werk aan te sporen. Nu zou ik nog enkele middelen aan de hand willen geven om ons in dit werk behulpzaam te zijn.

Ten eerste wil ik hier ontdekken en wegnemen enkele hinderpalen die ons in het werk van onze zaligheid erg veel in de weg staan. En dan zal ik u aan de hand nemen met enige hulpmiddelen die het werk van onze zaligheid bevorderen.

Ten eerste moeten wij enkele hinderpalen wegnemen die ons in het uitwerken van onze zaligheid beletten. Zes hinderpalen liggen in de weg der zaligheid die wij moeten wegnemen:

1. De strikken van deze wereld. Als iemand met zijn voeten in een strik verward raakt, kan hij niet verder lopen. De wereld is een strik. 'De rijkdom van deze wereld is een strik des duivels', zegt zeker Godgeleerde. Indien onze voeten daarin verstrikt raken, kunnen wij niet lopen op de loopbaan die ons voorgesteld

is, Hebr. 12: 1. Wanneer iemand tegen een steile rots klimt met een zwaar gewicht aan zijn benen zal dat zijn opklimmen beletten. Een al te zwaar gewicht van goud zal ons verhinderen in het opklimmen van de steile rots van onze zaligheid. Als de molen van 's werelds bedrijf hard draait, dan maken de wieken zo'n geraas dat wij een dienaar Gods die zijn stem verheft als een bazuin, nauwelijks kunnen horen. De wereld blust onze ijver en lust naar hemelse dingen uit. De aarde dooft ons vuur. De muziek van de wereld tovert ons in slaap en dan kunnen wij niet werken. In de goudmijnen komen giftige damp voor. O, hoeveel zielen zijn al omgekomen door de oprijzende dampen van de aarde!

2. Een tweede hinderpaal in de weg van zaligheid is droefheid en moedeloosheid. Als iemands hart droevig is, dan is hij onbekwaam om aan het werk te gaan. Hij is evenals een ontstemd speeltuig. Onder de vrees en moedeloosheid gaat het werk van Godsvrucht langzaam voort. David probeerde zichzelf uit deze geestelijke zwaarmoedigheid op te wekken. *Wat buigt gij u neder, o mijn ziel?* Psalm 42: 6. Blijmoedigheid maakte levendig. Sommige volken gebruikten muziek in hun veldslagen tot opwekking van de geest om des te moediger te vechten. Blijmoedigheid is een geestelijke muziek voor de ziel, die de ziel in heilige plichten gaande maakt en de wielen van de genegenheden smeert. Blijmoedigheid maakte onze plichten gemakkelijk. Nooit varen wij zo snel in de Godsvrucht als op de vleugels van geestelijke vrolijkheid. De zwaarmoedigheid vertraagt onze wielen en doet ze langzaam voortgaan.
3. Een derde hinderpaal in de weg der zaligheid is geestelijke traagheid. Dit is een groot beletsel in ons werk. Van Israël wordt gezegd, *dat zij het gewenste land versmaden*, Psalm 106: 24. Wat is de oorzaak? Kanaän was een paradijs van vermaak, een type van de hemel. Maar zij dachten, dat het hen zoveel moeite, arbeid en gevaar zou kosten om het in te nemen, dat ze het liever wilden missen. Zij versmaden het gewenste land. Zijn er geen miljoenen mensen onder ons, die liever slapend naar de hel gaan, als zwetend naar de hemel? Ik heb gelezen van een Spanjaard die ergens een water met een overvloed aan vissen vond. Hoewel hij zo dichtbij woonde wilde hij de moeite niet doen om ze te vangen, maar kocht die van zijn burens. Zo een zondige luiheid en traagheid bezitten de meeste mensen. Hoewel Christus nabij is, hoewel de zaligheid hen in het evangelie wordt aangeboden, echter willen ze niet de zaligheid uitwerken. *De luiheid doet in diepe slaap vallen*, Spreuken 19: 15. Adam verloor zijn rib toen hij lag te slapen. Menig mens verliest zijn ziel in een diepe slaap van zorgeloosheid.
4. Een vierde hinderpaal in de weg van zaligheid is de inbeelding van de gemakkelijheid van zaligworden. God is genadig, het is maar: *bekeer u*, en gij hebt de zaligheid.

A. *God is genadig*. Dat is waar, maar Hij is ook rechtvaardig. Hij kan Zijn gerechtigheid geen ongelijk doen door betoning van Zijn barmhartigheid. Overweeg eens het slot van Gods uitroep in Exodus 34: 7. *Die de schuldige geenszins onschuldig houdt*. Als een koning alleen voor hen die hun zonden erkennen en zich aan zijn gezag onderwerpen een algemeen pardon laat uitroepen, hoe kunnen dan degene die in rebellie volharden zo'n weldaad van pardon verwachten? O zondaar, begeert u genade en wilt u de wapenen der ongerechtigheid niet afleggen?

B. Het is maar *bekeert u*. Ja, ... *Maar*. Het is een bijzonder *maar* dat wij niet treffen kunnen, tenzij God onze pijl bestuurt. Zeg mij eens zondaar, is het zo gemakkelijk voor een dood mens te leven en te wandelen? U bent geestelijk dood en ligt in uw doodskleed gewonden. Is de wedergeboorte zo gemakkelijk? Zijn er

geen smarten in de tweede zowel als in de eerste geboorte? Is de zelfverloochening zo gemakkelijk? Weet u wat de Godsvrucht kosten moet, en wat ze kosten kan? *Ze moet* uw lusten kosten en zij zou uw leven *kunnen* kosten. Pas dus op voor die hinderpalen! De zaligheid is zeker niet door één sprong te krijgen. Duizenden zijn door dit misverstand verloren gegaan. Het vergrootglas van ijdele inbeelding doet de enge poort wijder schijnen dan zij is.

5. Een vijfde hinderpaal in de weg der zaligheid zijn vleselijke familie en vrienden. Het is gevaarlijk naar hen te luisteren. De slang sprak tot Eva. Jobs vrouw zocht hem van zijn Godsvrucht af te schrikken: *houdt gij nog vast aan uw oprechtheid?* Job 2: 9. Wat? Zo gedurig te moeten werken? Hier levert de duivel een verzoeking aan Job door zijn eigen vrouw. Vleselijke vrienden raden ons af van dit grote werk. Wat, zoveel naarheid; minder moeite is toch ook genoeg? Wij lezen dat sommigen van Christus' familie, toen ze zagen dat Christus zo ijverig predikte, Hem een snauw gaven, Markus 3: 21. Als degenen die Hem verwant waren hoorden, gingen ze uit om Hem vast te houden. Onze vrienden en bloedverwanten zullen ons in onze weg naar de hemel tegenstaan. Ze zullen onze ijver als dwaasheid veroordelen, en ons tegengehouden in het uitwerken van onze zaligheid. Zodanige vrienden ontmoette Spira. Hij vroeg aan hen of hij de leer van Luther zou moeten aankleven, of die verlaten? Hij kreeg het advies, dat het hun ernstige begeerte was dat hij die leer wilde verlaten. En zo verloor hij zijn geloof en raakte als levende in de hel.
6. Een zesde hinderpaal in de weg der zaligheid is verkeerd gezelschap. 'Het is beter de haat van verkeerde gezellen te hebben dan hun gezelschap', zegt een Godgeleerde. Kwaad gezelschap houdt ons van ons werk af. Zoet water verliest zijn zoetheid wanneer wij het onder zout water vermengen. Een vrome verliest zijn aangename geur en zoetheid, als hij onder de goddelozen verkeert. Christus' duif wordt besmet tussen deze zwarte potten, Psalm 68: 14. Zondig gezelschap is als water in een koelbak van een smederij, daar het ijzer in afkoelt. Het blust de goede hartstochten en genegenheden uit, al zijn die nog zo heet. De goddelozen hebben de plaag des harten, 1 Kon. 8: 38. Hun adem is besmettelijk. Zij benemen onze moed in het uitwerken van onze zaligheid. Het gaat met hen als in een vrijage. De vrijer is vurig in zijn verlangen. Maar er komt iemand tot hem die zegt dat zijn vrijster een kwaad gerucht heeft verspreid en met veel verkeerdheid besmet is. Als een vrijer dat hoort wordt hij dadelijk afgeschrikt. De verkering heeft een einde en het huwelijk gaat niet door. Zo gaat het met menig mens, die een vrijage om de waarheid wil aangaat en daarbij een geestelijk huwelijk voor ogen heeft. Hij is zeer warm en vurig in die vrijage. Hij begint vurig aan het uitwerken van zijn zaligheid. Maar dan komen sommige van zijn broeders of vrienden die hem vele dingen van de waarheid Gods weten te zeggen, en een kwaad gerucht voortbrengen. *Wat deze sekte aangaat, ons is bekend dat zij overal tegengesproken wordt.* Hand. 28: 21. 'Je moet *z*ó precies leven, *z*ózeer je zonden bewenen, *z*ó het vlees doden dat je geen goede dagen meer tegemoet kan zien.' Dan ontvalt hem de moed en hij verlaat zijn eerste liefde, Openbaring 2: 4. Deze mensen zijn voor hem als gevleesde duivels. Iemand zegt terecht, dat zij zo vijandig zijn tegen Christus. Zodra iemand schijnt Hem te zoeken, zullen ze zo'n christen vervolgen opdat Christus geen gedaante begint te krijgen in het hart.

En zo weggenomen hebbende de hinderpalen die ons op weg naar de zaligheid hinderlijk zijn, zal ik nu in de tweede plaats voortgaan en enkele hulpmiddelen geven die ons in het werk van dienst kunnen zijn.

1. Het eerste middel in de tekst is: *vreze en beven*. De vroomheid is een kostbaar edelgesteente, 'maar ze wordt gemakkelijk weggenomen indien ze niet door de vrees bewaard wordt', zegt zeker Godgeleerde. Het is geen vrees van twijfel, maar een vrees van ijver. Deze vrees wordt in het uitwerken van onze zaligheid vereist. *Laat ons dan vrezen, dat niet te eniger tijd, de belofte van in Zijn rust in te gaan, nagelaten zijnde, iemand van u schijnt achtergebleven te zijn*, Hebreëen 4: 1. Vrees is een remedie tegen hoogmoed. Hoop is als een *kurk* aan een net, die bewaart de ziel dat ze niet in wanhoop zinkt. De vrees is als het *lood* aan een net, dat bewaart de ziel om in hoogmoed op te zwellen. De vrees is een vlammend zwaard dat zich om en om keert om de zonde buiten te houden. Zij is een deurwachter van de ziel. De vrees maakt levendig. Zij is een tegengif tegen traagheid. *Noach bevreesd geworden zijnde, heeft de ark toebereid*, Hebreëen 11: 7. Een reiziger vrezende, dat hem de nacht zal overvallen voordat hij op het eind van de reis is, geeft zijn paard des te meer de sporen en spoed haastig voort. Vrees veroorzaakt voorzichtigheid. Die in vrees wandelt, gaat voorzichtig verder. De vrees is een bewaarmiddelen tegen afval. *Ik zal Mijn vrees in hun hart geven dat ze niet van Mij afwijken*, Jeremia 32: 40. De vrees voor vallen, bewaart ons van vallen. De vrees is een kenteken en liefdeblijk van een christen. De heiligen vanouds waren mensen die de Heere vreesden, Maleachi 3: 16. Er wordt verteld van Origenes dat hij zijn meeste gedachten vestigde op de dag des oordeels. *Welgelukzalig is de mens, die gedurig vreest*, Spreuken 28: 14. De vrees is het garnizoen van een christen. Het middel om zeker te zijn, is gedurig te vrezen. 'Indien gij zeker wilt zijn, zo vreest altijd', zegt een Godgeleerde. Dit is een van de beste middelen voor een christen om werkzaam te zijn.
2. Het tweede middel tot het uitwerken van onze zaligheid is *liefde*. De liefde doet het werk met vermaak voortgaan. Een zevenjarige dienst scheen voor Jakob niet lang, om de liefde die hij Rachel toedroeg. Liefde maakt alles licht. Wat de vleugels zijn aan een vogel, de wielen aan een wagen, de zijlen aan een schip, dat is liefde in de ziel. Liefde voert de ziel in heilige plichten snel en blijmoedig verder. Liefde wordt nooit vermoeid. Het is een voortreffelijke spreuk van Gregorius: 'laat iemand de liefde van de wereld in zijn hart krijgen, hij zal haast rijk worden'. Zo is het ook hier. Zie dat u slechts de liefde tot de Godsvrucht in uw hart krijgt en u zult haast rijk worden in genade. De liefde is een dappere en wakkere genadegift, die alle gevaren trotseert, alle zwaarigheden onder de voet vertreedt en alle wederwaardigheid voorbij stapt. Zelfs de hemel neemt ze in door geweld. Zie toe, dat ge uw hart met deze genade verwarmt krijgt en u zult bekwaam zijn tot het werk.
3. Werk in de kracht van Jezus Christus. "*Ik vermag alle dingen door Christus die mij kracht geeft*", zegt Paulus Filippenzen 4: 13. Ga niet alleen te werk. Simsons kracht lag in zijn haar. De sterkte van een christen ligt in Christus. Wilt u enige plicht verrichten, verzoeken weerstaan, een lust of begeerlijkheid ten onder brengen, begin het in de kracht van Jezus Christus. Sommigen gaan tegen de zonde aan in eigen kracht en door eigen voornemens en beloften; maar ze worden spoedig verslagen. Doe als Simson, hij riep tot de hemel om hulp. Toen hij daarna de twee middelste pilaren omvatte wierp hij het huis omver, dat het neerstortte op de vorsten van de Filistijnen. De Geest des Heeren kwam op hem. Wanneer wij Christus te hulp roepen en zo de pilaren van Zijn heilige instelling aanvatten, dan rukken wij het huis der zonde omver en het valt op het hoofd van onze lusten, die als de Filistijnen zijn.

4. Werk in *nederigheid*. Meen niet dat u kunt verdienen met uw eigen werk. De satan zal ons van het werk afhouden óf ons hoogmoedig maken op ons werk. God moet onze werken verzoenen voordat hij ze kan belonen. Al kunnen wij bidden als engelen, al storten wij rivieren van tranen, al bouwen wij kerken en hospitalen, indien wij ons inbeelden dat we daarmee iets verdienen, zal dit als een dode vlieg zijn in de kostbare zalf van de apotheker. Het zal al de glans en luister van onze werken besmetten en verdonkeren. Onze plichten zijn als goede wijn, maar als wij erop rusten worden ze bedorven door het vuile vat. Dan zijn het anders niet dan blinkende zonden. Laat toch de hoogmoed onze heilige plichten niet zo vergiftigen. Wanneer wij om de hemel hebben gewerkt moeten wij zeggen met Nehemia: *Gedenk mijner ook in dezen, mijn God, en verschoon mij, naar de veelheid Uwer goedertierenheid*, Nehemia 13: 22.
5. Werk op uw knieën en wees ijverig in het *gebed*. Bid dat de Geest van God uw werk te hulp komt. Laat dit uw gebed zijn: *ontwaak Noordenwind en kom, Gij Zuidenwind doorwaai mijn hof*, Hooglied 4: 16. Het is nodig dat deze Geest onze hof doorwaait, bijzonder omdat er zoveel schadelijke winden tegen ons aanstormen en onze heilige genegenheden en bewegingen zo haast verwelken. Een hof heeft de wind nodig om zijn specerijen te doen uitvloeien. Veelmeer hebben wij de wind des Geestes nodig om onze genadegaven te doen bloeien. Filippus voegde zich bij de wagen van de kamerling, Hand 8: 29. Gods Geest moet zich bij onze wagen voegen. Zoals een schipper de hand aan het roer houdt, heeft hij gelijk zijn oog op de sterren. Terwijl wij werken, moeten wij naar boven zien om Gods Geest. Wat is onze voorbereiding zonder de werking van de Geest? Wat is al ons roeien zonder de wind van de hemel? *De Geest hief mij op*, Ezechiël 3: 14. Gods Geest moet de genade zowel instorten als uitwerken. Wij lezen Ezechiël 1: 16 *van een rad in het midden van een rad*. De Geest Gods is het binnenste rad wat de raderen van onze hartstochten en genegenheden gaande gemaakt. Om alles te besluiten, bid God, dat Hij u zegent in uw werk. *De loop is niet der snellen, noch de strijd der helden*, Prediker 9: 11. Niets gelukt zonder Zijn zegen. En door welke middelen wordt die verkregen dan door het gebed? Een van onze ouden heeft gezegd, 'dat de heiligen de sleutels des hemels aan hun gordel dragen'. Het gebed slaat het geweer uit de hand van de vijand en verkrijgt de zegen uit Gods hand.
6. Ten laatste werk in *hoop*. De apostelen zegt: *die ploeg, moet op hoop ploegen*, 1 Korinthe 9: 10. De hoop is het anker der ziel. Werpt dit anker op de vaste grond van Gods beloften en u zult nooit zinken. Niets in de wereld verhindert ons meer in ons werk dan ongelooft. 'Ja, zegt een christen, ik werk alle dagen om de zaligheid maar bereik niets.'
- Wat dan? Is er geen balsem in Gilead? Is er geen genadetroon? Och, laat uw plichten met geloof gemengd zijn. Zie op naar de vrije genade. Vestig uw oog op het bloed van Jezus Christus. Wenst u zalig te worden? Voeg geloof bij uw werk.

5e preek

De kroon der rechtvaardigheid.

Vertoont in een preek bij de begrafenis van Thomas Hodges. Edelman.

Voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de Heere, de rechtvaardige Rechter, in dien dag geven zal. 2 Timothéüs 4: 8a.

Opdat de wijze God de mensen tot een heilig leven wil nodigen en aanmoedigen, stelt Hij hen de vergelding des loons voor. Wat de heerlijkheid van Zijn bevelen niet kan teweeg brengen, kan de uitnemendheid van Zijn beloften doen. God wil Zijn volk vrijwillig maken in hun Godsvrucht, niet door vrees gedrongen, maar door liefde getrokken. Psalm 110: 3. Daarom werkt Hij in hen door zulke middelen die het gemakkelijkste hen verlokken en overreden. Hij wil de mensen met een gulden aas vangen en hen laten zien wat voor hen in de hemel is weggelegd om hen zo tot gehoorzaamheid te lokken. Zo luidt de tekst: *‘Voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid’*.

Een kroon? O oneindig voorrecht! Voor een booswicht is het groot, pardon te mogen genieten, maar een kroon op zijn hoofd te ontvangen is zowel zeldzaam als wonderlijk. Een oprecht heilige heeft een dubbele kroon. Eén in dit leven en een andere is voor hem weggelegd. In dit leven heeft hij een kroon van *aanneming tot kinderen*. Eféze 1: 6. *Hij heeft ons begenadigd in den Geliefden*. Sommigen vertalen het woord: *Hij heeft ons gemaakt tot gunstgenoten*. Hier is de kroon van aanneming. Voor het toekomstige leven is *een kroon der rechtvaardigheid* weggelegd.

Onder verscheiden gelijkenissen en zinnebeelden wordt de heerlijkheid van de hemel in de Schrift voorgesteld.

- ? Soms wordt de hemel vergeleken bij een rustplaats. Hebr. 4: 9. Het middelpunt van de ziel.
- ? Soms bij een huis niet met handen gemaakt, 2 Korinthe 5: 1.
- ? Soms bij een erfdeel in het licht. Kolossenzen 1: 12.
- ? In de tekst wordt de heerlijkheid van de hemel door *een kroon* afgebeeld. De ronde vorm van de kroon ziet op de volmaaktheid. Deze gezegende kroon omvat alle volmaaktheid.

Eerst zal ik de grond van de tekst door verklaring omploegen en dan het zaad van lering zaaien.

1. *Voorts*, is mij weggelegd. Dit woord *voorts* is een woord dat aan iets verbonden is. Het kan ten eerste de datum dragen van de tijd van de bekering van de apostel. *Voorts*, wil dan zeggen: van nu voortaan is er een kroon weggelegd. Zo haast niemand in Christus ingelijfd wordt heeft hij recht op de kroon.

Of, ten tweede, kan dit woord *voorts* op het einde van zijn loopbaan en strijd zien. Al de verscheiden tonelen van het christendom had Paulus doorlopen. Zijn loop had hij voleindigd en *voorts*, zegt hij, *is er een kroon weggelegd*. Hij bewijst dat zijn werk gedaan is en dat er niets overblijft dan uit de wereld te stappen en zijn kroon op te zetten.

2. *Mij is weggelegd een kroon der rechtvaardigheid.*

Vraag. Waarom een kroon der rechtvaardigheid? Het is toch een kroon der *barmhartigheid*, Psalm 103: 4. De vrije genade geeft de kroon, waarom wordt ze dan een kroon der rechtvaardigheid genoemd?

Antwoord 1. Ontkennenderwijs. Niet dat wij deze kroon door onze rechtvaardigheid verdienen. Op deze tekst bouwt Bellarminus zijn leer van verdiensten. Aquinas en Bonaventura zeggen, *dat wij deze kroon bij wijze van meewaardigheid verdienen*. Maar de gehele reeks van onze rechtzinnige Godgeleerden lopen een andere weg. En de apostel maakt duidelijk onderscheid tussen het loon wat gegeven wordt door verdiensten óf door genade. *De bezoldiging der zonde is de dood; maar de genadegift Gods is het eeuwige leven*. Romeinen 6: 23. Als de vergelding door verdienste geweest was zou de apostel gezegd hebben: *de bezoldiging van God is het eeuwige leven*. Maar ach, hoe kunnen wij ooit een kroon verdienen? Voordat wij gaan verdienen, moeten wij voldoen. Maar wij hebben niets om te betalen! Hoe kan eindige gehoorzaamheid een oneindige rechtvaardigheid genoegdoening geven? Daarbij, welke gelijkheid is er tussen onze en de beloning? Wat overeenkomst is er tussen het storten van een traan en het krijgen van een kroon? Wij kunnen dus door onze rechtvaardigheid deze kroon niet verdienen.

Antwoord 2. Bevestigenderwijs. Het wordt *een kroon der rechtvaardigheid* genoemd om twee redenen.

Ten eerste omdat zij een beloofde kroon is, Openbaring 2: 10. *Ik zal u geven de kroon des levens*. Omdat God deze belofte gedaan heeft daarom is het ook een rechtvaardige zaak ons deze te geven.

Ten tweede wordt het een kroon der rechtvaardigheid genoemd omdat het verdiende kroon is. Het is een kroon verworven door de prijs van bloed. Ze is niet alleen gekocht maar wordt ons ook gegeven. Waar was anders Gods barmhartigheid? En zij werd gegeven, doordat ze tevoren gekocht is. Waar was anders Gods gerechtigheid? Deze kroon komt tot ons, zwemmend door het bloed van onze Zaligmaker. Toen Christus aan het kruis hing, verwierf Hij een kroon voor ons. En in deze zin is het een kroon der rechtvaardigheid. Rechtvaardig is het bij God ons de kroon te geven die Jezus Christus zo duur heeft betaald.

3. Deze kroon wordt gezegd, *weggelegd te zijn*.

De kroon wordt voor het toekomstige leven bewaard. God zet die kroon der heerlijkheid niet dadelijk op. Hij zet ons niet aanstonds in onze eer. Het is *een weggelegde kroon*. De heiligen zijn minderjarige erfgenamen. God kroont ze niet voordat ze volwassen zijn. Koningskinderen werden dikwijls in hun minderjarigheid, en sommigen al in de wieg gekroond. Maar de erfgenamen der heerlijkheid moeten voor hun kroning een volkomen gestalte hebben. In dit leven wil God Zijn kinderen de paarlen en versieringen van troost door Zijn Geest geven, maar nog niet de kroon. Dikwijls worden wij in dit leven nog niet uitbetaald. Hoe dikwijls stellen wij onze bekering uit maar willen wel onze kroon opzetten? God wil dat wij nog een poosje wachten. De kroon is weggelegd.

1ste vraag. *Waarom is de kroon weggelegd en wordt ze niet terstond opgezet?*

Antwoord 1. Het past niet dat wij de kroon nu al zouden dragen; om twee redenen.

Ten eerste onze genaden zijn onvolmaakt in dit leven; ze zijn in hun kindsheid en minderjarigheid. Daarom wordt gezegd *dat wij de eerstelingen des Geestes hebben*

ontvangen, Romeinen 8: 23. Wij zijn maar christenen in wording. Er zijn maar enkele onvolmaakte lijnen der genade in ons getrokken. Onze genaden zij met veel verdorvenheid vermengd, zoals goud in een smeltkroes met het schuim. De meest gelouterde ziel heeft enkele overblijfsels van schuim en vuilheid in zich. Het leven der genade wordt *verborgen* genoemd, Kolossenzen 3: 3. Ons geloof ligt menigmaal onder ongeloof verborgen, zoals koren in het kaf. Als God ons nu de kroon in dit leven zou opzetten, dan zou Hij zowel onze zonden als de genade kronen. Daarom wordt de kroon weggelegd. Het past nog niet dat wij de kroon dragen, want dat zou ons afhouden van ons werk. Wij zouden ledig gaan staan in de wijngaard. Wie zal om loon werken, als hij de vergoeding niet krijgt? Daarom is de kroon weggelegd. Wij moeten onze loop volbrengen eer wij de kroon dragen.

Antwoord 2. De kroon is weggelegd om de hemel zoet te maken. Hoe langer wij naar onze kroon wachten, hoe zoeter die zal wezen als ze komt. Het missen van hetgeen wij begeren, maakt het voor ons des te aangenamer als wij het bezitten. Hoe welkom zal de kroon zijn na al ons zweten, al ons bidden, zuchten en vasten om de hemel? Daarom wil God, hoewel Hij onze vergoeding niet wil afstellen, deze wel uitstellen. Het is een weggelegde kroon.

2^e vraag. *Maar als deze kroon nu wordt weggelegd, wanneer mogen wij die dragen?* Dit brengt mij tot het vierde en laatste lid van de tekst.

4. *In die dag.*

Welke dag? In de dag van mijn dood, zegt Tertullianus. Justinus en anderen menen dat de heiligen deze kroon niet zullen ontvangen vóór de opstanding. Maar Hiëronymus weerlegt deze mening. De *zielen* van de uitverkoren zullen direct met blijdschap en gelukzaligheid gekroond worden. Het lichaam zal rusten in het graf als in een specerijbed, tot de opstanding. Dat er een opstanding zal wezen is duidelijk. Daarom hebben sommigen van de ouden het graf *een slaaphuis* genoemd, omdat dit lichaam weer zal opwaken. De Joden noemden hun begraafplaatsen *het huis der levendigen*, omdat zij geloofden dat het leven weer in het lichaam zou komen in de opstanding. Zolang moeten de lichamen van de heiligen naar hun verhoging wachten. Maar hun zielen zullen direct na de dood gekroond worden. Waarom zou Paulus anders begeren om ontbonden te wezen als hij niet direct met heerlijkheid zou gekroond worden? Het was voor de gelovigen beter hier te blijven als ze niet aanstonds bij Christus zouden zijn. Hier gebruiken zij dagelijks de middelen der genade en vermeerderen de sieraden aan hun kroon. Hoewel ze in het tranendal zitten, verandert God toch dikwijls hun water in wijn. Zij hebben veel zoete bewijzen van Gods liefde. Ze hebben de druiventrossen. Als Paulus' ziel is zijn lichaam zou blijven slapen, (wat een slaperige mening!) dan begeerde hij - toen hij wenste ontbonden te worden - hetgeen tot zijn nadeel zou strekken. Maar deze kroon zal gegeven worden in dien dag; de dag van onze dood. Geen halve dag reizen ligt er tussen het kruis en het paradijs.

De woorden van de tekst zo uitgelegd hebbende, verdelen die zich in drieën.

1. Hier is een heerlijke vergoeding: *een kroon*.
2. Het uitstel van deze vergoeding: *zij is weggelegd*.
3. De personen aan wie zij gegeven wordt: *namelijk Paulus en alle gelovigen. Voor mij en alle die Zijn verschijning hebben liefgehad*.

Hieruit volgt de volgende leerstelling: ***De rechtvaardige zal de kroon der rechtvaardigheid dragen.***

Tot een nadere toelichting wil ik deze vier dingen doen.

- I. Ten eerste zal ik onderzoeken wie deze rechtvaardige persoon is.
- II. Ten tweede uit de Schrift bewijzen dat de rechtvaardige deze gezegende kroon zal dragen.
- III. Ten derde aantonen waarom de vergelding van deze heerlijkheid bij een kroon wordt vergeleken.
- IV. Ten vierde waarin deze kroon der rechtvaardigheid alle aardse kronen overtreft en die te boven gaat.

I. Ten eerste wie deze rechtvaardige persoon is.

Ik antwoord: iemand kan *rechtvaardig* genoemd worden een tweërlei opzicht:

1. Volgens *de wet*. Zo was Adam terwijl hij de rok van onschuld droeg, naar de wet rechtvaardig. Hij had de heiligheid der wet in zijn hart geschreven en zijn leven was een levendige uitleg daarvan. Hij wandelde volkomen naar alle geboden van God, zoals een goed afgestelde zonnewijzer loopt naar de baan van de zon. Maar deze rechtvaardigheid is verzondigd en verloren.

2. Een rechtvaardigheid volgens *het evangelie*. Volgens het evangelie wordt iemand rechtvaardig genoemd in tweërlei betekenis.

a. Er is een rechtvaardigheid door *toerekening*. Deze rechtvaardigheid is zozeer de onze om ons te rechtvaardigen als dat ze van Christus is om ons te geven.

b. Ten tweede is er een rechtvaardigheid door *instorting*. De een is door Christus' verdiensten. De ander door Christus' Geest. Nu, deze ingestorte rechtvaardigheid is in de ziel als een inwendige hoedanigheid. En als ze van het rechte soort is, dan is zij daar op drieërlei wijze werkzaam.

1. Rechtvaardigheid moet in al de delen van de ziel zijn. Wij noemden geen zwarte Moriaan wit, omdat hij witte tanden heeft. Zij worden geen rechtvaardigen genoemd die rechtvaardig kunnen spreken; want wat zijn deze witte tanden? Rechtvaardigheid moet evenals een heilig zuurdeeg zichzelf verspreiden in alle delen, in verstand, wil en genegenheden. *De God des vredes heilige u geheel en al*. 1 Thessalonicenzen 5: 23. Daarom wordt genade *de nieuwe mens* genoemd, Kolossenzen 3: 10. Het is niet een nieuw oog, of nieuwe tong, maar een nieuwe mens. Hoewel een heilige maar ten dele rechtvaardig is, is hij toch rechtvaardig in alle delen.

2. Rechtvaardigheid moet in de ziel werkzaam zijn. Wij noemen iets heet als het in de derde of vierde trap heet is. Die in de Godsvrucht lauw en traag is wordt niet rechtvaardig genoemd. Dit was de toestand van de gemeente te Laodicea. Openbaring 3: 16. *Och of gij koud, of heet waart*. Ik zou wel wensen dat gij liever iets anders was dan zo lauw te zijn. Rechtvaardigheid moet tot een bepaalde hoogte klimmen. David brandde in heilige ijver, Psalm 119: 139. *Mijn ijver heeft mij doen vergaan*.

3. Rechtvaardigheid moet de ziel volhardende maken. Zij moet altijd duren en volharden. Hij is niet rechtvaardig die alleen in een hartstocht, óf van vrees, óf van vreugde rechtvaardig doet. Huichelaars mogen voor een korte tijd, zolang de wind met hen waait, vroom schijnen, maar het is spoedig gedaan. Zij veranderen als in een ogenblik. Ze zijn evenals het kruid Poleon, welks bladeren in de morgen heet, op de middag purperkleurig en bij nacht blauw zijn. Zó veranderen zij in hun goedheid, en verschieten van kleur, zoals Jozefs rok met d'r verscheiden kleuren. De huichelaars zijn meestal bezig om hun eigen leven tegen te spreken. Ze lijken op Catalinus waarvan Salustius opmerkt *dat hij een goed en wenselijk begin had, maar een kwaad einde*. Ik

heb gelezen van een volk in Indië, Pandorae genoemd, die witgrijze haren in hun jeugd en zwarte haren in hun ouderdom hebben. Dit is een beeld van de huichelaars die in het begin wit en schoon als heiligen schijnen, maar in hun ouderdom worden ze zwart in boosheid. Nooit was de Godsdienst van deze mensen in de wol geverfd. Alleen diegenen mogen rechtvaardigen beschouwd worden die met Job aan hun oprechtheid vasthouden. Job 2: 3. Er is een groot verschil tussen de beweging van een wekker en het slaan van onze pols. Ware rechtvaardigheid is een geestelijke pols die regelmatig slaat. Maar een wekker is gauw ten einde. Rechtvaardigheid komt voort uit een levend beginsel en is duurzaam en bestendig. Zolang er leven is slaat de pols.

Tot zover van het eerste punt, wie deze rechtvaardige persoon is.

II. Het tweede, wat ik alleen in het voorbijgaan zal aanvoeren is, dat de rechtvaardige een kroon der rechtvaardigheid zal dragen. Jakobus 1: 12. Hij zal de kroon des levens ontvangen. En in Openbaring 2 vers 10 staat: *Ik zal u geven de kroon des levens*. Uit deze twee teksten blijkt dat een ware heilige erfgenaam is van de kroon. Deze waarheid is duidelijk genoeg, waarvan ik zeggen mag wat er staat in Lukas 22: 71, maar dan in een andere zin: *wat hebben wij nog getuigenis van node?* Ik zal daarom verder gaan naar het volgende.

III. Ten derde. Om u aan te wijzen waarin de vergelding van die heerlijkheid bij een kroon vergeleken wordt. Zij wordt hier bij een kroon der rechtvaardigheid vergeleken in drie opzichten.

1. Een kroon is een aanzienlijke zaak! De Koninklijke kroon met juwelen omhangen is iets heerlijk en voortreffelijks. Zo is de kroon der rechtvaardigheid geheel kostbaar en blinkende. Vanwege haar glans wordt ze *een kroon der heerlijkheid* genoemd, 1 Petrus 5: 4. Noodzakelijk moet ze heerlijk zijn, omdat zij een kroon van Gods eigen maaksel is. De zonde heeft onze kruisen gemaakt, maar God onze kroon. Wat zijn alle versiersels en begeerlijkheden van de wereld, hoezeer geacht en beroemd, vergeleken bij deze kroon der rechtvaardigheid? Wat is de tempel van Diana, het graf van Mausolus, de Egyptische piramiden, de pilaren der zon waar de heidenen Jupiter offerden, vergeleken bij deze kroon? De heerlijkheid van deze kroon is onuitsprekelijk. Als de engelen uit de hemelen werden gezonden om ons een beschrijving van deze kroon der rechtvaardigheid te geven zou het hun wel aan woorden maar niet aan stof ontbreken. Daarom moet ik hier de gordijnen dichtschuiven, onbekwaam zijnde om u een donkere schaduw daarvan af te tekenen. Gewis, al de lichten van de hemel, al zou iedere ster in een zon veranderen, zijn nog niet genoeg om de kroon van heerlijkheid uit te schilderen.

2. Een kroon is iets gewichtigs. Zo is ook de kroon der rechtvaardigheid. Daarom noemt de apostelen die *een gewicht der heerlijkheid*. Hoe zwaar achten wij ons kruis! Maar och, wat is het licht in vergelijking met onze kroon! Deze kroon der rechtvaardigheid is zo gewichtig dat ze ons, als God ons niet bekwaam maakte om ze te dragen, spoedig zou overstelpen. 2 Korinthe 4: 17.

3. Een kroon is eervol. *Gij kroont hem met eer en heerlijkheid*, Psalm 8:5. Daarom kon Haman, - toen de koning Ahasvéros vroeg: *wat zal men die man doen, tot wiens eer de koning een welbehagen heeft?*, niets eervoller en heerlijkers bedenken dan een kroon. *Laat de koninklijke kroon op zijn hoofd gesteld worden*, zegt Haman ten laatste. Esther 6: 8. Een kroon is niet voor alle man, ze past niet op ieders hoofd. Ze is bestemd om door koningen en vermaarde mannen gedragen te worden. Welk een grote eer was het de Olympische kroon te dragen! Daarop schijnt de apostel hier te

zinspelen. Een kroon is een bewijs en symbool van keizerlijke eer. Zo is deze kroon der rechtvaardigheid een teken van koninklijke waardigheid en uitmuntendheid. Alleen zij die uit koninklijken bloede, die uit God geboren zijn en het koninklijk bloed van de hemel in hun ziel hebben, dragen deze gezegende kroon. Wereldse mensen mogen zilver als stof verzamelen, maar de kroon bewaart God alleen voor hen *die Hij tot koningen gemaakt heeft*, Openbaring 1: 6.

IV. **Ten vierde.** Het laatste dat wij u aantonen is, waarin deze kroon der rechtvaardigheid alle aardse kronen in glans overtreft en te boven gaat. Dit blijkt in zes bijzonderheden.

1. Deze kroon der rechtvaardigheid wordt wettig verkregen. Het is een kroon die God Zelf op ons hoofd zal zetten. *De Heere, de rechtvaardige Rechter zal ze mij geven in dien dag.* Andere kronen worden dikwijls ten onrechte gedragen, zoals de geschiedenissen overvloedig getuigen. Die mogen daarom wel *kronen van onrechtvaardigheid* genoemd worden, omdat ze onrechtvaardig verkregen werden. Julius Caesar was gewoon te zeggen, ‘dat het om een kroon geoorloofd was een eed te breken’. De heiligen hebben hun kroon niet door overheersing, maar door verkiezing. *Ze zijn voor de kroon geboren.* 2 Thess. 2:13.
2. Deze kroon der rechtvaardigheid munt uit in zuiverheid. Andere kronen zijn van onzuiver vermengd metaal en worden gedragen met bekommernissen. Een kroon van goud kan niet zonder doornen gemaakt worden. Hierboven steekt de kroon der rechtvaardigheid uit. Ze is van de zuiverste stof en met geen bekommering of kruis gemaakt. Ze vervuld de ziel met een zoetste melodie en bant alle droefheid uit het hart. De droefheid kan zomin in de hemel zijn, als blijdschap in de hel.
3. Deze kroon der rechtvaardigheid kan nooit verloren of verbeurd worden. Andere kronen kan men verliezen. *De kroon onzes hoofds is afgevallen.* Hendrik de Zesde was met een kroon van 2 koninkrijken, Frankrijk en Engeland, vereerd. De eerste verloor hij door tweespalt van zijn edelen, de andere werd tweemaal voor zijn dood van zijn hoofd gestoten. Een kroon heeft veel erfgenamen en nazaten. Hoeveel daarvan zijn óf door list, óf door geweld afgezet? Maar deze kroon der rechtvaardigheid kan nooit verloren worden. God zal niet zeggen: *doe die hoed weg, en neemt die kroon af,* Ezechiël 21: 26. Deze kroon is op het hoofd van Christus’ bruid gezet. En Christus zal Zijn bruid nooit afzetten. Er is niets dat de kroon verbeurd kan maken dan de zonde. Maar de gelovigen zullen in hun kring van heiligheid zodanig bevestigd worden dat ze de minste afdwalingen of afkerige beweging niet meer kunnen hebben.
4. Deze kroon der rechtvaardigheid is een kroon die nooit verwelkt. Andere kronen zijn als een krans van bloemen die haast verwelkt. *Zal de kroon van geslacht tot geslacht zijn?* Spreuken 27: 34. Alle uitwendige eer verloopt als een snelle stroom, of als een schip met volle zeilen voortschietend. Kronen verslijten en dan tuimelen ze in het stof. Maar deze kroon der rechtvaardigheid verwelkt niet. 1 Petrus 5: 4. De eeuwigheid is een parel aan de kroon der heiligen. Na miljoenen jaren zal ze net zo blinkend en doorluchtig zijn als ze was op de eerste dag toen ze werd opgezet.
5. Deze kroon der rechtvaardigheid haalt geen nijd op zich. Davids eigen zoon benijdde hem en zocht de kroon van zijn hoofd te rukken. Een gulden kroon is menigmaal het doelwit waar de felle pijlen van haat en eerzucht naar geschoten worden. Maar de kroon der rechtvaardigheid is daar vrij van. De witte Lelie van vrede is een bloem die op deze kroon bloeit. De ene heilige zal de andere in heerlijkheid niet benijden, omdat ze allen gekroond zijn. En hoewel de ene kroon

groter zal zijn dan de ander, zal ieder zo een grote kroon hebben als hij dragen kan.

6. Deze kroon der rechtvaardigheid maakt een mens gelukkig. Deze waarde heeft een aardse kroon niet. Die zullen de mensen eerder vervloekt maken. Ze zijn zo zwaar dat zij de dragers dikwijls in de hel doen zinken. Zij maken de mensen het hoofd zo bedwelmd dat ze in schadelijke lusten struikelen. Maar deze kroon der rechtvaardigheid maakt de dragers gelukkig. Het Hebreeuws woord kroon betekent *omringd zijn*. Omdat een kroon degene die ze draagt met aards geluk omringt. De heiligen zullen Gods zien in eeuwigheid; en dit is hun omringende kroon. De schoolgeleerden stellen de gelukkigheid in het zien van God. Doch daarbij zullen de heiligen zodanige mededeling van Goddelijke volmaaktheden hebben als ze kunnen bevatten. Dit is de kern der zaligheid.

I. Nuttigheid, tot onderwijs, in 4 takken.

1ste tak. Dit toont ons dat de Godsvrucht op geen harde voorwaarden ons wordt opgelegd. God legt ons geen onredelijke dingen ten laste. Hij stelt ons niet te werk zonder loon te geven. Ziedaar, er is een kroon der rechtvaardigheid weggelegd. Wanneer wij horen van de leer der bekering dat wij onze zielen in zilte tranen moeten dopen vanwege onze zonden; en van de leer der afsterving, om rechteroog uit te rukken, dan zijn wij geneigd om met de discipelen uit te roepen: *deze rede is hard, die kan dezelve horen?* Johannes 6: 60.

Nee geliefden, Gods voorwaarden zijn niet onredelijk. Nooit stelt Hij ons te werk of wij zijn verzekerd van een dubbele uitbetaling. Hij geeft ons veel zoete troost van Zijn Geest terwijl wij nog met ons werk bezig zijn. Tevens bestrooit Hij onze weg met rozen en stort Zijn liefde uit in ons hart, Romeinen 5: 5. Hij vervult ons met blijdschap en vrede in het geloof, Romeinen 15: 13. Die de minste barmhartigheid van God miskent zal in zijn schuld sterven. Maar wanneer wij op de vergelding des loons zien die onze gedachten zowel als onze verdiensten zeer ver te boven gaat, dan kunnen wij zeker niet tot God zeggen, zonder Hem zeer te beledigen, wat die knecht zei: *ik ken u dat gij een hard mens zijt*. Mattheüs 25: 24. Indien de koning iemand beveelt om zijn gevallen rijksstaf op te rapen en hem daarvoor met een jaarlijks inkomen vereren zou, is dat niet onredelijk. *Wanneer gij alles gedaan hebt wat gij schuldig zijt te doen, zijt gij maar onnutte dienstknechten*, zegt onze Heere Christus. Welk voordeel brengt u God aan? Nochtans is voor deze arme, onwaardig mens een kroon weggelegd. Het woord is zeker, God nodigt u niet tot uw nadeel. Nooit zult u kunnen zeggen dat Hij een harde meester is. De satan die u van een nauwgezet en heilig leven wil afschrikken, zal die een borgtocht kunnen geven om u van deze kroon te verzekeren? Evenals Saul in een ander geval zei: *zal ook de zoon van Isai u altesamen akkers en wijnbergen geven; en u allen tot oversten van duizend en oversten van honderd stellen?* 1 Samuël 22: 7. Zal de satan die Gods wegen veracht, u een kroon kunnen geven? Zal hij uw loon kunnen verbeteren? Helaas, u weet wel welke vergelding hij geeft. Zijn bezoldiging is de dood. Romeinen 6. Hoe minder bezoldiging wij van hem krijgen hoe beter.

2^e tak. Zie hier wat een heilige haat tegen de zonde dit ons hart moest verwerken: de zonde zal ons van onze kroon beroven. De zonde is niet alleen hatelijk in haar eigen aard, maar ook allerafgrijselijkst, ze is het aller gevaarlijkst en meest mismakt. Daarom zei de heilige Anselmus: 'indien hij de helse pijn aan de ene kant en de afschuwelijkheid van de zonde aan de andere kant zag en noodzakelijk een van beide moest kiezen dat hij zichzelf liever in de hel wilde storten dan vrijwillig één zonde

tegen God te doen.' Maar behalve deze inwendige vuilheid die er in de zonde is, namelijk de kern van alle boosheid, mag dit ons ook wel een afkeer geven, namelijk dat ze ons van onze eer beroofd en onze kroon wegneemt. Kijk eens wat het einde van de zonde wezen zal. Het is evenals Abner tegen Joab zei, 2 Sam. 2: 26: *weet gij niet, dat het in het laatste bitterheid zal zijn?* Indien de mensen vóór het bedrijven van de zonde maar wilden neerzitten en bedaard overlegden of de tegenwoordige winst en zoetheid van de zonde het toekomstige verlies zou kunnen verhoeden, dan geloof ik, dat hen het koude zweet zou uitbreken en hun tomeloze driften bedaren. Jakob greep Ezau bij de hielen. O, kijk niet naar het vriendelijke gezicht van de zonde, maar grijp ze bij de hielen, kijk naar haar doel. Ze wil ons van onze kroon beroven. En is er iets dat dit verlies vergoeden kan?

Wanneer iemand verzocht wordt tot hoogmoed, laat hem dan denken dat dit zijn hoofd zodanig zal opzwellen, dat de kroon er niet meer op past. *Wee de hovaardige kroon*, Jesaja 28: 1. Wanneer hij verzocht wordt tot de wellust, laat hem er aan denken dat hij om het genieten van de zonde voor een korte tijd een kroon van onsterfelijkheid in de weegschaal legt. En is er zoveel zoetheid in de zonde als genot in een kroon? Wanneer hij verzocht wordt tot dronkenschap, - een zonde die hem niet alleen ontchristent, maar ook ontmenst, - laat hem overwegen dat ze hem hier van zijn rede en hierna van zijn zaligheid ontkronen zal. Wanneer hij verzocht wordt tot vloeken, laat hij bij zichzelf bedenken dit een zonde is die niets vermakelijks in zich heeft. Andere zonden hebben een schijn van vermaak en voordeel, dat als een aas is waarmee de mensen gelokt worden. Maar een vloeker wordt zonder enig aas aan de haak van de duivel geslagen. O, is het geen uitzinnigheid om deze onvruchtbare werken der duisternis de hemel te verbeuren? Hoe zal de duivel de mensen bespotten en uitlachen! Dat ze zo dom zijn om een ratel te verwisselen met een kroon. Evenals de Indianen hun goud voor schilderijen en glazen koralen geven. O, hoe behoorden wij de zonde die ons van onze kroon wil beroven, te haten en te verfoeien!

3^e tak. Zie hier de ellende van de goddelozen. Hij mag begaafd zijn met gouden kronen en met die sieraden pronken terwijl hij leeft, nochtans zal hij geen kroon der rechtvaardigheid maar ketenen der duisternis hebben wanneer hij sterft. Judas vers 6. De dood voert hem gevangen naar de hel en leidt hem weg om gekruist te worden. De Egyptenaren, zoals Plutarchus meldt, brachten bij hun maaltijden een doodskop met deze woorden: *zie dit aan en ga verder in uw gastmaal*. Een zondaar die zich in de zonde vermaakt en zichzelf met rozenknoppen bekroond, heeft hier in het midden van al zijn muziek en vermaak een doodskop om naar te kijken. De dag van zijn dood zal geen dag van inhuldiging, maar een dag van executie zijn. Hoe kunnen de goddelozen nog verheugd zijn? Theofilactus was gewoon te zeggen: *o hoe ellendig is de toestand van degenen die lachende naar de hel gaan*. Van dit lachen mogen wij zeggen: *het is onzinnig*, Prediker 2: 2.

Verondersteld, dat iemand op een verrotte stoel zat en onder hem een brandend vuur was, boven zijn hoofd een ontbloot zwaard aan een draadje hangende, en voor hem een tafel met allerlei lekkernijen opgedist; zeker zou hij weinig lust tot eten hebben als hij zo een gevaar bemerkt. Zo is het ook met een zondaar. Zijn ziel zit in zijn lichaam als in een stoel, waarin de ziekten als wormen groeien. Onder hem blaakt het helse vuur. Boven zijn hoofd hangt geen kroon, maar een zwaard van justitie. Wanneer de dood deze stoel des lichaams breekt, dan valt hij in het vuur; en dat vuur is onuitblusselijk, Lukas 3:17. Vele tranen kunnen dat vuur niet uitblussen; een langdurige tijd kan het niet vernietigen. Laat ook de zondaar niet denken dat er een charon zal komen om hem met zijn boot over de zee des doods te voeren, zoals de

oude Egyptenaren menen. God heeft de sleutel der hel, Openbaring 1:18. Bovendien zijn de verdoemden dan aan handen en voeten gebonden, Mattheüs 22:13, zodat er nergens uitkomst wezen kan.

O, dat dit de goddelozen van hun boze wegen mocht afschrikken! Als de goddelozen sterven dan moeten ze tot hen ziel zeggen zoals keizer Adriaan zei: ‘O mijn arme dode ziel, waar ga je nu heen? Wat zal er van je geworden?’ Voor de goddelozen blijft er niets anders over dan een verschrikkelijke verwachting des oordeels en hitte des vuurs, wat de tegenstanders zal verslinden, Hebréeën 10: 37. God zal tot hen niet zeggen: *kom, om de kroon*; maar: *ga weg, vervloekte!*

4e tak. Dit toont ons ook, als in een schriftuurlijke spiegel, de zaligheid en de adeldom van de rechtvaardigen. In dit leven draagt hij al een *rok* der rechtvaardigheid. En na de dood draagt hij een *kroon* der rechtvaardigheid.

? Ten eerste zei ik, draagt hij in zijn leven een rok van rechtvaardigheid, Jesaja 61:10. Dit is Christus’ gerechtigheid waarin hij zo rechtvaardig als Christus aangezien en geacht wordt, 2 Korinthe 5: 21. Wij worden rechtvaardigheid Gods in hem. Er wordt niet gezegd wij worden *de rechtvaardigheid der engelen*, maar *de rechtvaardigheid Gods*.

? Ten tweede draagt hij na de dood de kroon der rechtvaardigheid. Deze kroon wil zeggen alle gelukzaligheid die er bestaat. De heiligen zijn niet volkomen zalig vóór hun dood, maar daarna. Hier zijn wij maar kandidaten en verwachters van de hemel. Hier is het onze zaaitijd; wij zaaien het zaad des gebeds en bewateren met onze tranen. De gulden oogst staat nog voor de deur. De kroon is weggelegd. Toen Croeses aan Solon vroeg wie hij gelukzalig achtte? Noemde hij een Tellus, een man die al dood was. Zo is een christen niet volkomen gelukzalig vóór de dood. Dán zal de kroon worden opgezet. De Gratiërs gebruikten in hun begrafenissen aangename maatgezang. En Theocritus merkt aan dat de heidenen hun lijkmalen en banketten hielden wegens de zaligheid die de overledenen naar hun gedachten deelachtig waren. Wanneer een gelovige de mantel van zijn vlees laat vallen, dan zal zijn ziel in een triomfwagen opvaren en de kroon der heerlijkheid op zijn hoofd geplaatst worden.

II. Nuttigheid, tot beproeving.

Onderzoek uzelf of u een erfgenaam van de kroon bent.

Vraag. *Hoe kan men dat weten?*

Antwoord. Door dit ene merkteken: als u de kroon op Christus’ hoofd stelt, terwijl u nog leeft, dan zal Hij de kroon op uw hoofd zetten als u sterft. Hebt u wijsheid om belangrijke zaken te verrichten, kracht om plichten te doen, om verzoeken tegengestaan en lasten te dragen? Schrijf het uzelf niet toe, maar laat Christus de kroon dragen. Dit zegt Paulus in 1 Korinthe 15: 10. *Ik heb overvloediger gearbeid dan zij allen, doch niet ik.* Dit is het opschrift op Christus’ kled en op Zijn dij: *Koning der koningen*; Openbaring 19: 16. Dan doen wij al wat in ons is om Hem Koning te maken wanneer wij de kroon van alles op Zijn hoofd zetten. Koning Canatus nam volgens de historieschrijvers, de kroon van zijn hoofd en stelde die op een kruis. Zo neemt een goed christen de kroon van eer en lof van zichzelf af en stelt die op het hoofd van Christus. Het is hard voor vlees en bloed zo te gehoorzamen. Een hoogmoedig hart wil niet graag van zijn kroon scheiden. Hij wil Christus nog wel aanprijzen en anderen gebieden te knielen, maar zegt in zijn hart: *alleen op deze troon wil ik groter zijn.* Maar wees er van verzekerd dat er geen middel voor ons is om met Christus te heersen dan Christus hier in ons te laten heersen.

III. Nuttigheid, tot vermaning.

Wij worden vermaand tot vier dingen.

Eerste tak van vermaning.

Is er een kroon weggelegd? Dan eist dit al onze liefde tot God. Ziet hoe grote liefde ons de Vader gegeven heeft, dat hij ons een kroon schenkt. Dit is de hoogste veredeling van een schepsel. Is er liefde in een kruimel, hoeveel te meer dan in een kroon? Is er liefde in vrijgevende genade, hoeveel te meer dan in bekronende genade? Het is genade dat God ons arme wormen, en geen mensen, laat leven. Maar dat wormen zullen gemaakt worden tot koningen; dat Christus de schuld draagt en wij versierd worden, dat de vloek op Zijn hoofd daalt en de kroon op de onze zal gezet worden, ... o, zie hoe grote liefde! Een liefde die alle verstand te boven gaat. En behoort dit niet onze harten met liefde te doen ontvonken? O christenen, ontsteek uw liefde aan dit vuur! Zoals de vergrootglazen iets doen branden wanneer het door de zon beschenen wordt, laat zo ons hart branden terwijl God ons met Zijn liefde beschijnt. Onze liefde tot de Heere moet deze hoedanigheden hebben:

- a. Het moet een *heilige* liefde zijn. Wij moeten Hem niet liefhebben om iets anders zoals een mens een drankje graag willen hebben voor zijn gezondheid, maar zoals iemand zoete wijn begeerd om de smaak ervan. Wij moeten God liefhebben om Zijns Zelfs wil, zodat die innerlijke voortreffelijkheden die in Hem zijn, Hem zo aantrekkelijk en beminnelijk maken.
- b. Het moet een *vrijwillige* liefde zijn. Anders is het geen liefde maar dwang. Ze moet zo vrijwillig ontspringen als water uit een bron. Het moet een vrijwillig offer zijn; niet zoals wij de tol betalen.
- c. Het moet een *overvloeiende* liefde zijn. Niet enkele druppels, maar een volle stroom die evenals de Nijl buiten zijn oevers treedt.
- d. Het moet een *alles overtreffende* liefde zijn. Niet zomaar in het algemeen, maar een bijzondere, zuivere en opperste liefde. Wij moeten niet alleen God de melk geven, maar de room van onze liefde; niet alleen de woorden maar de geest en de kern ervan. “Ik zou u van specerijwijn te drinken geven en van het sap van mijn granaatappelen,” Hooglied 8: 2. Als de bruid een beker van het beste sap of specerijen geeft, dan moet Christus ervan drinken.
- e. Het moet een *zeer sterke en vurige* liefde zijn. De zon schijnt zoveel als ze kan. Zo moet onze liefde tot God zijn, met ons uiterste kracht. Ze moet als het ware overlopen en nooit ophouden. Welk een weergaloze liefde heeft God ons bewezen! O christen, beantwoordt Zijn liefde met wederliefde! ‘In de liefde mogen wij, zoals Bernardus zegt, God beantwoorden. Indien God vertoornd is mogen wij niet wederom toornen, maar als God ons liefheeft dan moeten wij hem wederom liefhebben.’ O, bemint toch God de Vader Die deze kroon voor ons gemaakt heeft! Heb God de Heilige Geest lief Die ons om deze kroon te dragen heeft bekwaam gemaakt!

Tweede tak van vermaning.

Laat ons naar deze gelukkige staat verlangen en reikhalzen. Wil een erfgenaam niet gekroond worden? Hier dragen wij een gewicht van zonde, in de hemel een gewicht van heerlijkheid. Hoe behoorden onze zielen bezwanger te zijn met begeerte om van hier te gaan! Wat is toch deze wereld waar wij ons zo aan vergapen anders dan een

ruime gevangenis? Behoren wij dan niet bereid te zijn om uit die gevangenis naar de kroon te gaan? Een vogel probeert uit de kooi te ontsnappen al is het dat die van goud gemaakt is. Door de schoolgeleerden wordt *de ziel* van de mens vergeleken bij een vogel, met haar vleugels in de lucht vliegende. Ieder heilige is een ware paradijsvogel. Hij vliegt in vurige en vlugge genegenheden gedurig naar de hemel. Hij verlangt uit de aardse kooi van het lichaam verlost te worden, wanneer hij, evenals de Phoenix zijn gulden kroon op zijn hoofd mag ontvangen en als de engelen Gods in heerlijkheid zal blinken. Tullius vertelt van Scipio dat zijn vader, toen hem de heerlijkheid van de ziel na dit leven uitgelegd werd, zei: ‘waarom vertoef ik dan nog langer op aarde? Waarom niet liever te sterven?’ Wanneer wij horen dat deze kroon der rechtvaardigheid die de ziel zo oneindig verrijken en versieren zal, mij dunkt dat wij deze wereld dan behoren moede te worden en naar de tijd van onze plechtige inhuldiging moeten verlangen. Hoe begeert Paulus ontbonden te zijn! Zou iemand niet gewillig het zeil hijsen en over de onstuimige wateren varen als hij verzekerd is dat, wanneer hij aan land komt hij gekroond zal worden? Waarom zijn onze zielen toch zo aards? Wij willen graag in de volle weiden van de wereld grazen en zien er tegenop om te sterven. De meeste mensen zijn zo bang van de gedachten aan de dood alsof ze eerder naar een kruis dan naar de kroon gingen. O, verlang toch naar de dag van uw dood! De apostel noemt de dood een aflegging van onze aardse klederen, 2 Korinthe 5: 4. Dit is al het kwaad dat de dood ons doet, als wij in Christus zijn. Ze doet onze vuile klederen af en zet ons de kroon op. Daarom behoorde ons met Hilarius te zeggen: ‘gaat uit mijn ziel, gaat uit, waarom vreest ge? Je gaat toch uit om een kroon te ontvangen?’ Een gelovige zal in de dood de gelukkigste verliezer en tevens de gelukkigste winnaar zijn. Zijn zonde zal hij verliezen, eeuwige heerlijkheid zal hij winnen. De sterfdag van de heiligen is hun kroningsdag.

Derde tak van vermaning.

Leert u zodanig te gedragen en te leven dat u deze kroon der rechtvaardigheid op het hoofd mag gezet worden als u sterft.

Vraag: *hoe geschied dat?*

Antwoord door deze drie dingen:

1. Wilt u de *kroon* der rechtvaardigheid dragen? Onderzoek dan in uw hart naar het *werk* der rechtvaardigheid, Jesaja 32: 17. Dat is het werk van genade wat in u gewrocht is. Dit werk moet in een krachtige vernieuwing uitstralen. Dit wordt soms *inlijving* genoemd en soms *hervorming*. Genade brengt een verandering teweeg. Ze teelt in de ziel een gestalte en gelijkenis naar Christus. Er moet eerst een heiligend werk plaatsvinden, zal er een kronend werk kunnen wezen. In de Schrift lezen wij van de plechtige inhuldiging van de koningen, dat ze hen eerst zalfden en dan kroonden. Zadok de priester nam de oliehoorn uit de tempel en zalfde Salomo. Daarna werd hij gekroond. Zo moet er eerst een zalving van de Geest zijn. Eerst stort God op ons de zalfolie van genade en na de oliehoorn komt de kroon.

2. Als u de kroon der rechtvaardigheid wil dragen, doorwandel dan het pad der gerechtigheid, Spreuken 12: 28. Dit wordt in de Schrift genoemd *te wandelen naar den Geest*, Romeinen 8. Evenals het volk van Israël een vuurkolom en de wijzen uit het oosten een ster volgden, Matthéüs 2: 9. Zoals de ster voorging, volgden zij. Soms wordt het genoemd *een wandelen naar dezen regel*. Galaten 6: 16. Die een gulden kroon verwachten moeten naar een gulden regel wandelen. Zie toe dat u met Davids lamp en met zijn licht in uw handen wandelt, Psalm 119: 105. Die in de donker wandelt kan gemakkelijk van de weg dwalen. Wandel dan eenvoudig in de aard van

matigheid; wandel rechtvaardig in daden van gerechtigheid; wandelt Godzalig in werken van Godsvrucht. Wandelt als Christus op aarde. Zijn leven was, zoals iemand zegt, zuiverder dan de zonnestrallen. Druk Zijn leven in het uwe uit! Wees ervan verzekert dat u nooit de voordelen van Christus' sterven deelachtig zult worden tenzij u het voorbeeld van Christus leven navolgt. Wilt u de kroon der rechtvaardigheid dragen? U moet op de weg der rechtvaardigheid wandelen. Maar, weet dat dit een zeer ongebaande weg is.

(1) Sommigen kennen de weg der gerechtigheid maar willen die niet betreden. Evenals de Grieken, waarvan Plutarchus zegt dat ze wisten wat eerlijk was, maar ze deden het niet.

(2) Anderen prijzen de weg der rechtvaardigheid maar lopen die zelf niet. Evenals zij die van de wijn proeven en die prijzen, maar ze niet kopen.

(3) Anderen wandelen tegenstrijdig. In plaats van de goede weg te lopen kruisen ze alleen deze weg, ja ze weerstaan de gerechtigheid en zijn er vervolgers van, 2 Tim. 3:8.

(4) Anderen wandelen enkele treden op deze weg maar gaan weer terug. Dit zijn afvalligen, 2 Tim. 4: 10. Alsof men met zijn rug naar de hemel gekeerd zou kunnen wandelen!

(5) Anderen wandelen maar tot de helft; halverwege gaan ze van de weg. Deze zijn losse belijders. Hoewel zijn in sommige leerstukken niet van ons verschillen, echter onder de naam van christelijke vrijheid zijn ze zorgeloos en wandelen lichtvaardig. Ze roepen altijd over de *rechtvaardigmaking* opdat ze de kracht van de *heiligmaking* zouden verzwakken. Zij gaan zover in de vrijheid, waarvoor anderen vrezen. Zeker, als wij geen andere Bijbel hadden dan hetgeen wij kunnen lezen uit het leven van sommige belijders, dan zouden we weinig Schriftuur overhouden.

(6) Anderen wandelen een tijdlang regelmatig op de weg maar beginnen soms plotseling vergif van dwalingen in te drinken en worden met nieuwe en gevaarlijke gevoelens betovert. De apostel zegt van hen: *enigen hebben zich afgewend achter de satan*, 1 Tim. 5: 15. Ignatius noemt de dwaling *een vondst van de duivel*. Basilius noemt ze *geestelijke dronkenschap*. En als het hoofd dronken is moeten de voeten vanzelf waggelen. Losse principes broeden losse praktijken uit.

(7) Anderen zijn gewoon in plaats van de weg der rechtvaardigheid te bewandelen die weg te bekladden en te lasteren. *De weg der waarheid zal gelasterd worden*, 2 Petrus 2: 2. De wereldse mensen geven voor, dat de weg der rechtvaardigheid een eenzame weg is en dat de wandelaars daarop zó zwaarmoedig worden dat men het verlies van al zijn vreugde mag verwachten. Deze vergeten de gulden spreuk van Augustinus: *wanneer de mens tot God bekeerd wordt, wordt zijn vreugde verandert maar niet weggenomen*. Ze wordt hoger en zuiverder gemaakt. Zegt Salomo niet in zijn Godsspraak *dat al Gods wegen, wegen der liefelijkheid zijn?* Spreuken 3: 17. Neem het ruwste deel van de weg der Godsvrucht en het is nog een lieflijk wandelpad. Heilig wenen schijnt in het begin zeer onaangenaam en troosteloos te zijn. Maar hoe dikwijls doet God de heiligen, terwijl ze wenen vanwege de zonde, wenen van blijdschap? Psalm 126: 6. Het water van bekering is als rozenwater wanneer dit uit het distilleervat van onze ogen drupt geeft het een zoete reuk waardoor onze ziel met zoete troost wordt verkwikt. O, wat zijn dit groene takken! Welk een volle druiventrossen hangen langs de weg als wij het pad der rechtvaardigheid bewandelen! Hoe durven de mensen die zo te belasteren!

(8) Anderen kruipen maar wándelen niet op de weg. Zij gaan evenals in de achtste hemelkring, zeer langzaam. De aanschouwers kunnen nauwelijks zien en of ze iets

vorderden of niet. Traag zijn ze in hun hemelse beweging en hebben wel menigmaal nodig om met David te bidden *om Gods vrijmoedige Geest*, Psalm 51: 19.

(9) Anderen wandelen geheel buiten de weg. Dit zijn goddeloze mensen die hun leven aan Bacchus de God van de drank, opofferen en met elke trede die ze doen naar de grens van de duivel lopen. Ze zijn evenals Asa krank aan hun voeten, 1 Koningen 15:23. *Zij wandelen ongeregeld* zegt de apostel, 2 Thessalonicenzen 3: 11. Ze zijn als de soldaten die lopen buiten de rij en buiten het gelid. Niet alleen vloede uit de zijde van Christus Zijn bloed om ons te verlossen, maar ook water om ons te reinigen, 1 Johannes 5: 6. Die de kracht van het een niet hebben wil tot heiligmaking, die mogen de weldaad van de andere tot zaligmaking wel in twijfel trekken.

O, gij allen die de kroon der rechtvaardigheid wil dragen, wandelt toch op de weg der rechtvaardigheid. Tracht het aanzien van Godsvrucht in de wereld hoog te houden. Wandel nauwgezet! Wandel zodanig dat de Bijbel, indien het mogelijk was dat die verloren zou gaan, in uw leven en omgang zou uitstralen. Als u de kroon der rechtvaardigheid wilt dragen doe dan aan de wapenen der gerechtigheid. 2 Tim. 6: 7. De bedoeling van de tekst is, als u deze kroon begeerd moet u er om te strijden. *Ik heb den goeden strijd gestreden*, zegt Paulus, 2 Tim. 4: 7. Het is een beeld, zoals Chrysostomus en Ambrosius aanmerken, genomen van worstelaars die als ze de overwinning hebben behaald, gekroond worden; want het is een kroon der overwinning. Daarom worden de verheerlijkte heiligen met palmtakken in hun handen, een teken van overwinning, vertoont in de Schrift.

Christenen moeten strijden zoals zij doen in de Olympische strijdbaan. Ze moeten niet alleen versierd worden maar gewapend. Ze worden niet alleen met het juweel van kennis versierd maar moeten ook met een schild des geloofs gewapend worden. De satan is een leeuw op de weg; daar moet u vurig tegen vechten. Deze kroon is wel strijd waard! Een christen blinkt het meest in zijn geestelijke wapenrusting. Dit is zijn pronk en praal wanneer hij is als die soldaten, van wie Curtus spreekt, dat zij niet uitblonken in goud en glinsterende kleren maar in hun wapenen. Een kroon wordt op het hoofd van een overwinnaar gezet. Die luilekkere, fluwelen christenen die op hun gemak leven en de minste uitval tegen een vijand niet willen doen zullen geen kroon dragen, maar als lafaards afgezet en weggejaagd worden. Lycurges wilde niemands naam op zijn graf gehouwen hebben dan degene die mannelijk in de oorlog stierf. God wil niemands naam in het boek des levens schrijven dan die strijdende sterft. Wanneer de heiligen na al hun geestelijke oorlogen als overwinnaars ten hemel zullen gaan, dan zullen al hun eretekenen en vaandels opgehangen worden, zoals van de César gezegd wordt, en de kroon der rechtvaardigheid wordt op hun hoofd gezet.

Vierde tak van vermaning.

Laat dit onze slaperige hart en de sporen geven en ons met al onze macht voor God doen inspannen. Laten wij worstelen, zweten! Hoe behoren we ons zelf tot heiligheid aan te zetten! Hoe behoren we voor Christus alle mogelijke inspanning te doen en ten koste gelegd te worden! Hoe behoren we te arbeiden om enige krooninkomsten aan onze Heer en Meester op te brengen als wij overwegen hoe overvloedig dit zal vergolden worden! Terwijl wij bezig zijn om iets voor God aan te leggen, is hij bezig om de kroon voor ons weg te leggen. Hoe behoort die kroon vleugelen te geven aan ons gebed en olie aan de vlam van onze ijver! O christenen, laat uw hoofd voor Christus studeren, uw mond voor Hem pleiten en uw handen voor Hem werken! *Welke eer en verhoging is Mórdechai geschied?* Dit vroeg koning Ahasvéros, in Esther 6: 3. Onderzoek wat u voor God gedaan hebt. Wij behoren naar onze binnenkamer te gaan om te overwegen en te bewenen dat wij nog zo weinig voor God

gedaan hebben! O, wat een groot verschil is er tussen ons werk en onze vergelding, tussen ons kruis en onze kroon! Doch, nog een kleine tijd, jaar een zeer kleine tijd en de kroon zal ons worden opgezet. *De tijd is kort*, zegt de apostel 1 Korinthe 7: 29. Wij staan gereed om ons zijk te strijken, wij naderen de oever en daar zullen we gekroond worden. O gebruik de tegenwoordige tijd tot Gods eer! De kroon is nabij, de tijd gaat snel, daarom *werk terwijl het dag is*.

Opdat ik de geest van de christenen moed mag inboezemen en meer gehoorzaam en gaand mag maken, overweeg dat hoe meer u voor God doet, u een grotere kroon dragen zult. Er zijn trappen in de heerlijkheid. Die met zijn talenten vijf talenten won, werd overste over vijf steden. Maar die met zijn talenten er 10 won, werd over tien steden gesteld. Zoals de ene ster van de andere een glans verschilt, zo overtreft de ene kroon de andere in heerlijkheid. Als er in de hel trappen van pijn zijn, zijn er om dezelfde reden ook trappen van heerlijkheid in de hemel. Dat er trappen van pijn zijn blijkt uit Lukas 20 het laatste vers: *deze zijn het die de huizen der weduwen opeten onder een schijn van lang te bidden. Dezen zullen zwaarder oordeel ontvangen*. Die de zonde met een mantel van de godsdienst bedekt en zijn goddeloosheid aan God toeschrijft die zullen een heter plaats in de hel hebben. Zo zijn er ook trappen in de heerlijkheid. Hoe behoren wij dan over te vloeien in goede werken, aangezien wij eens zullen uitmunten in beloning!

IV. Nuttigheid, tot troost.

Hier is een honingraad van het evangelie; hier drupt troost in de harten van de Godzaligen. Hoe kan dit al het kruis en de verdrukkingen van dit leven verlichten en deze bittere wateren van Mara aangenaam maken om te drinken! Er is een kroon weggelegd. In dit leven heeft een christen iets dat hem treft maar ook iets dat hem troost. Een oprechte heilige is een erfgenaam van het kruis. Hij draagt een bloedig kleed. En draagt hij hier op aarde een kroon dan is het van doornen. Maar hier is ook hetgeen zijn lijden kan verzachten; hier is wijn onder de mirre vermengd: *hij zal in het paradijs gekroond worden*.

Dit mijn broederen, mag ons gewezen in gejuich, onze tranen in triomf veranderen. Hoewel wij nu het kruis dragen, straks dragen wij de kroon. Dit lijden kan niet lang duren. Is ons leven kort hoe kan dan ons lijden lang zijn? O, hoe kan dit alle bittere bekers die wij drinken verzoeten! Cleopatra deed een juweel die de waarde van een koninkrijk had in haar drinkbeker. Laat ons wanneer wij onze beker van alsem drinken, dit juweel in onze beker doen om de drank aangenaam te maken. Want er is vergelding in de heerlijkheid. Hoewel de dood in de beker is, ligt er suiker op de bodem. *Voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid*.

Tot zover van de tekst. Nu enkel woorden over onze tegenwoordige omstandigheden.

Toespraak na de begrafenis

Het is mij leed dat ik een persoon op dit treurtoneel moet zijn. Beter had dit wellicht iemand anders gepast. Verdriet veroorzaakt dikwijls een gebroken stijl. Maar ik zal mezelf hier niet verontschuldigen.

Wij zijn hier samengekomen om de uitvaart van Thomas Hodges te vieren, een schildknaap, die ik geloof niet minder bemind als bekend is geweest. Ik zal hier zulk een lofuiting niet doen zoals Homerus van Achilles deed. Hetgeen ik van hem die nu begraven is, nog zeggen zal, is alleen iets van mijn eigen bevinding. Ik weet geen lof- en eernamen te gebruiken, Job 32: 22. Alleen ziende dat het de laatste liefdeplicht is die ik hem doen kan, laat mij toe dat ik nog een weinig bloemen op zijn graf strooi. De

Joden plachten de lichamen van hun doden te balsemen en waarom mogen dan hun namen niet gebalsemd worden?

1. Hij was niet alleen een gestadig maar ook een zeer eerbiedige toehoorder van het woord des Heeren. En naar mijn beste aanmerking scheen hij de waarheid niet alleen in het licht, maar ook in de liefde te ontvangen.
2. Hij was een groot ijveraar en tegenstander van dwaling. Het geleet er niet op dat hij enige valse en ongezonde leraars horen wilde. Hij wist dat gladde tongen kwade tongen zijn, die hun dwaling licht aan de man kunnen helpen. Hij was een vriend van de waarheid.
3. Hij was een groot eerbewijzer en moedgever aan de wettig aangestelde leraars. Zelden hoorde ik hem spreken over degenen die consciëntieus zijn zonder enig betoon van eerbied. Dit heb ik van hem opgemerkt dat hij zulke leraars het meest prees, - niet degenen die hun tong nemen en spreken volgens Jeremia 23 vers 31; of die een gladde tong, sierlijke woorden en een opgepropte stijl op de predikstoel brengen, welker spreken eerder een muziek als medicijn is, - maar zij die het meest spreken tot de consciëntie. Het was een goed teken van een geestelijke honger dat hij meer vermaak schepte in de smaak van de spijs als in de versiering van de schotel.
4. Het was een man zonder bedrog. En zeer trouw man voor zijn vriend. Hij was geen dubbelhartig man. Hij kende zoals sommigen, die kunst niet van op één en dezelfde tijd pluimstrijkende woorden te spreken en te haten. De Romeinen beelden vriendschap af als een vrouw met een hand op haar hart. Een beeld van een getrouw vriend die alle woorden uit de diepte van zijn hart haalt. Onze overleden vriend sprak rechtuit zoals het hem in het hart lag. Hij was niet als een bij die honing van schone woorden in de mond draagt, maar een prikkel van boosheid in het hart.
5. Hij was iemand die zich in de zondige gewoonten van de mensen niet wilde mengen. Maar al te veel zijn er die evenals Proteüs zich in alle gedaanten kunnen veranderen, die met alle winden kunnen meezeilen, bijzonder als die in hun voordeel blazen. Dit mag ik van hem zeggen, dat hoewel hem de dood gebroken heeft, dat hem de tijd echter nooit heeft kunnen buigen. Dikwijls heeft hij God in mijn tegenwoordigheid gedankt voor het milddadig onderhoud dat hem de Goddelijke voorzienigheid gegeven had. Hij was tevreden met zijn leeftocht. Hij wilde zijn staat niet vergroten door zijn schuld te vermeerderen.
6. Hij was zeer mild jegens de armen. De eeuw die wij beleven heeft wel een lamp van belijdenis, maar weinig olie van liefde. Het is de zonde van vele rijken, al hebben ze een bloeiende staat, echter hebben ze een dorre hand als het gaat over hulp aan anderen. Zij kunnen die niet uitsteken, Lukas 6: 6. Het was een ernstige en waardige spreuk van Chrysostomus: *spijzig de hongerigen met uw milddadigheid terwijl u leeft, opdat gij met het vuur der hel niet gespijst wordt wanneer gij sterft*. In Athene was een tempel die ze *de tempel der barmhartigheid* noemden. Deze was aan werken der liefde toegewijd. Iemand kon geen grotere smaadheid aangedaan worden, dan dat men hem verweet dat hij nooit in de tempel der barmhartigheid was geweest. Het is een schande voor vele rijken in deze stad, hoewel ze soms de tempel Gods bezoeken in het waarnemen van de middelen der genade, dat ze echter zelden of nooit in de tempel der barmhartigheid worden gevonden. Een volle beker willen ze zelf uitdrinken, maar niet één druppeltje zullen ze voor een ander overlaten om de harten der armen te verkwikken. Hun goede voornemens

eindigen altijd in het niet. Maar wat ons overleden vriend betreft, ik moet hier in zijn verdediger wezen en hem, nu hij overleden is, deze eerkrans aandoen. Hij had niet alleen het goed maar ook een hart om te geven. Hoe dikwijls ondervond ik dit als ik om liefdegaven tot hem kwam! Nooit gebruikte hij enige uitvlucht of een voorwendsel; wat niet anders is dan een behendige weigering. Maar zijn vingers drupten van de mirre van weldadigheid; *zijnde een offerande, Gode tot een welriekende reuk*, Eféze 5: 2. Hij had in der waarheid een milddadig én edele geest. Hij zeilde midden tussen twee klippen. Hij schuwde de overdadige verkwisting en hate de karige gierigheid.

Als ik tot hem kwam op zijn doodsbed vertelde hij mij dat de zonde de last van zijn leven was en dat hij zich alleen op de verdienste van Jezus Christus verliet. Maar, zeide hij, *hoe zwaar vind ik het te geloven!* Welke woorden hij met veel tranen uitsprak. Maar het is beter te klagen dan hoogmoedig te zijn.

Hier zou ik ruim veld kunnen vinden, maar ik zal mijn zeilen inhalen. Deze dingen waren in hem te prijzen en behoorden wij na te volgen. Hier prijkte goede vrucht om de boom te versieren.

Het zal onze wijsheid zijn het goede dat wij in anderen zien na te volgen. Laten wij zó onberispelijk in heiligheid te wandelen, dat, terwijl wij leven door Zijn genade, wij een goede hoop van ons aandeel in Christus mogen hebben. En wanneer wij sterven, *dat wij de kroon der rechtvaardigheid mogen ontvangen welke de Heere, de Rechtvaardige Rechter in dien dag geven zal aan allen die Zijn verschijning liefgehad hebben.*

Einde